

RAPPORT FRÅN LANDSTINGETS EPIDEMIOLOGISKA UTREDNINGSSARBETE, NR 169, SEPTEMBER 2009

2009 ÅRS POSTENKÄT- UNDERSÖKNING

**RESULTATREDOVISNING med
fokus på befolkningens uppfatt-
ningar om väntetiderna inom Lands-
tinget Dalarnas hälso- och sjukvård,
tefontillgängligheten hos vård-
centralerna och möjligheterna att
boka passande besökstider**

av Mats Granvik

FÖRORD

Inom ramen för landstingskansliets epidemiologiska utredningsarbete har Landstinget Dalarna sedan år 1992 genomfört åtta postenkätundersökningar – så kallade *befolkningsenkäter* – riktade till 20-64-åringar bosatta i länet. Den senaste genomfördes i sin datainsamlingsfas under vårvintern 2009. Landstinget har under tidsperioden även genomfört undersökningar som riktat sig till ungdomar och hemma-boende äldre. Undersökningarna har satt fokus på dalfolkets hälsa, levnadsvanor, sociala situation och kontakter med hälso- och sjukvården och har – främst – syftat till att erbjuda landstingsledningen faktaunderlag för planeringen och uppföljningen av hälso- och sjukvårdsverksamheterna och för uppföljningen av några av de hälso- och sjukvårdspolitiska målsättningar som landstinget fastställt.

Det som rapporterats i 2009 års undersökning kommer att sammanställas i en handfull separata utredningsrapporter. Två har redan färdigställts (1, 2). Båda har berört de upplevda vårdbehoven och hälso- och sjukvårdens sätt att möta dessa.

I den utredningsrapport som här sammanställts – utredningsrapport 169 – görs ett försök att rikta uppmärksamhet på 20-64-åringars uppfattningar om väntetiderna inom Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård och på deras uppfattningar om möjligheterna att lätt kunna komma fram på telefon till vårdcentralerna och kunna boka passande besökstider.

I utredningsarbetet har Anders Paperin, tf utvecklingschef på landstingets huvudkontor och tidigare verksam inom landstingets närsjukvårdsledning, bidragit med såväl uppmuntrande engagemang som förslag till förbättringar i rapportskrivandet. Ett stort TACK till Anders för detta! Undertecknad ansvarar dock ensam för rapportens slutgiltiga utformning.

Falun i september 2009

Mats Granvik
Utredare

| INNEHÅLLSFÖRTECKNING | <u>Sid</u> |
|---|------------|
| FÖRORD | 2 |
| INLEDNING | 4 |
| RESULTATREDOVISNING | 5 |
| Väntetiderna inom Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård | 6 |
| Telefontillgängligheten vid vårdcentralerna | 10 |
| Möjligheter till passande besökstider på vårdcentralerna | 17 |
| SAMMANFATTNING OCH AVSLUTANDE KOMMENTARER | 21 |
| REFERENSER | 23 |
| BILAGOR | 24 |
| BILAGA 1: Förkortningar och koder | 25 |
| BILAGA 2: Diagram (närsjukvårdsområdes-, kommun- och vårdcentralsnivå) | 27 |
| RAPPORT- OCH ARTIKELFÖRTECKNINGAR | 63 |
| Utredningsrapporterna på nätet | 67 |

1 INLEDNING

Av den första resultatredovisningen från 20-64-åringars rapportering vårvintern 2009 (1) framgick det att i runda tal 6 procent av 20-64-åringarna i länet eller uppskattningsvis sammanlagt drygt 9 000 kvinnor och män inte fått sina upplevda vårdbehov tillgodosedda. Utvecklingen under 2000-talet kan dock ses som positiv ur sjukvårdspolitisk synvinkel, framför allt för kvinnor. För kvinnor har andelen nämligen minskat med ungefär en tredjedel sedan 2003 då den högsta andelen (i runda tal 9 procent) noterades. Av den första resultatredovisningen framgick det att utvecklingen kan ses som positiv ur sjukvårdspolitisk synvinkel också när det gäller kvinnor och män som trots ett hjälpbehov avstått från att kontakta "sin" vårdcentral på grund av negativa erfarenheter från tidigare kontakter. Det beror i huvudsak på att färre och färre avstått på grund av "dålig tillgänglighet". Med "dålig tillgänglighet" avses framför allt att man upplevt det svårt att få passande besökstider eller att snabbt nog få kontakt per telefon, alltså problem med de *initiala* kontakterna. Enligt rapporteringen vårvintern 2009 hade ungefär 3 procent av 20-64-åringarna – trots ett upplevt kontakt- eller hjälpbehov – avstått från att kontakta "sin vårdcentral på grund av "dålig tillgänglighet".

Tillgängligheten till vården – "dålig tillgänglighet" – står i fokus också i denna utredningsrapport genom att den innehåller en sammanställning av svaren på följande tre frågor:

Anser Du att Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård har rimliga väntetider?

*Anser Du att det är **lätt att komma fram på telefon** till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?*

*Anser Du att det är **lätt att få tid** på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?*

2009 års rapportering redovisas i ljuset av tidigare års rapporteringar. Resultatredovisningen görs i första hand utifrån ett landstingsövergripande perspektiv i syfte att belysa de generella utvecklingstendenserna eller -trenderna. I bilaga 2 redovisas diagram som möjliggör jämförelser på närsjukvårdsområdes-, kommun- och vårdcentralsnivå.

RESULTATREDOVISNING

Uppfattningarna om hälso- och sjukvården kommer, liksom i de tidigare genomförda postundersökningarna, att redovisas såväl ur *ett befolkningsperspektiv* som ur *ett patientperspektiv*. Det förra perspektivet visar hur vanligt det är bland samtliga undersökningsdeltagare (bland 20-64-åringar i allmänhet) att ha en viss uppfattning, det senare hur vanligt det är att ha en viss uppfattning enbart bland de som varit patienter i hälso- och sjukvården. En undersökningsdeltagare som uppgivit sig ha gjort minst *ett* läkarbesök "under den senaste tolv månadersperioden" betraktas i denna studie som en patient.

Rapporteringen av dalfolkets uppfattningar om hälso- och sjukvården sätter i första hand fokus på de negativa erfarenheterna. Anledningen till detta är framför allt att underlätta för läsaren att kunna fästa uppmärksamhet på de **problem** som kan finnas och behöva åtgärdas.

Rapporten innehåller en mängd diagram. De förkortningar och koder som använts i dessa framgår ur bilaga 1.

Att observera: Om det i texten inte angivits att fokuserade enkätfrågors internbortfall exkluderats i beräkningarna, så har dessa inkluderats som "övriga".

I redovisningen förekommer begreppet "vårdcentralsområde". Vårdcentralsområdet "X" utgörs av de personer som namngivit vårdcentralen "X" som svar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?*

De yrkesuppgifter undersökningsdeltagarna lämnat har legat till grund för klassificering i socioekonomiska grupper. Ett klassificeringsschema utarbetat av Statistiska Centralbyrån har möjliggjort detta. (Se även bilaga 1!)

Sedan ett par år tillbaka bedrivs inte längre verksamhet vid Saxnäs vårdcentral i Mora. Verksamheten där har flyttats till vårdcentralen Mora-Noret på Mora lasarett och vårdcentralen bytte då namn till Mora vårdcentral. Andra förändringar på senare år i utbudet av primärvård är att verksamheten vid Gylle vårdcentral upphört och att distriktsläkarmottagningarna i Mockfjärd och Björbo flyttats till Gagnefs vårdcentral. En annan förändring, av mer organisatoriskt slag, är att vårdcentralen Solsidan i Ludvika och distriktsläkarmottagningen på Ludvika lasarett numera bägge fått benämningen Ludvika vårdcentral. De kommer dock i denna undersökning, liksom i de tidigare undersökningarna, när resultatredovisningen gäller vårdcentralsnivån, att redovisas som de två skilda enheter de fortfarande är lokalmätsigt sett.

Väntetiderna inom Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård

Från november 2005 gäller en *vårdgaranti* för svensk sjukvård som innebär att en vårdsökande (patient) skall få kontakt med vården första dagen man tar kontakt, få träffa en läkare inom en vecka (om *primärvården* bedömer att så behöver vara fallet) och efter remiss få en bedömning av en specialistläkare inom tre månader. Beslutad behandling skall inledas inom tre månader från det att beslutet om behandling fattades. (Väntetiden får vara längre om patienten själv så önskar.) Garantin omfattar all planerad behandling. Om ett landsting inte klarar de utlovade tidsgränserna i vårdgarantin, så skall den vårdsökande (patienten) utan extra kostnader erbjudas hjälp till vård i ett annat landsting inom garantitiden.

Väntetiderna inom hälso- och sjukvården är både en resursfråga och en organisatorisk fråga. En brist på specialistläkare och allmänläkare (distriktsläkare) har skapat köer (3). Hög belastning inom primärvården gör att många patienter remitteras vidare. Från en ortopedklinik i Dalarna har det kunnat höras: *"Det märks att primärvården inte är fullt bemannade. Så fort det är stafettläkare och tillfälliga läkare märker vi att det kommer remisser och frågor till oss som det normalt inte gör från mer erfarna distriktsläkare"* (4). Väntetiderna och köerna i vården hänger delvis samman med sociala nätverk och attityder och ändrade sådana. Att själv sköta småkrämpor och blesyrer är numera säkert inte lika naturligt som förr. Befolkningens krav på insatser från hälso- och sjukvården har med åren ändrats. En vårdcentral rapporterar (5) att en ökande andel av kontakterna inte handlar om symtom på sjukdom utan om *"en oro för att man skulle kunna vara sjuk"..... "Man ringer oss ofta i ett tidigt skede, ofta för banala luftvägsinfektioner"*. Det skapar ett tryck på en redan arbetstyngd organisation, med konsekvenser för väntetiderna.

Landstinget Dalarna har i flera år arbetat för att öka tillgängligheten till vården. Det har skett bland annat genom att effektivisera vårdprocesser (exempelvis genom den så kallade Genombrottsmetoden), att investera i ett nytt telefonsystem (TeleQ), att utveckla sjukvårdsupplysningen och genom att följa upp väntetider. När det gäller uppföljning av väntetider deltar landstinget i Sveriges Kommuner och Landstings (SKL's) projekt *Väntetider i vården*.

På landstingets intranät (<http://web.ltdalarna.se/templates/Page.aspx?id=30599>) finns information om bland annat vårdgarantin, väntesituationen, gjorda erfarenheter (tips) från lokala försök som gått ut på att förbättra tillgängligheten till vården och de dokument som styr de nationella väntetidsmätningar som Landstinget Dalarna deltar i.

Frågan *Anser Du att Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård har rimliga väntetider?* har från och med 1992 års postenkätundersökning (befolkningsenkät) använts för att fånga upp befolkningens uppfattningar om vårdinrättningarnas tillgänglighet. Undersökningarna har visat att antalet med väntetiderna *missnöjda* 20-64-åringar ökat från uppskattningsvis cirka 29 000 vårvintern 1992 till drygt 70 000 (av en befolkning på 157 000) vårvintern 2000. Med missnöjda avses personer som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård har rimliga väntetider?*. **Rapporteringarna vårvintrarna 2003 och 2006 visade att den negativa utvecklingen i synen på väntetiderna bromats upp och för-**

bytt mot en positiv. Den positiva utvecklingen under 2000-talets första år har i synnerhet rapporterats från undersköterskor, sjuksköterskor och läkare verksamma inom vården och omsorgerna (6). **Den fortsatta utvecklingen under 2000-talet kan också betecknas som positiv**, vilket gäller såväl ur ett könsperspektiv (diagram 1a), vårdgivarperspektiv (diagram 1b) som ett åldersperspektiv (diagram 1d). Den positiva utvecklingen beror inte på tillgång till (eller avsaknad av) sjukhus/lasarett i den kommun där man bor (diagram 1c).

Antalet med väntetiderna missnöjda 20-64-åringar kan enligt rapporteringen vårvintern 2009 uppskattas till cirka 36 000 individer, alltså runt en halvering av det uppskattade antalet missnöjda nio år tidigare.

Skillnader i faktiska väntetider mellan olika geografiska områden kan, enligt Socialstyrelsen (7), betraktas som ett tecken på en *ojämlik* vård. Skillnader i *upplevda* väntetider mellan boende i olika geografiska områden kan indikera samma sak. Av rapporteringen i landstingets postenkätundersökningar har det framkommit (6) att missnöjet med väntetiderna inom Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård varierat "en del" – om än inte direkt anmärkningsvärt – mellan vissa *kommuner*, såväl i ett långt tidsperspektiv som i ett kort. Det kan tolkas som att vi i länet under åren i vart fall inte haft en helt jämlik vård. Vid kommunvisa jämförelser framträder "en del" skillnader också då 2009 års rapportering beaktas (diagram 6a och 6b i bilaga 2). I det korta tidsperspektivet (vårvintern 2009) kan man finna att andelen med väntetiderna missnöjda är lägre bland boende i Malungs kommun och Mora kommun än bland boende i Borlänge kommun och Sätters kommun. Jämförelser mellan det korta tidsperspektivet (diagram 6b) och det långa (diagram 6a) visar dock på en signifikant minskning av andelen med väntetiderna missnöjda bland boende i Borlänge kommun. Minskade andelar förekommer även på andra håll, nämligen bland boende i Falu kommun, Gagnefs kommun, Hedemora kommun och Malungs kommun.

Diagram 5a och 5b i bilaga 2 visar missnöjet med väntetiderna på närsjukvårdsområdesnivå. Jämförelser mellan det korta tidsperspektivet (diagram 5b) och det långa (diagram 5a) visar på en signifikant (och rätt betydande) minskning av andelen missnöjda bland boende i såväl Mellersta närsjukvårdsområdet som Norra/Västra närsjukvårdsområdet och, framför allt, Falu närsjukvårdsområde.

Diagram 1a Andel (% , 95% konfidensintervall (KI)) 20-64-åringar som anser att Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård ej har rimliga väntetider efter undersökningsår och kön. (Befolkningsperspektivet)

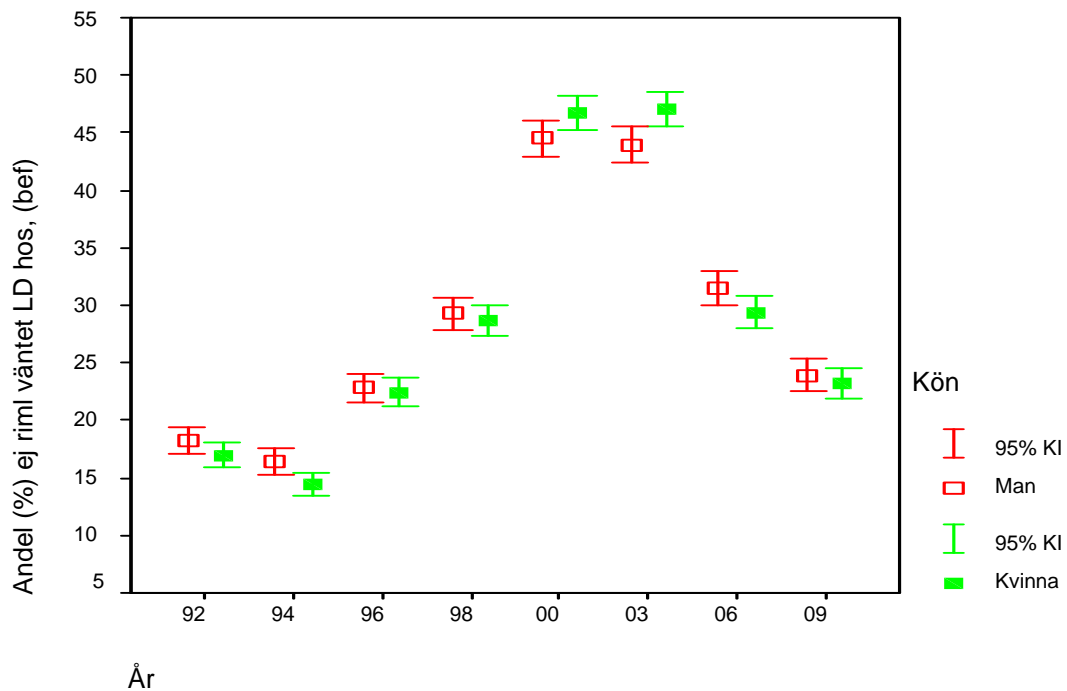


Diagram 1b Andel (% , 95% konfidensintervall (KI)) bland 20-64-åringar anställda inom vården och omsorgerna och övriga som anser att Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård ej har rimliga väntetider efter undersökningsår. (Befolkningsperspektivet)

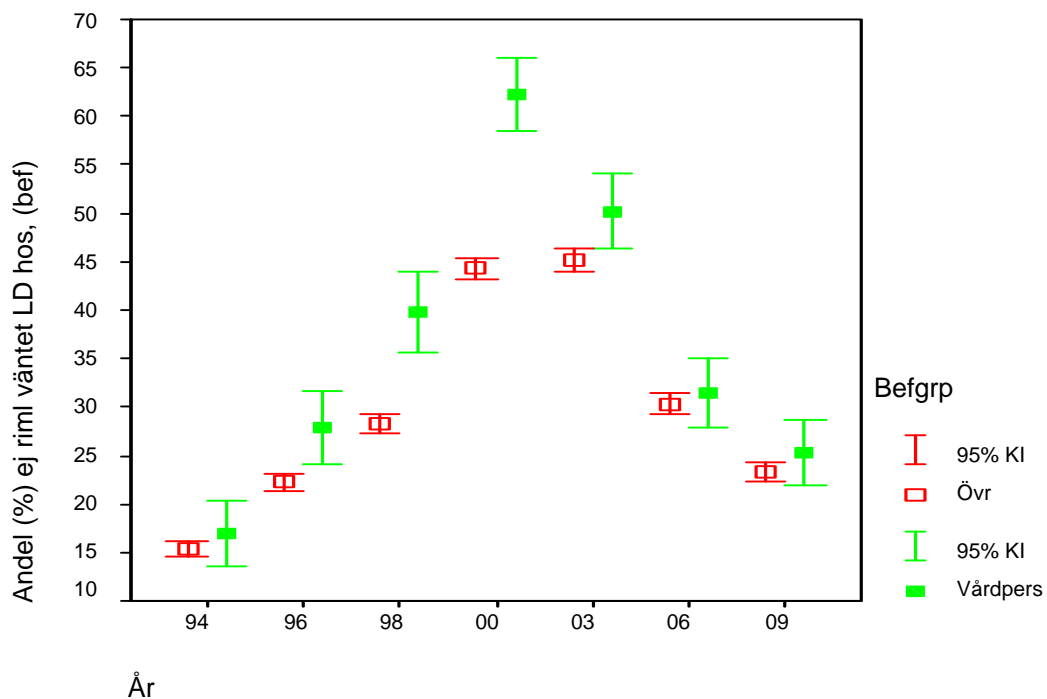


Diagram 2 Andel (% , 95% konfidensintervall (KI)) bland 20-64-åringar boende i kommuner med sjukhus/lasarett och boende i övriga kommuner som anser att Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård ej har rimliga väntetider efter undersökningsår. (Befolkningsperspektivet)

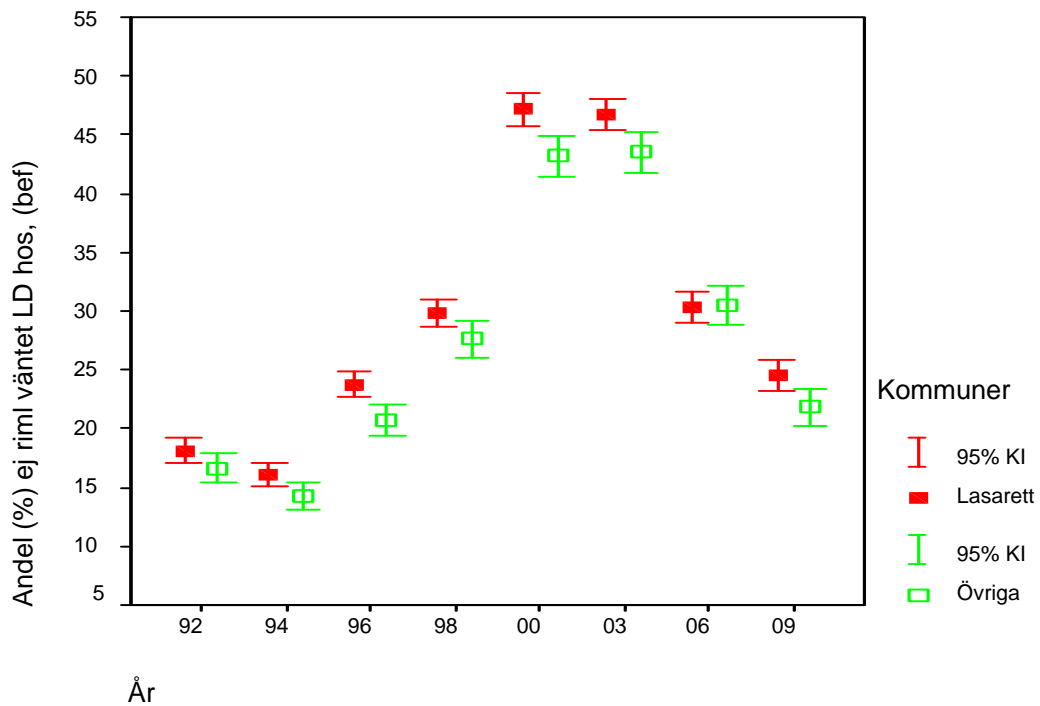
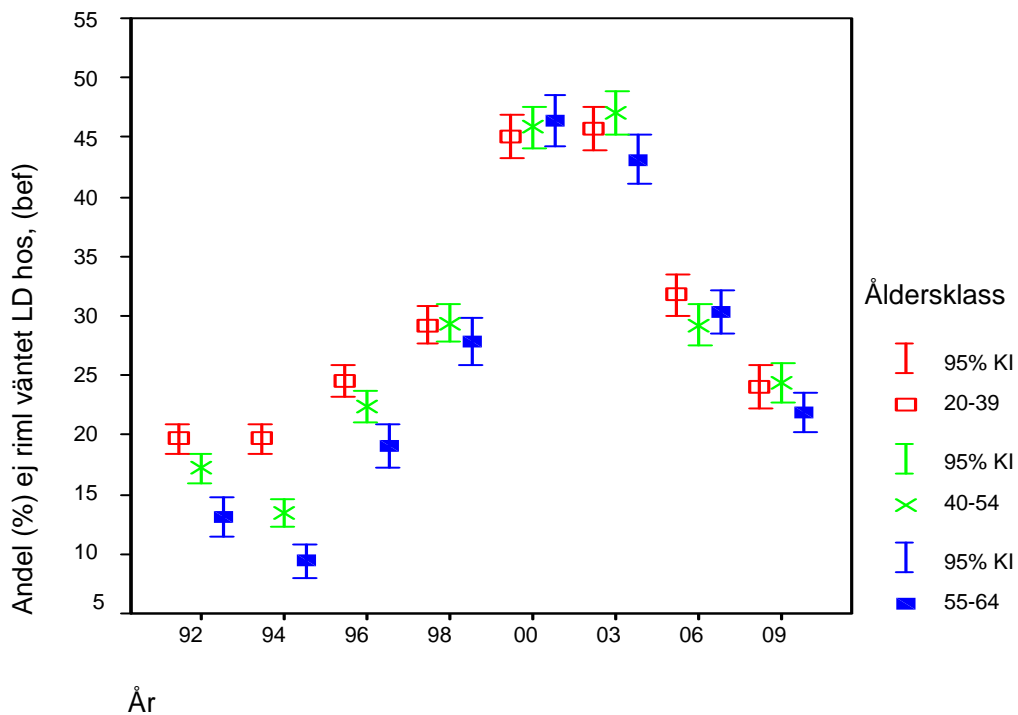


Diagram 3 Andel (% , 95% konfidensintervall (KI)) som anser att Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård ej har rimliga väntetider efter åldersklass och undersökningsår. (Befolkningsperspektivet)



Telefontillgängligheten vid vårdcentralerna

Ur sjukvårdspolitisk synvinkel har det i Lanstinget Dalarna betonats att telefontillgängligheten och kvaliteten i telefonkontakterna med primärvården (vårdcentralerna) är av största betydelse för befolkningens upplevelse av tillgängligheten till vården (9). Enligt en tidigare sjukvårdspolitisk målsättning skulle det "vara lätt att komma fram på telefon till vårdcentralerna". Mot det målet rimmar enkätfrågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* utomordentligt väl. Frågan har använts i landstingets postenkätundersökningar sedan vårvintern 1992.

Dålig telefontillgänglighet (innebärande ett *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?*) har i *allmänhet* visat sig vara den *främsta* anledningen till det missnöje som funnits med vårdcentralerna. De lokala variationerna har dock alltid varit betydande och ibland anmärkningsvärda. Andelen patienter (20-64-åringar som varit på läkarbesök på "sin" vårdcentral under den senaste tolv månadersperioden) som inte tyckte det var lätt att telefonvägen få kontakt med Tiskens vårdcentral nådde vårvintern 1996 "rekordnivån" 72 procent. Vårvintern 2000 passerades denna nivå med några procentenheter av Hedemora vårdcentral, Norslunds vårdcentral och Britsarvets vårdcentral. På en del håll (som i upptagningsområdet för Älvdalens vårdcentral) har dålig telefontillgänglighet sannolikt under några år varit den *enda* riktigt stora anledningen till att det funnits ett missnöje med den verksamhet som bedrivits. (8)

20-64-åringars rapportering under det tidiga 2000-talet pekade på en förbättrad telefontillgänglighet vid vårdcentralerna i länet (8). Diagram 7a och 7b visar att *telefontillgängligheten förbättras ytterligare sedan förra undersökningen*. Andelen som inte tycker det är lätt att komma fram till "sin" vårdcentral är numera nere på (män) eller *under* (kvinnor) 1992 års och 1994 års relativt låga nivåer. Man kan därmed **med fog påstå att telefontillgängligheten vid vårdcentralerna för närvarande är den bästa som uppmätts i landstingets postenkätundersökningar**. Landstingets sjukvårdspolitiska strävanden och åtgärder under 2000-talet för en bättre tillgänglighet vid vårdcentralerna (bland annat införandet av telefonisystemet TeleQ) har helt klart fallit mycket väl ut. **Fortfarande finner dock uppskattningsvis cirka 20 000 kvinnor och män i 20-64-årsåldern (av de cirka 120 000 som brukar vända sig till någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler) problem med att snabbt nog få telefonkontakt med "sin" vårdcentral. Man ska emellertid hålla i åtanke att antalet uppgick till nästan 60 000 vid millenniumskiftet.**

Införandet av telefonisystemet TeleQ har uppenbarligen varit lyckat ur tillgänglighetssynpunkt. (TeleQ började införas på landstingets vårdcentraler under år 2000 och hösten 2006 hade de flesta vårdcentralerna i länet TeleQ.) Ett exempel på TeleQ-effekten är att det för vårdcentralen Tisken – med "rekordnivån" 72 procent "missnöjda" – efter det att systemet varit i bruk i cirka två år kunde konstateras att andelen "missnöjda" praktiskt taget halverats (6). Ett annat exempel på TeleQ-effekten framgår av utvecklingen för Gagnefs vårdcentral (diagram 11:11 i bilaga 2) och Hedemora vårdcentral (diagram 11:12 i bilaga 2) om man håller i minnet att TeleQ infördes på Gagnefs vårdcentral under hösten 2006 och på Hedemora vårdcentral under 2001.

Diagram 8a och 8b i bilaga 2 ger ett *kommunperspektiv* på telefontillgängligheten. En jämförelse mellan det långa tidsperspektivet (diagram 8a) och det korta (diagram 8b) avslöjar att alla kommuner – utom Orsa kommun – gått mot lägre andelar med telefontillgängligheten "missnöjda". De bägge diagrammen avslöjar också att variationen mellan de "bästa" och "sämsta" kommunerna minskat, vilket i hög grad förklaras av att de vårdcentraler som haft den sämsta telefontillgängligheten uppnått de största förbättringarna).

Hur telefontillgängligheten utvecklats på *vårdcentralsnivå* framgår av bilaga 2.

Diagram 7a Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Andelarna är beräknade på personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)

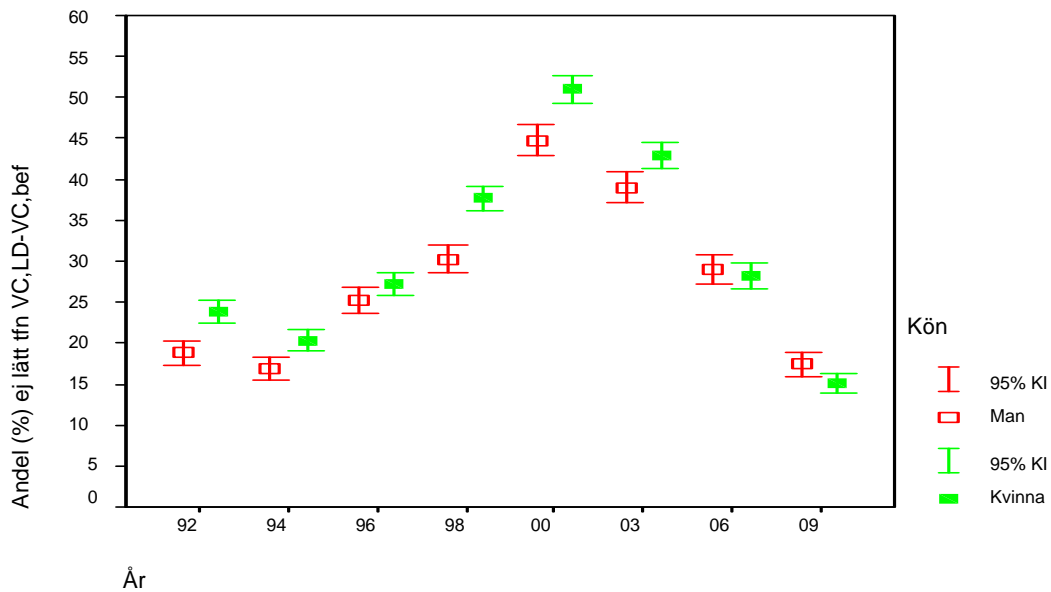
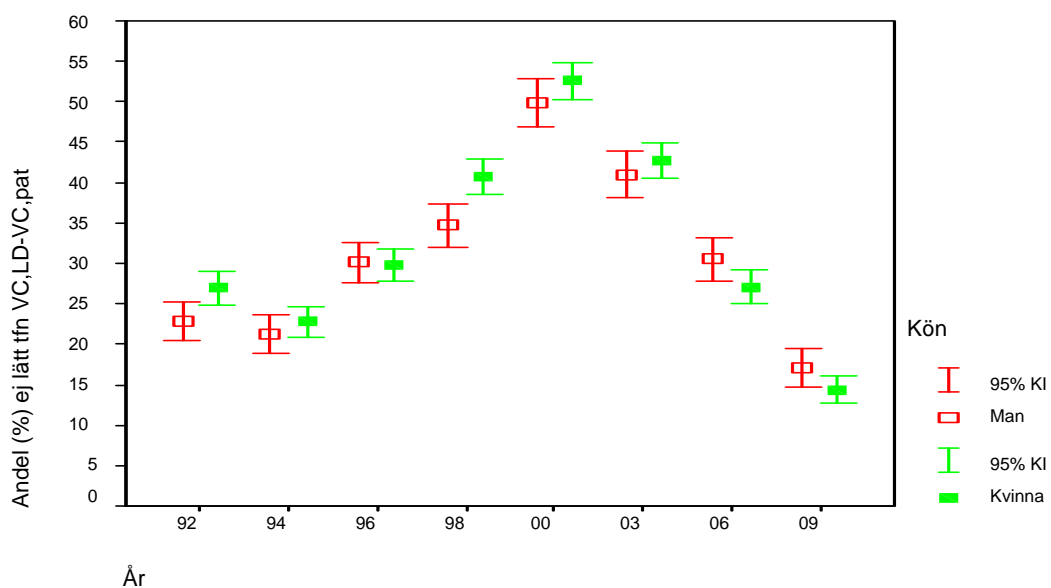


Diagram 7b Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Andelarna är beräknade på personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* och som varit på läkarbesök på "sin" vårdcentral under den senaste tolv månaders perioden. (Patientperspektivet.)



Tio vårdcentraler i länet införde TeleQ-systemet under 2000 och 2001. Hur folk (20-64-åringar) som brukar vända sig dit uppfattat telefontillgängligheten under åren efter införandet kan ge en vink om andelen med telefontillgängligheten missnöjda kan förväntas minska ytterligare och på de håll där systemet införts senare. Diagram 9a och 9b ger underlag för sådana överväganden. Diagrammen kan lätt ge intrycket av att utvecklingen efter det att TeleQ börjat införas går spikrakt mot 0 procent med telefontillgängligheten missnöjda. Det skall därför nämnas att "en del" undersökningsdeltagare lämnat synpunkter på TeleQ-systemet som tyder på ett genuint ogillande, synpunkter av typen:

Det är ett vansinnigt tele-system dom har att man ska lämna namn och dom ringer upp. Det är för det första 3-4 timmar innan dom ringer och när dom ringer så kan det ta 3-4 timmar till innan man får en tid. Helt idiotiskt! Om man ringer Vc så är man ju uppenbarligen oftast i behov av en läkare, helst samma dag!!

Jag tycker att "telefontjänsten" på Mora Vårdcentral är under all kritik, bedrövtligt dåligt system. Att man får knappa in telefonnummer och sen säger dom vilken tid dom ska ringa upp och den tiden kan "differera" på 1 timma. Jag vill hellre vänta i telefonkö och veta att jag är tex nummer 4 i kö och få prata med någon direkt än att vänta halva dagen på att någon ska ringa upp.

*Att beställa tid till Dr eller provtagning utan att först trycka på *tel.nr# är frustrerande + att vara tvungen att vänta hemma för att dom skall ringa upp. Man kanske inte är hemma då.*

Uppringningssystemet betr kontakt med vårdcentral är inte bra. Dels ringer de inte alltid på avtalad tid och dels är det inte givet att man kan tala ostört vid återuppringningen. Känns som att detta system inte är skapat med patienten i fokus, utan vårdgivarna.

Intrycket från gransknings- och kodningsarbetet i landstingets postenkätundersökningar är att det rört sig om tämligen få undersökningsdeltagare som meddelat ett direkt ogillande av TeleQ-systemet. Det handlar i vart fall helt klart om mindre än en halv procent av deltagarna (8), så att inom något år kunna nå 0 procent med telefontillgängligheten missnöjda verkar av den här omständigheten inte omöjligt. I överväganden kring effekter av TeleQ skall det beaktas att ökade möjligheter att komma i kontakt med "sin" vårdcentral via Internet (med minskad belastning på TeleQ) är av betydelse. Sedan skall man också beakta att TeleQ inte enbart handlar om teknik. Det måste finnas personal som kan avdelas för att ringa upp de som sökt kontakt.

Diagram 9a Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår och TeleQ-användande på vårdcentralerna. Landstingets vårdcentraler har grupperats enligt följande: "TQ1" avser vårdcentraler som infört TeleQ-systemet under år 2000 eller 2001, "TQ2" avser vårdcentraler som ännu inte infört TeleQ eller som infört TeleQ-systemet *efter* år 2001. Andelarna är beräknade på personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)

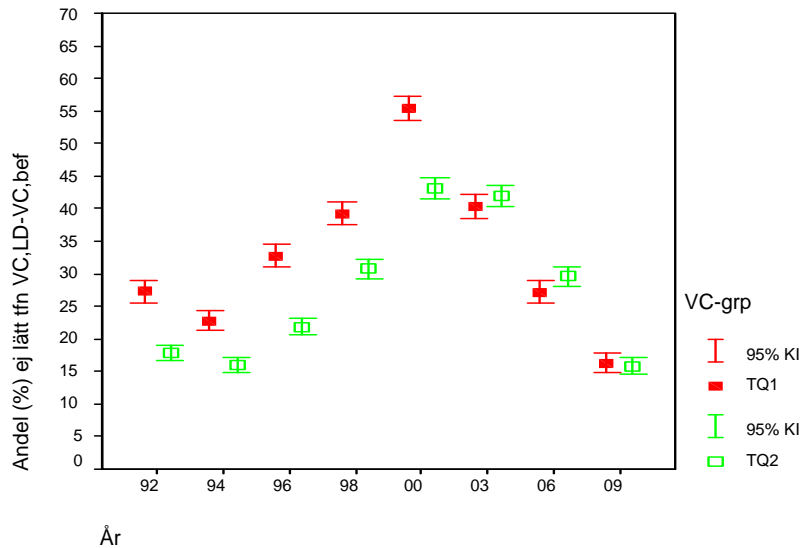
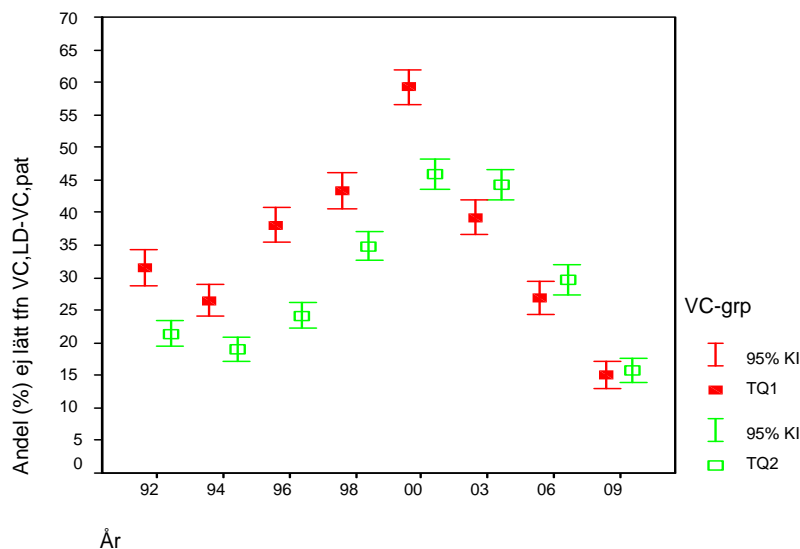


Diagram 9b Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår och TeleQ-användande på vårdcentralerna. Landstingets vårdcentraler har grupperats enligt följande: "TQ1" avser vårdcentraler som infört TeleQ-systemet under år 2000 eller 2001, "TQ2" avser vårdcentraler som ännu inte infört TeleQ eller som infört TeleQ-systemet *efter* år 2001. Andelarna är beräknade på personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* och som under de senaste 12 månaderna besökt läkare ("husläkaren") på "sin" vårdcentral/distriktsläkarmottagning. (Patientperspektivet.)



Telefontillgängligheten vid de vårdcentraler som infört telefonsystemet TeleQ har följts upp genom att beräkna procentandelen inkomna samtal i förhållande till besvarade. Procentandelar – ”svarsfrekvenser” – för perioden november 2007 till februari 2009 finns redovisade på landstingets intranät (<http://web.ltdalarna.se/templates/Page.aspx?id=30599>). Av landstingets information framgår det att Grycksbo vårdcentral legat nära en ”svarsfrekvens” på 100 procent sedan november 2007. Detsamma gäller Jakobsgårdarnas vårdcentral i Borlänge, Hedemora vårdcentral, Malungs vårdcentral och Krylbo vårdcentral. Av informationen framgår det också att ”svarsfrekvensen” blivit (allt) bättre på Tiskens vårdcentral i Falun, Norslunds vårdcentral i Falun, Kvarnsvedens vårdcentral i Borlänge och Rättviks vårdcentral. Dessutom framgår det att en försämring inträffat för Svärdsjö vårdcentral, Skogsbo vårdcentral i Avesta och Orsa vårdcentral kring årsskiftet 2008/2009. Jämförelsevis låga ”svarsfrekvenser” har i de upprepade mätningarna ofta noterats för Mora vårdcentral och Bristarvets vårdcentral i Falun.

Uppmätta ”svarsfrekvenser” kan jämföras med hur telefontillgängligheten vid vårdcentralerna *upplevs* av befolkningen (brukarna) i landstingets postenkätundersökningar. Ett sätt att jämföra kan vara att gruppera vårdcentraler efter ”svarsfrekvens” och studera hur väl grupperingen överensstämmer med den i postenkäterna upplevda telefontillgängligheten. (Att observera: En låg ”svarsfrekvens” behöver nödvändigtvis inte innebära att telefontillgängligheten upplevs som ”dålig”, för man kan ju som vårdsökande vid uppringning ”lätt ha kommit fram på telefon” och fått en tid när vårdcentralen ringer upp. Det kan också förhålla sig så att en 100-procentig ”svarsfrekvens” kan upplevas som ”dålig” därför att man ansett det mer eller mindre oacceptabelt att behöva vänta någon eller några timmar på uppringning från vårdcentralen. Att finna det ”ej lätt att komma fram på telefon” trots en 100-procentig ”svarsfrekvens” – kan vara följderna av att inte få blixtnabba svar på de frågor man vill ta upp med vårdgivaren. Det bör alltså hållas i åtanke att begreppet ”svarsfrekvens” har en mycket snävare definition av telefontillgänglighet än ”upplevd telefontillgänglighet”.)

Grupperingen av vårdcentralerna efter ”svarsfrekvens” har gjort i fyra grupper. Den ena gruppen (Grp1) innehåller de fem utpekade vårdcentralerna med en ”svarsfrekvens” som legat nära 100 procent sedan november 2007, den andra (Grp2) de två utpekade vårdcentralerna med jämförelsevis låga ”svarsfrekvenser”, den tredje (Grp3) de fyra utpekade vårdcentralerna med förbättrade ”svarsfrekvenser” och den fjärde (Grp4) de tre utpekade vårdcentralerna med försämrade ”svarsfrekvenser”. Hur utvecklingen vad gäller den upplevda telefontillgängligheten i de fyra grupperna ser ut enligt rapporteringarna i 2006 års och 2009 års postenkätundersökningar framgår av diagram 10a (befolkningsperspektivet) och 10b (patientperspektivet). De båda diagrammen visar att telefontillgängligheten upplevts förbättrad i alla fyra grupperna, alltså även där ”svarsfrekvenserna” enligt väntetidsmätningarna *minskat*, men mest förbättrad där ”svarsfrekvenserna” enligt väntetidsmätningarna ökat mest. Intressant att notera – inte minst mot bakgrund av den synbara utvecklingen mot 0 procent med telefontillgängligheten ”missnöjda” (diagram 9a och 9b) – är att **cirka 10 procent under vårvintern 2009 inte funnit det lätt att komma fram på telefon till de fem vårdcentraler där ”svarsfrekvensen” legat nära 100 procent sedan november 2007.**

Diagram 10a Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår och "svarsfrekvens" enligt väntetidsmätningarna. Landstingets vårdcentraler har grupperats enligt följande: "Grp1" avser vårdcentraler med "svarsfrekvenser" som legat nära 100 procent sedan november 2007, "Grp2" vårdcentraler med jämförelsevis låga "svarsfrekvenser", "Grp3" vårdcentraler med förbättrade "svarsfrekvenser" och "Grp4" vårdcentraler med försämrade "svarsfrekvenser". Andelarna är beräknade på personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)

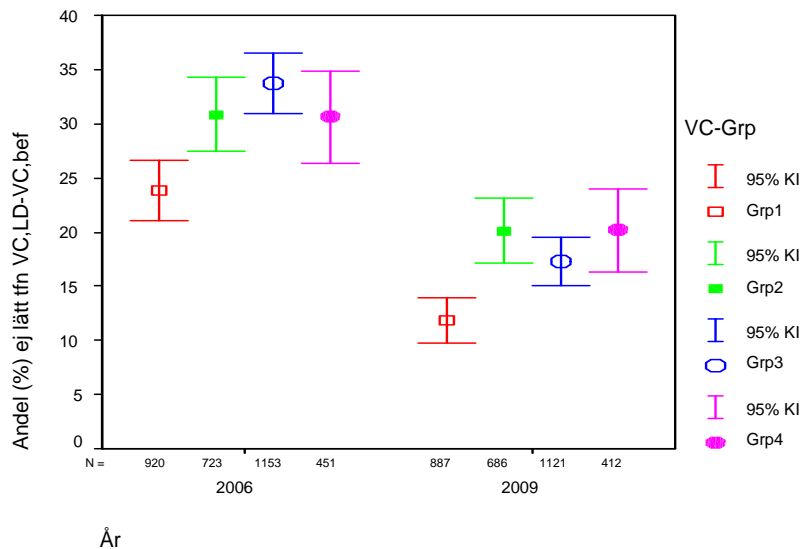
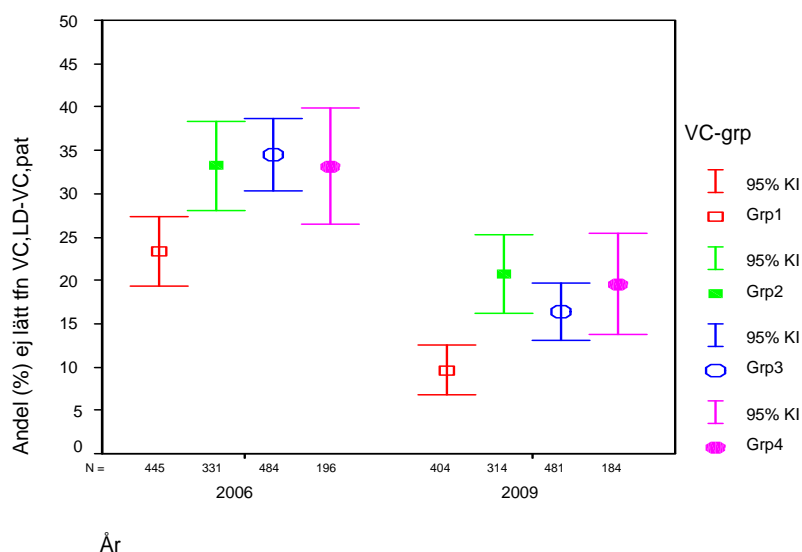


Diagram 10b Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår och "svarsfrekvens" enligt väntetidsmätningarna. Landstingets vårdcentraler har grupperats enligt följande: "Grp1" avser vårdcentraler med "svarsfrekvenser" som legat nära 100 procent sedan november 2007, "Grp2" vårdcentraler med jämförelsevis låga "svarsfrekvenser", "Grp3" vårdcentraler med förbättrade "svarsfrekvenser" och "Grp4" vårdcentraler med försämrade "svarsfrekvenser". Andelarna är beräknade på personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* och som under de senaste 12 månaderna besökt läkare ("husläkaren") på "sin" vårdcentral/distriktsläkarmottagning. (Patientperspektivet.)



Möjligheter till passande besökstider på vårdcentralerna

Frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* har använts för att belysa hur lätt eller svårt det brukar vara att få en besökstid så snabbt som man önskar. (När en undersökingsdeltagare skall besvara den fråga som nu satts i fokus kan man tänka sig att denne har i åtanke hur lätt eller svårt det brukar vara att *över huvud taget* få kontakt med "sin" vårdcentral, att det i kontakten med vårdgivaren inte enbart handlar om att leverera passande besökstider utan också om att snabbt kunna komma i kontakt per telefon, fax eller e-post.)

Hur andelen personer som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* utvecklats under åren framgår av diagram 12a, 12b och 12c. De tre diagrammen visar att svårigheterna att få passande besökstider på vårdcentralerna *minskat* under 2000-talet ur såväl befolknings- som patientperspektivet. Förbättringsinitiativ av typen *Att få tiderna att räcka till* lär ha bidragit till detta. Av 20-64-åringars rapportering står det därmed klart att det **under 2000-talet både blivit mindre svårt att komma fram på telefon till vårdcentralerna och att kunna boka passande besökstider**. Konstaterandet rimmar *väl* med att det av den första resultatredovisningen framgick att utvecklingen kan ses som positiv ur sjukvårdspolitisk synvinkel när det gäller kvinnor och män som trots ett hjälpbehov avstått från att kontakta "sin" vårdcentral på grund av negativa erfarenheter från tidigare kontakter. 2009 års rapportering (1) visade att färre och färre avstått på grund av "dålig tillgänglighet". (Ungefär 3 procent av 20-64-åringarna hade dock avstått från att kontakta "sin vårdcentral på grund av "dålig tillgänglighet", i huvudsak på grund av *initiala* kontaktproblem.)

Att lätt få en besökstid på Landstinget Dalarnas vårdcentraler förefaller emellertid alltjämt vara ett problem för många. Bland de 20-64-åringar som brukar vända sig till dessa kan numera uppskattningsvis cirka 16 000 stå för åsikten att det inte är lätt att få tid på "sin" vårdcentral. Sex år tidigare (vårvintern 2003) torde antalet ha uppgått till uppskattningsvis nästan 30 000. Det handlar alltså på dessa sex år i alla fall om nästan en halvering av antalet missnöjda.

Diagram 14a och 14b i bilaga 2 ger ett närsjukvårdsområdesperspektiv på tillgängligheten och diagram 15a och 15 b ett kommunperspektiv.

20-64-åringars rapportering har, inte överraskande, visat att det föreligger statistiskt säkerställda skillnader i patienters uppfattningar om att få besökstider snabbt nog mellan vårdcentraler med "många ordinarie läkare" och vårdcentraler med "färre ordinarie läkare och många stafettläkarveckor", en skillnad som ur ett sjukvårdspolitiskt perspektiv är till nackdel för vårdcentraler av det senare slaget (6). (Att – som Socialstyrelsen (7) – se geografiska skillnader i vårdens tillgänglighet som tecken på att vi i länet haft en i någon mening *ojämlig* vård kan vara befogat.)

På Långshyttans vårdcentral, By vårdcentral, Grangärde (Sunnansjö) vårdcentral och Malungs vårdcentral samt på vårdcentralen i Lima (inklusive mottagningen i Sälen) har utsikterna att få passande besökstider – enligt dalfolkets rapportering – bedömts som påfallande goda under många år. Diagram 16:1-16:28 i bilaga 2 visar att samma bedömning kan göras efter 2009 års rapportering.

Diagram 12a Andel (%) 20-64-åringar som svarat Nej på frågan Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning? efter undersökningsår och kön. (Avser personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.) (Befolkningsperspektivet.)

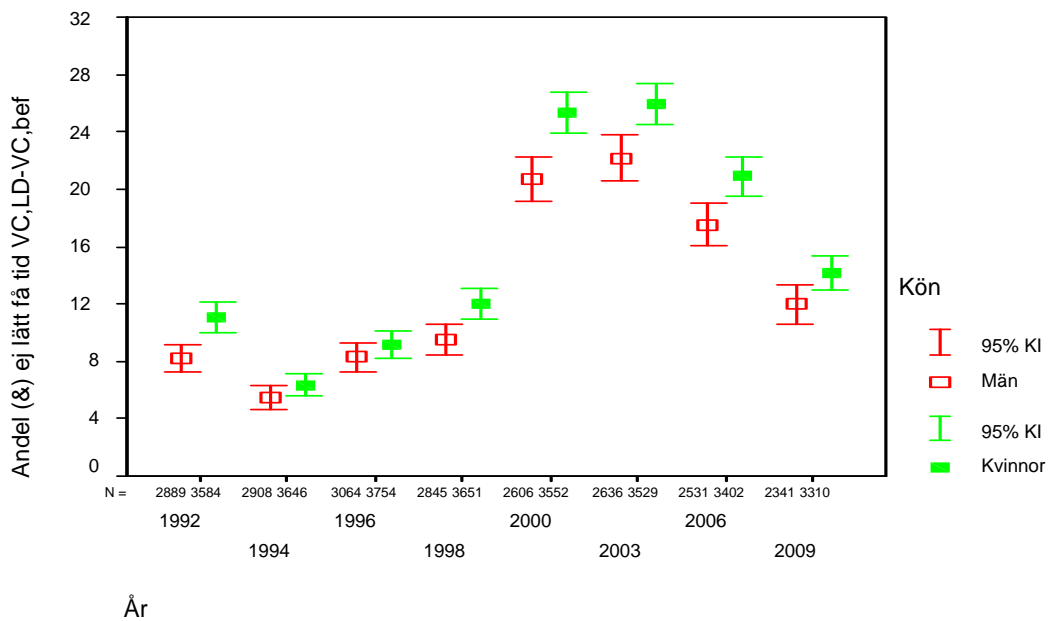


Diagram 12b Andel (%) 20-64-åringar som svarat Nej på frågan Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning? efter undersökningsår och kön. (Avser personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem? och som varit på läkarbesök på "sin" vårdcentral "under den senaste tolv månaders perioden".) (Patientperspektivet.)

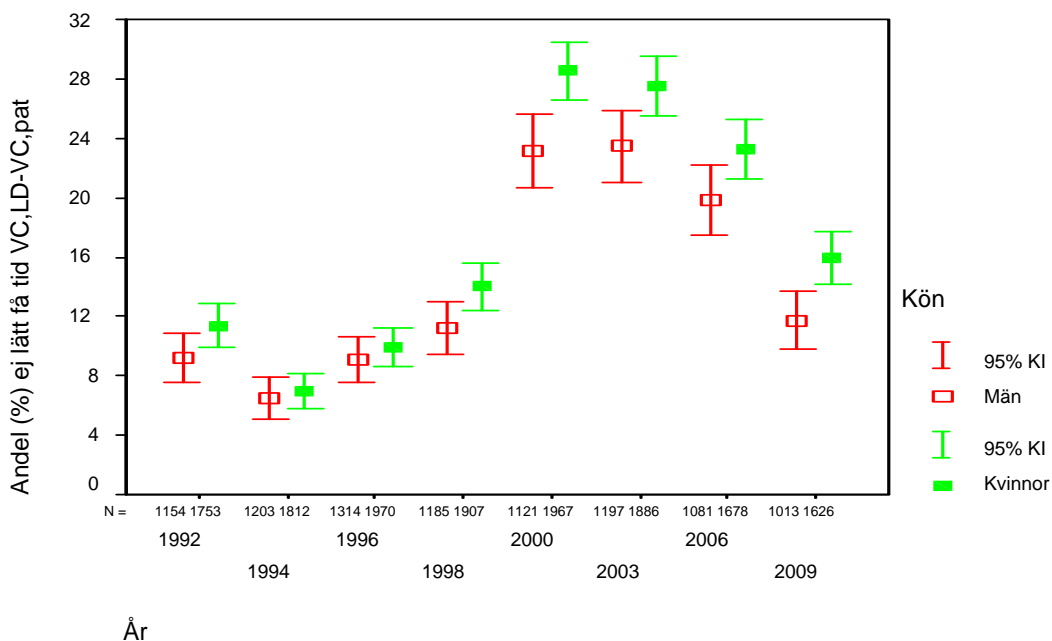
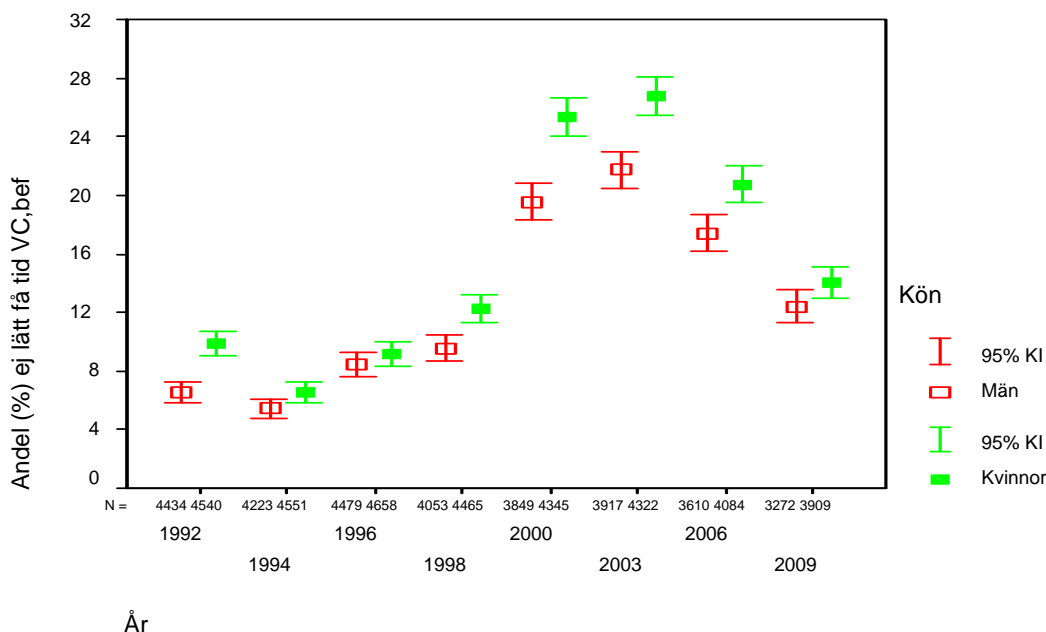


Diagram 12c Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår och kön.

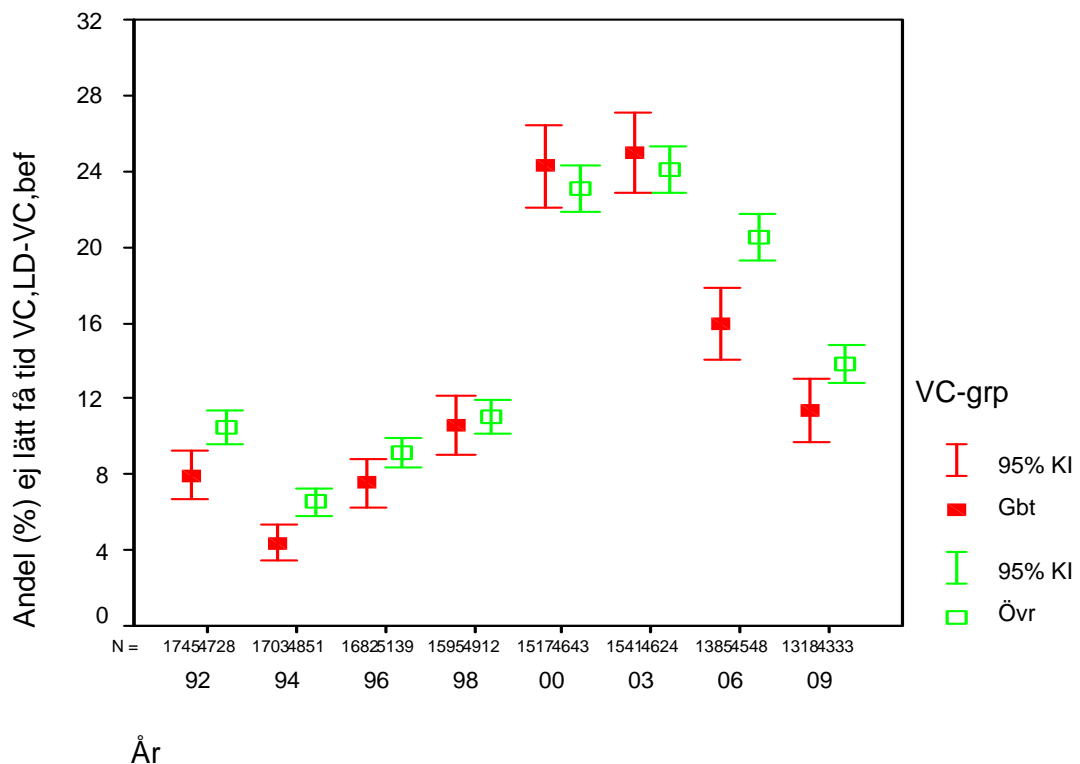


Rapporteringen från boende i Malungs kommun och bland personer som brukar vända sig till Långshyttans vårdcentral och Grycksbo vårdcentral visar att det är fullt möjligt att nå ner till 5-6 procent som tycker att det inte är lätt att få tid på "sin" vårdcentral. I tio eller elva av länets kommuner och i många (tolv eller tretton) vårdcentralsområden är andelen för närvarande signifikant högre. Bland vårdcentraler med höga andelar missnöjda märks framför allt Orsa vårdcentral, Leksands vårdcentral och Mora vårdcentral. Dessa vårdcentraler har haft höga andelar i de *tre* senaste undersökningarna. Det ogynnsamma utfallet torde till stor del (eller uteslutande) bero på bemanningsproblem på läkarsidan.

Under åren 2004 (från senhösten) och 2005 (fram till senhösten) genomfördes Genombrottsprojektet *Att få tiderna att räcka till* vid några av vårdcentralerna i länet i syfte att öka tillgängligheten för patienterna. Vårdcentralerna var Svärdsjö vårdcentral, Grangärde vårdcentral, Fredriksbergs vårdcentral, Grängesbergs vårdcentral, Smedjebackens vårdcentral, vårdcentralen vid Ludvika lasarett (Ludvika Norra), Solsidans vårdcentral, Hedemora vårdcentral och Kvarnsvedens vårdcentral. 20-64-åringars rapportering vårvintern 2006 (6) pekade på att det efter förbättringsinitiativet blivit *relativt sett* lättare att få tid snabbt nog på de berörda vårdcentralerna. Detta trots en relativt kort uppföljningsperiod. Diagram 13 erbjuder med 2009 års rapportering nya jämförelsemöjligheter mellan vårdcentralsområden där Genombrottsprojektet *Att få tiderna att räcka till* genomfördes under 2004 och 2005 och övriga vårdcentraler. Då diagrammet betraktas är det viktigt att hålla i minnet att förbättringsinsatser av typen *Att få tiderna att räcka till* kan ha genomförts under de senaste åren också på vårdcentraler som inordnats under gruppen

"Övr". Det kan vara anledningen till att skillnaden mellan vårdcentralsområden där Genombrottsprojektet *Att få tiderna att räcka till* genomfördes under 2004 och 2005 och övriga vårdcentraler utjämnats. Den fortsatt positiva utvecklingen för de vårdcentralsområden som "genombrottade" tyder på att ett engagemang av det slaget lett till att det blivit lättare att erbjuda passande besökstider. Syftet med engagemanget har alltså uppnåtts.

Diagram 13 Andel (%; 95% konfidensintervall (KI)) 20-64-åringar som anser att det ej är lätt att få tid på "sin" vårdcentral efter vårdcentralgruppering och undersökningsår. Med vårdcentralgruppering avses: Gbt = personer som uppgett att man i första hand brukar vända sig till någon av de vårdcentraler som under 2004-2005 medverkade i Genombrottsprojektet *Att få tiderna att räcka till*, Övr = personer som brukar vända sig till övriga vårdcentraler. (Befolkningsperspektivet.)



SAMMANFATTNING OCH AVSLUTANDE KOMMENTARER

Tillgängligheten till vården – ”dålig tillgänglighet” – har stått i fokus utredningsrapporten genom att den innehåller en sammanställning 20-64-åringars svar på följande tre frågor:

Anser Du att Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård har rimliga väntetider?

*Anser Du att det är **lätt att komma fram på telefon** till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?*

*Anser Du att det är **lätt att få tid** på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?*

Sammanställningen av svaren på frågorna har (i första hand) gjorts i syfte att *erbjuda ett faktaunderlag för personer som är involverade i styrningen och planeringen av hälso- och sjukvården*. Det skall betonas att utredningsresultaten kring hälso- och sjukvårdens sätt att fungera avser *befolkningens* uppfattningar, vilka inte nödvändigtvis behöver överensstämma med de uppfattningar som råder bland vårdgivare.

Undersökningsresultaten i korthet:

- * Rapporteringarna vårvintrarna 2003 och 2006 visade att den under 1990-talet negativa utvecklingen i synen på väntetiderna i Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård bromats upp och förbytts mot en positiv. Den fortsatta utvecklingen under 2000-talet kan med 2009 års rapportering också betecknas som positiv, vilket gäller såväl ur ett könsperspektiv, vårdgivarperspektiv som ett åldersperspektiv.

Antalet med väntetiderna missnöjda 20-64-åringar kan enligt rapporteringen vårvintern 2009 uppskattas till cirka 36 000 individer, runt en halvering av det uppskattade antalet missnöjda nio år tidigare.

- * Det kan med fog påstås att telefontillgängligheten vid vårdcentralerna för närvarande är den bästa som uppmätts i landstingets postenkätundersökningar. Landstingets sjukvårdspolitiska strävanden och åtgärder under 2000-talet för en bättre tillgänglighet vid vårdcentralerna (bland annat införandet av telefonsystemet TeleQ) har helt klart fallit mycket väl ut. Fortfarande finner dock uppskattningsvis cirka 20 000 kvinnor och män i 20-64-årsåldern (av de cirka 120 000 som brukar vända sig till någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler) problem med att snabbt nog få telefonkontakt med ”sin” vårdcentral. Man ska emellertid hålla i åtanke att antalet uppgick till nästan 60 000 vid millenniumskiftet.

Det har med 2009 års rapportering kunnat konstateras att cirka 10 procent av brukarna inte funnit det lätt att komma fram på telefon till de fem vårdcentraler där ”svarsfrekvensen” enligt de väntetidsmätningar landstinget medverkar i legat nära 100 procent sedan november 2007.

- * Svårigheterna att få passande besökstider på vårdcentralerna har *minskat* under 2000-talet. (Förbättringsinitiativ av typen *Att få tiderna att räcka till* lär ha bidragit till detta.) **Av 20-64-åringars rapportering står det därmed klart att det under 2000-talet både blivit mindre svårt att komma fram på telefon till vårdcentralerna och att kunna boka passande besökstider.** Konstaterandet rimmar *väl* med att det i utredningsarbetet även framgått att färre och färre vid upplevda hjälpbehov avstått från att kontakta "sin" vårdcentral på grund av "dålig tillgänglighet".

Att lätt få en besökstid på Landstinget Dalarnas vårdcentraler förefaller emellertid alltför vara ett problem för många. Bland de 20-64-åringar som brukar vända sig till dessa kan numera uppskattningsvis cirka 16 000 stå för åsikten att det inte är lätt att få tid på "sin" vårdcentral. Sex år tidigare (vårvintern 2003) torde antalet ha uppgått till uppskattningsvis nästan 30 000. Det handlar alltså på dessa sex år i alla fall om nästan en halvering av antalet missnöjda.

- * På Långshyttans vårdcentral, By vårdcentral, Grangärde (Sunnansjö) vårdcentral och Malungs vårdcentral samt på vårdcentralen i Lima (inklusive mottagningen i Sälen) har utsikterna att få passande besökstider – enligt dalfolkets rapportering – bedömts som påfallande goda under många år.

Rapporteringen från boende i Malungs kommun och bland personer som brukar vända sig till Långshyttans vårdcentral och Grycksbo vårdcentral visar att det är fullt möjligt att nå ner till 5-6 procent som tycker att det inte är lätt att få tid på "sin" vårdcentral. I tio eller elva av länets kommuner och i många (tolv eller tretton) vårdcentralsområden är andelen för närvarande signifikant högre. Bland vårdcentraler med höga andelar missnöjda märks framför allt Orsa vårdcentral, Leksands vårdcentral och Mora vårdcentral. Dessa vårdcentraler har haft höga andelar i de *tre* senaste undersökningarna. Det ogynnsamma utfallet torde till stor del (eller uteslutande) bero på bemanningsproblem på läkarsidan.

Att – som Socialstyrelsen – se geografiska skillnader i vårdens tillgänglighet som tecken på att vi i länet haft en i någon mening *ojämlik* vård kan vara befogat.

Rapporten kommer närmast att följas av en rapport som avser belysa 20-64-åringars förtroende för olika delar av landstingets hälso- och sjukvård och deras uppfattningar om sjukvårdsrådgivningens sätt att fungera. På tur står också framtagandet av en rapport som ska visa upp så kallade serviceprofiler för landstingets vårdcentraler.

REFERENSER

- 1 Granvik M. *2009 års befolkningsenkät – Resultatredovisning med fokus på upplevda vårdbehov bland 20-64-åringar och hälso- och sjukvårdens sätt att möta dessa*. Utredningsrapport (nr 167). Landstinget Dalarna. Huvudkontoret. Falun augusti 2009.
- 2 Granvik M. *2009 års befolkningsenkät – Synpunkter från deltagarna*. Utredningsrapport (nr 168). Landstinget Dalarna. Huvudkontoret. Falun augusti 2009.
- 3 Falu-Kuriren (Intervju med Lena Wiklund Snellman). *Få läkare skapar kö*. 2006-09-14 (Del 2, s 7).
- 4 Falu-Kuriren (Intervju med Leif Hernefalk). *Nu ska alla få garanti för vård i tid*. 2005-02-24 (s 6).
- 5 Åström G. *De som bäst behöver oss får vänta*. Läkartidningen Vol 99. Nr 1-2/2002 (s 54-5).
- 6 Granvik M. *2006 års postenkätundersökning – Beskrivning av metod och material och resultatredovisning med fokus på befolkningens uppfattningar om väntetiderna inom Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård och tillgodo-seendet av de upplevda vårdbehoven*. Utredningsrapport (nr 138). Landstinget Dalarna. Huvudkontoret. Falun oktober 2006.
- 7 Dagens Nyheter. *Ojämlig vård vid grå starr*. A1. 2000-01-16.
- 8 Granvik M. *2006 års postenkätundersökning – Resultatredovisning med fokus på sjukvårdsrådgivning per telefon och vårdcentralernas telefontillgänglighet*. Utredningsrapport (nr 139). Landstinget Dalarna. Huvudkontoret. Falun november 2006.
- 9 Landstinget Dalarna. Beredningsmemorial (Landstingsstyrelsen/Sammanträdesdag 2006-08-28).

BILAGOR

BILAGA 1: Förkortningar och koder

BILAGA 2: Diagram (kommunnivå, närsjukvårdsområdesnivå)

BILAGA 1 Förkortningar och koder

1(2)

1.1 KOMMUNER

AV = Avesta kommun
BO = Borlänge kommun
FA = Falun kommun
GA = Gagnefs kommun
HE = Hedemora kommun
LE = Leksands kommun
LU = Ludvika kommun
MA = Malungs kommun
MO = Mora kommun
OR = Orsa kommun
RÅ = Rättviks kommun
SM = Smedjebackens kommun
SÅ = Sätters kommun
VA = Vansbro kommun
ÅL = Älvdalens kommun

1.2 VÅRDCENTRALSOMRÅDEN

"Vårdcentralsområde" X åsyftar de personer som uppgivit att man i första hand vänder sig till vårdcentralen (distriktsläkarmottagningen) X då man söker läkarhjälp ("husläkare") för sina hälsoproblem.

I diagrammen använda koder för "vårdcentralsområdena":

1 = Avesta lasarett, 2 = Skogsbo, 3 = Krylbo, 4 = By, 5= Borlänge sjukhus,
6= Jakobsgårdarna, 7 = Kvarnsveden, 8 = Gylle, 9 = Norslund, 10 = Britsarvet,
11 = Tisken, 12= Grycksbo, 13 =Svärdsjö, 14 = Djurås, 15 = Mockfjärd/Björbo,
17 = Hedemora, 18 = Långshyttan, 19 = Leksand, 20 = Ludvika lasarett,
21 = Solsidan, 22 = Grängesberg, 23 = Grangärde(Sunnansjö)/Säfsnäs, 25 = Malung,
26 = Lima/Sälen, 27 = Saxnäs, 28 = Mora lasarett, 29 = Orsa, 30 = Rättvik/Furudal,
32 = Smedjebacken/Söderbärke, 34 = Sätters sjukhus, 35 = Vansbro,
36 = Älvdalen, 37 = Särna/Idre

1.3 NÄRSJUKVÅRDSOMRÅDEN

Södra = Avesta kommun/Hedemora kommun, **Mellersta** = Borlänge kommun/Gagnefs kommun/Sätters kommun, Västerberg (**Västerbergslagen**) = Ludvika kommun/Smedjebackens kommun, Falun (**Falu**)= Falu kommun, **Norra/Västra** = Leksands kommun/Malungs kommun/Mora kommun/Orsa kommun/Rättviks kommun/Vansbro kommun/Älvdalens kommun

1.4 SOCIOEKONOMISK GRUPPTILLHÖRIGHET

Socioekonomiska koder (jfr Statistiska Centralbyrån nedan!):

0 = socioekonomisk kod har ej kunnat påföras (yrkesuppgift ej lämnad)

EjFA = ej facklärd arbetare

FA = facklärd arbetare

LTJM = lägre tjänstemän

MTJM = tjänstemän på mellannivå

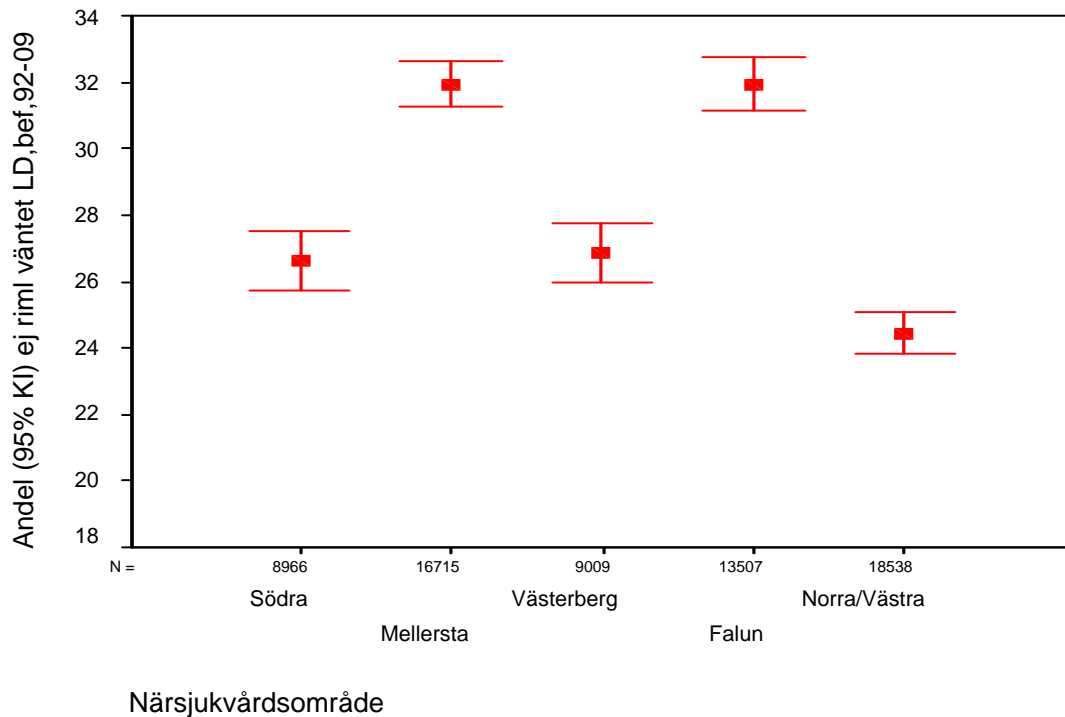
HTJM = tjänstemän på hög nivå

Socioekonomiska grupper (Statistiska Centralbyrån):

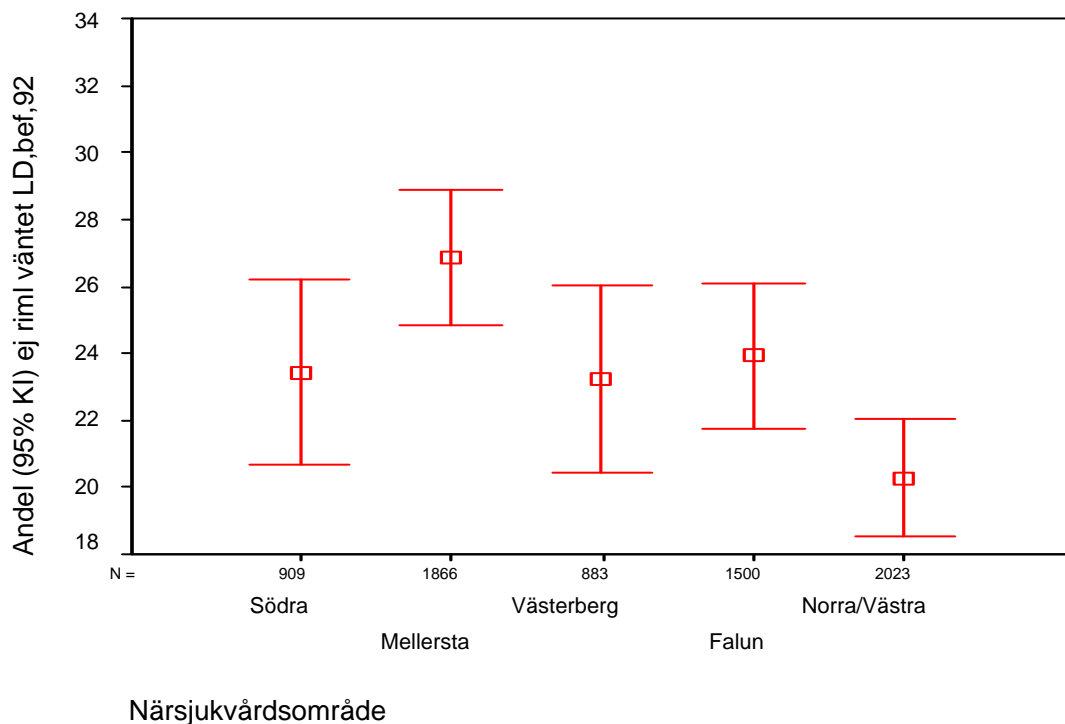
1. **Ej facklärd varuproducerande arbetare**, t ex "fabriksarbetare", "gjutare", "lantbruksarbetare", "mattläggare", "sprutlackerare", "truckförare"
2. **Ej facklärd tjänsteproducerande arbetare**, t ex "affärsbiträde", "brevbärare", "hemhjälp", "ordningsvakt", "sjöman", "städerska"
3. **Facklärd varuproducerande arbetare**, t ex "bagare", "bilmekaniker", "kran-skötare", "murare", "målare", "rörmokare", "snickare", "VVS-montör"
4. **Facklärd tjänsteproducerande arbetare**, t ex "frisör", "kock", "lokförare", "undersköterska" ...
5. **Lägre tjänstemän**, t ex "dataoperatör", förrådsförman", "guide", "kontorist", "apotekstekniker", "assistent", "bilförsäljare", "polis", "sekreterare"
6. **Tjänstemän på mellannivå**, t ex "banktjänsteman", "dietist", "ingenjör", "köksmästare", "lärare", "officer", "sjuksköterska", "utredare", "verkmästare"
7. **Högre tjänstemän**, t ex "advokat", "apotekare", "bankkamrer", "läkare"
8. **Företagare**
9. **Lantbrukare**
- (0. **Övriga**, dvs personer som ej kunnat påföras en socioekonomisk kod, främst personer utan yrke.)

BILAGA 2: Diagram (närsjukvårdsområdes-, kommun- och vårdcentralnivå)

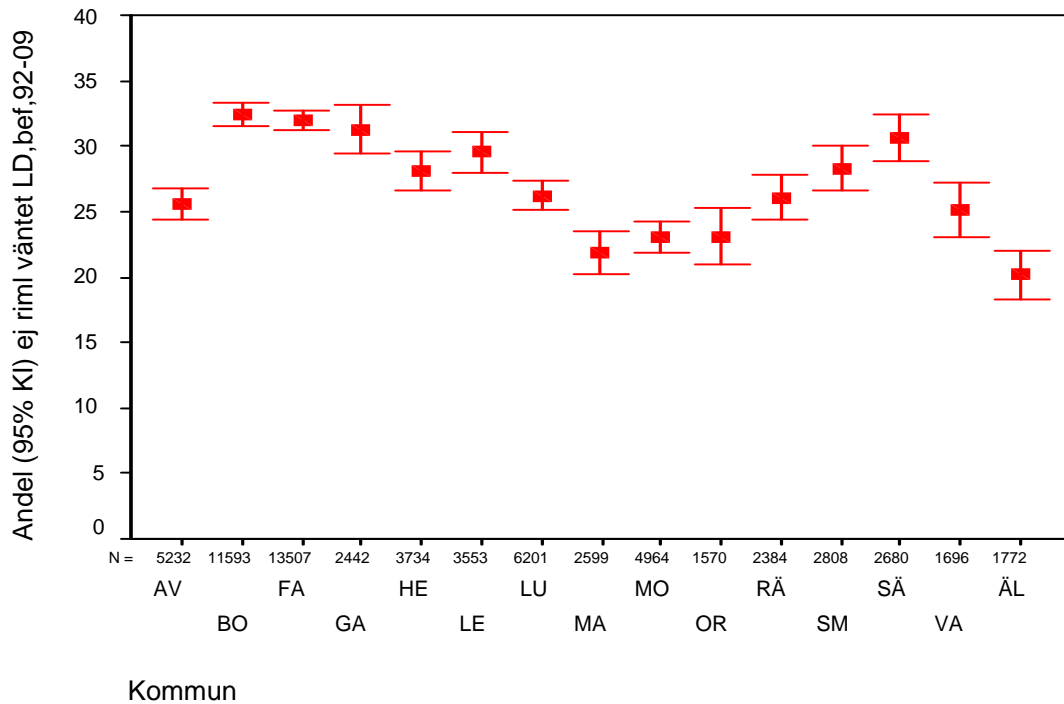
Bilaga 2: Diagram 5a Andel (% , 95% konfidensintervall (KI)) 20-64-åringar som anser att Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård ej har rimliga väntetider efter närsjukvårdsområde. Avser åren 1992, 1994, 1996, 1998, 2000, 2003, 2006 och 2009. (Befolkningsperspektivet)



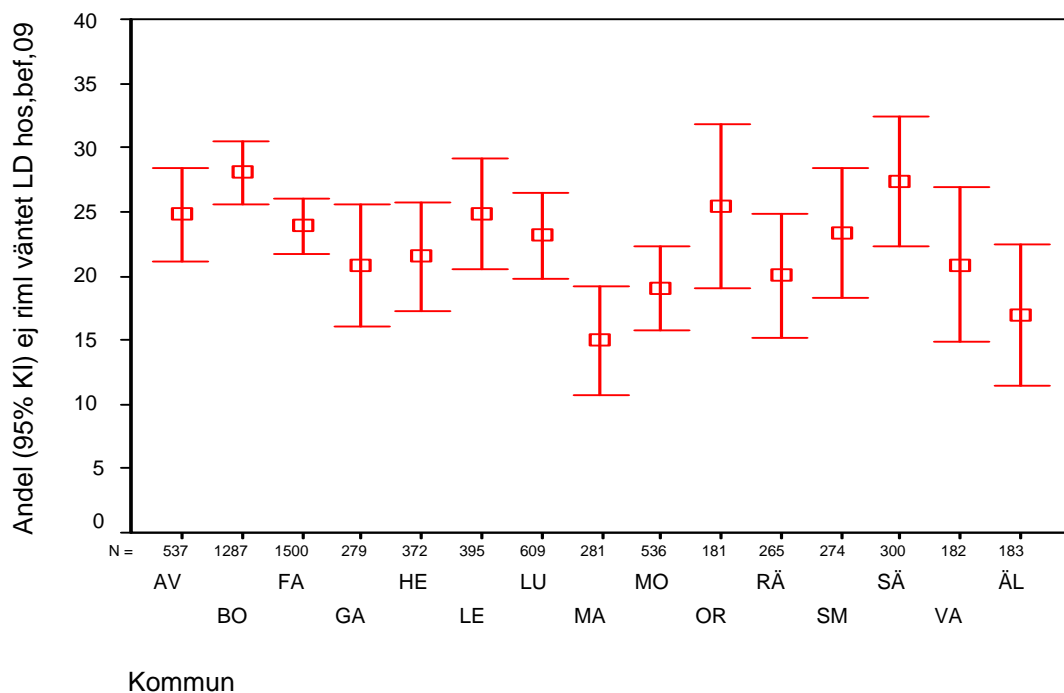
Bilaga 2: Diagram 5b Andel (% , 95% konfidensintervall (KI)) 20-64-åringar som vårvintern 2009 ansåg att Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård ej har rimliga väntetider efter närsjukvårdsområde. (Befolkningsperspektivet)



Bilaga 2: Diagram 6a Andel (% , 95% konfidensintervall (KI)) 20-64-åringar som anser att Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård ej har rimliga väntetider efter kommun. Avser åren 1992, 1994, 1996, 1998, 2000, 2003, 2006 och 2009. (Befolkningsperspektivet)

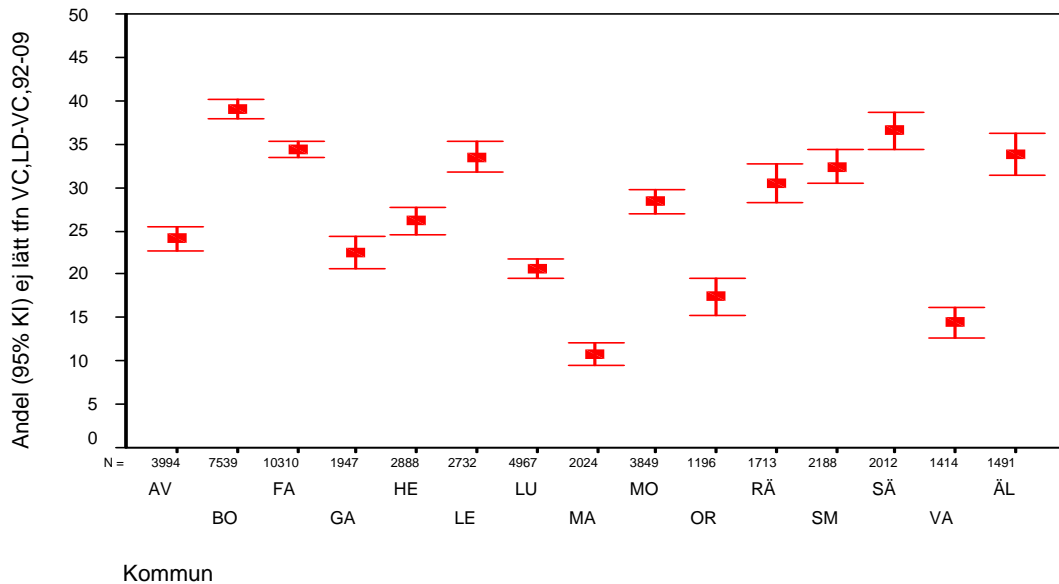


Bilaga 2: Diagram 6b Andel (% , 95% konfidensintervall (KI)) 20-64-åringar som vårvintern 2009 ansåg att Landstinget Dalarnas hälso- och sjukvård ej har rimliga väntetider efter kommun. (Befolkningsperspektivet)

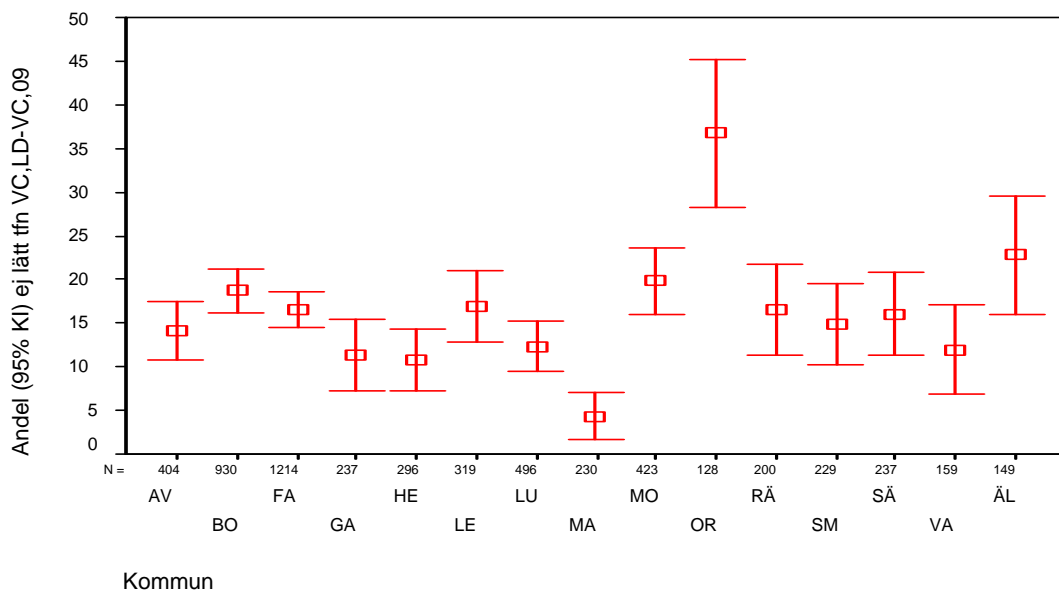


Bilaga 2: Diagram 8a Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter kommun (Se bilaga 1!). Avser undersökningarna 1992, 1994, 1996, 1998, 2000, 2003, 2006 och 2009.

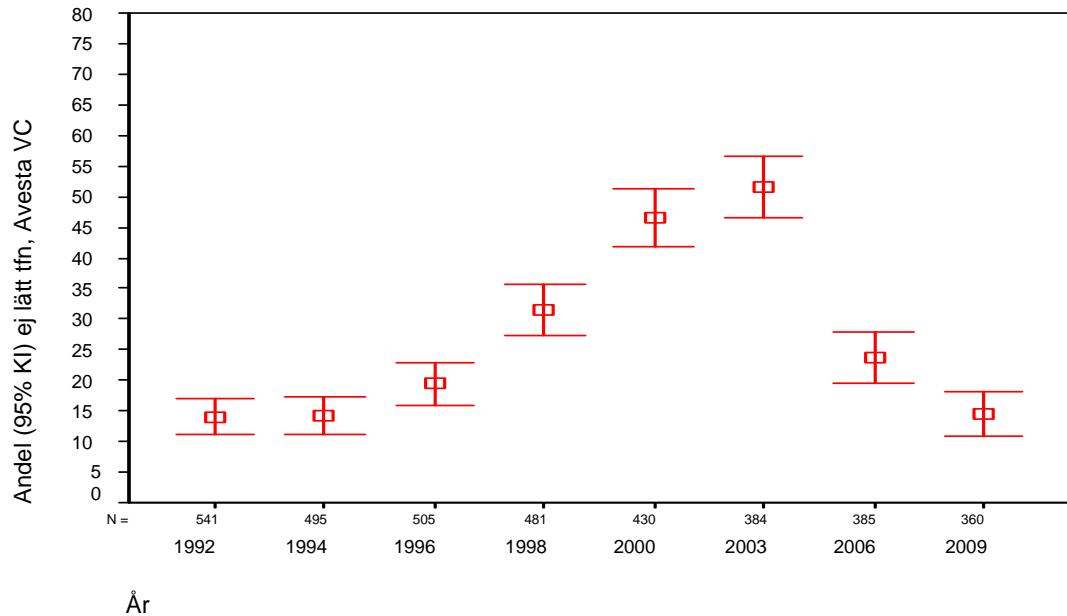
Andelarna är beräknade på personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



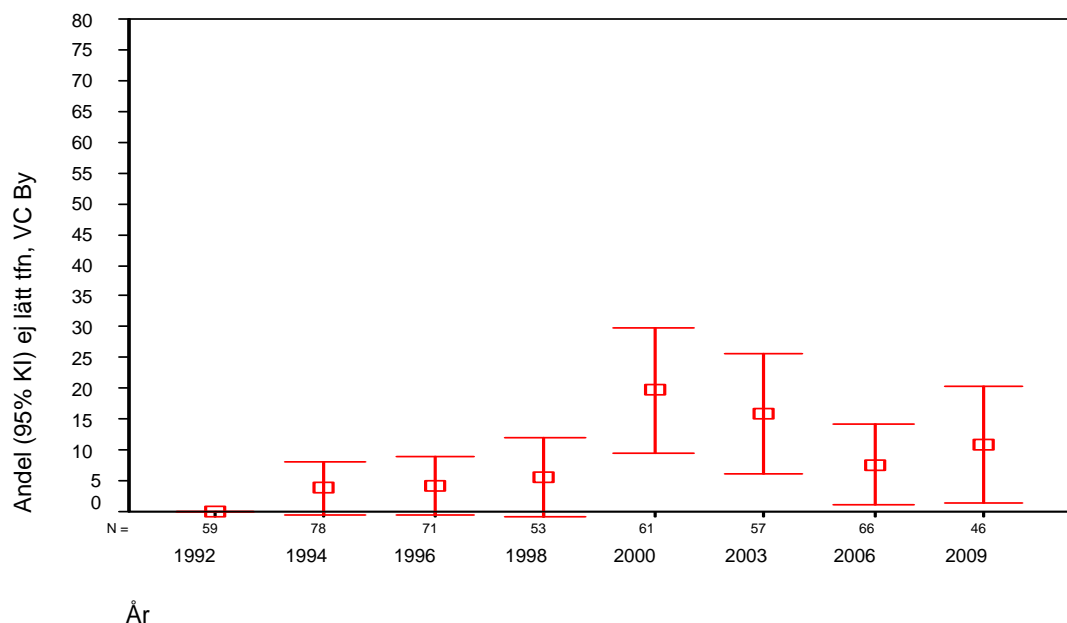
Bilaga 2: Diagram 8b Andel (%) 20-64-åringar som vårvintern 2009 svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter kommun (Se bilaga 1!). Andelarna är beräknade på personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



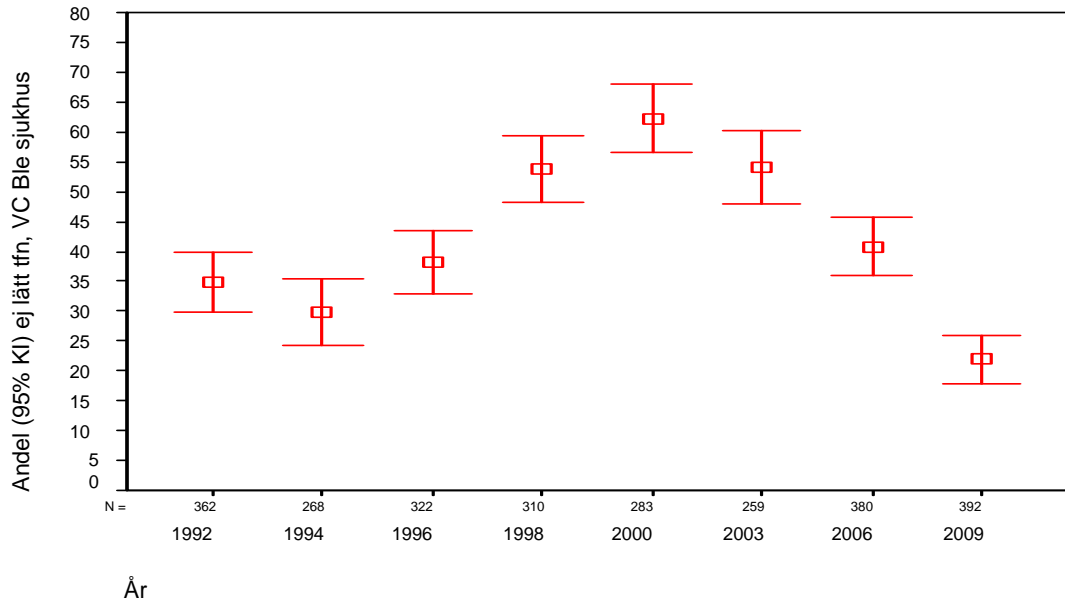
Bilaga 2: Diagram 11:1 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit distriktsläkarmottagningarna på Avesta lasarett (inklusive fd Krylbo Vc och fd Skogsbo Vc) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



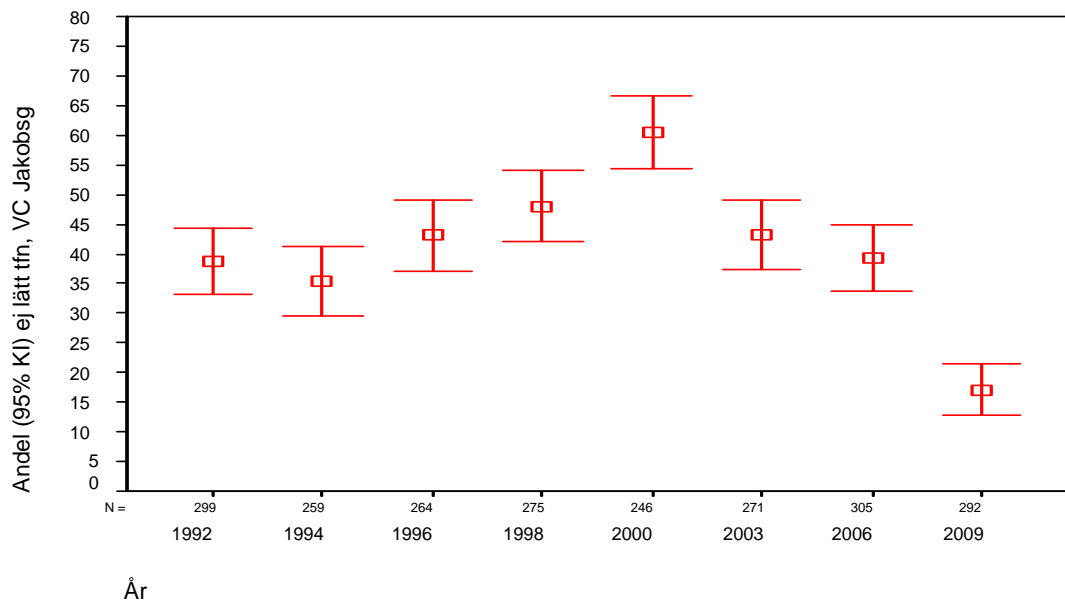
Bilaga 2: Diagram 11:2 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit *By* vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



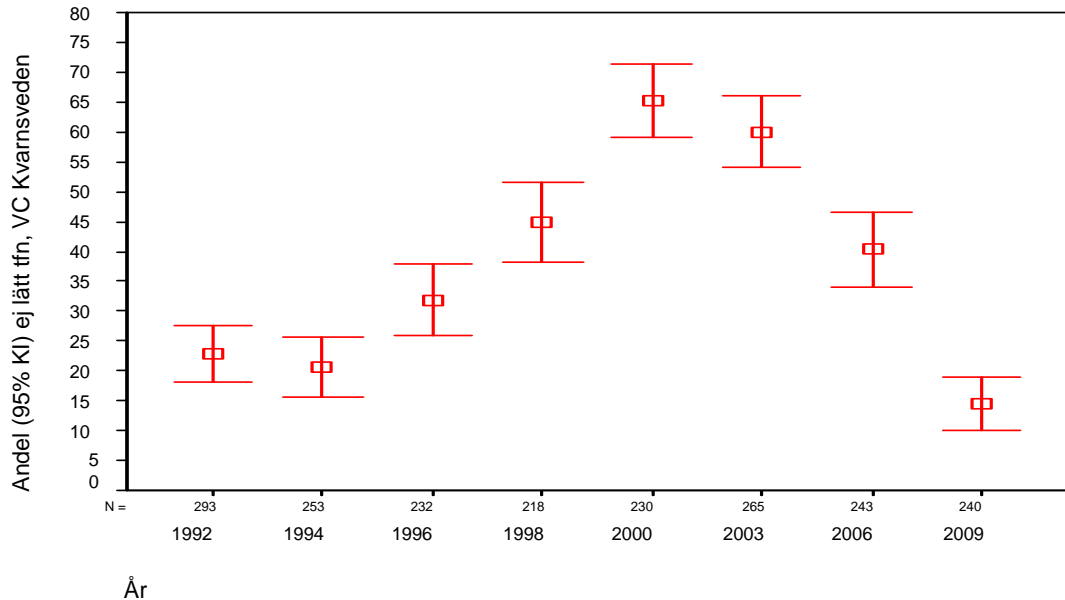
Bilaga 2: Diagram 11:3 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit vårdcentralen på Borlänge sjukhus på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



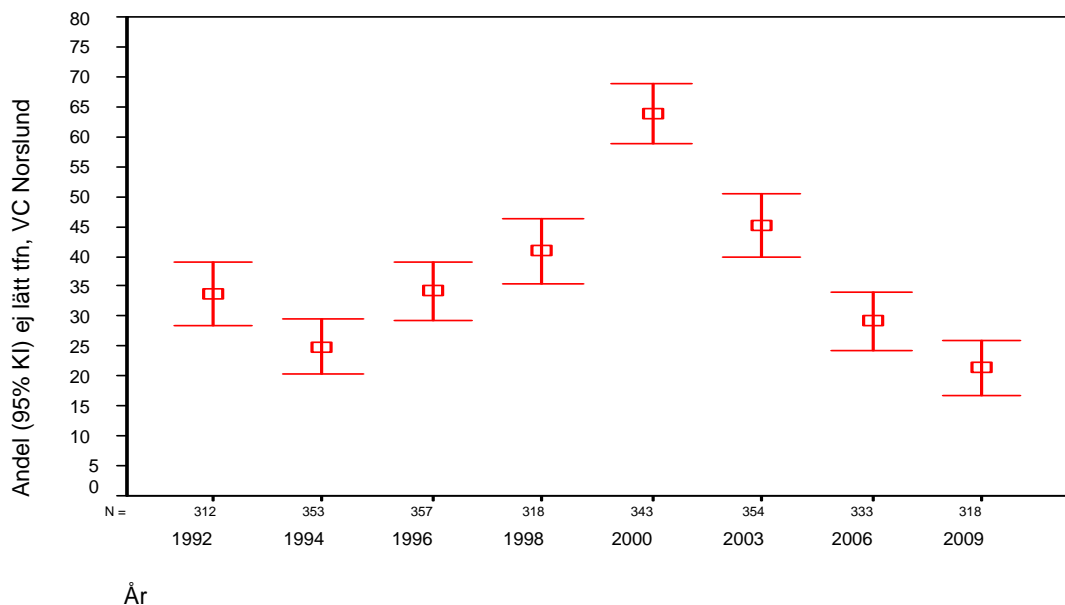
Bilaga 2: Diagram 11:4 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit vårdcentralen Jakobsgårdarna på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



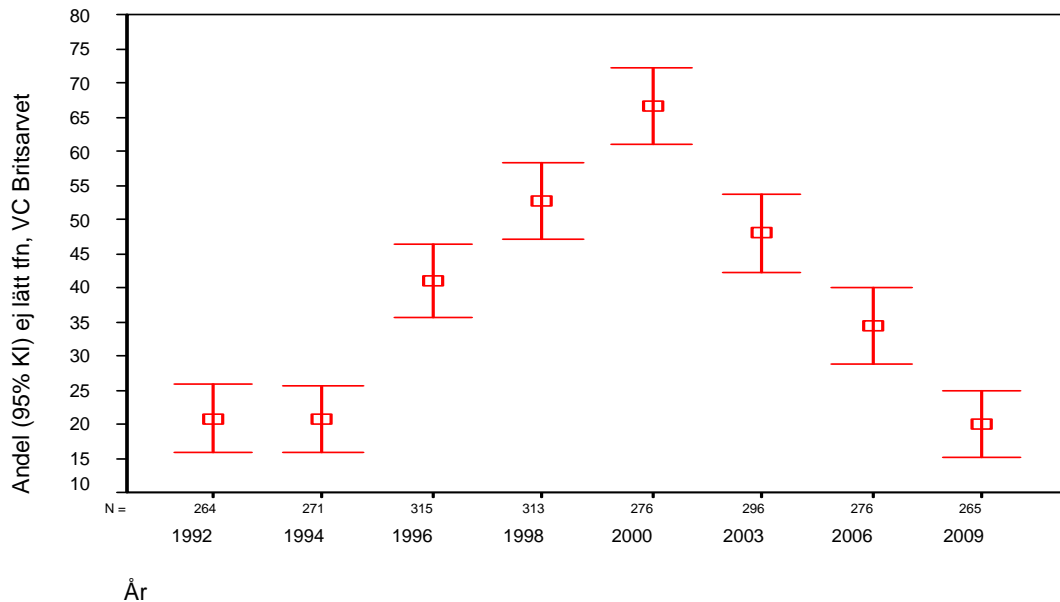
Bilaga 2: Diagram 11:5 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit vårdcentralen Kvarnsveden på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



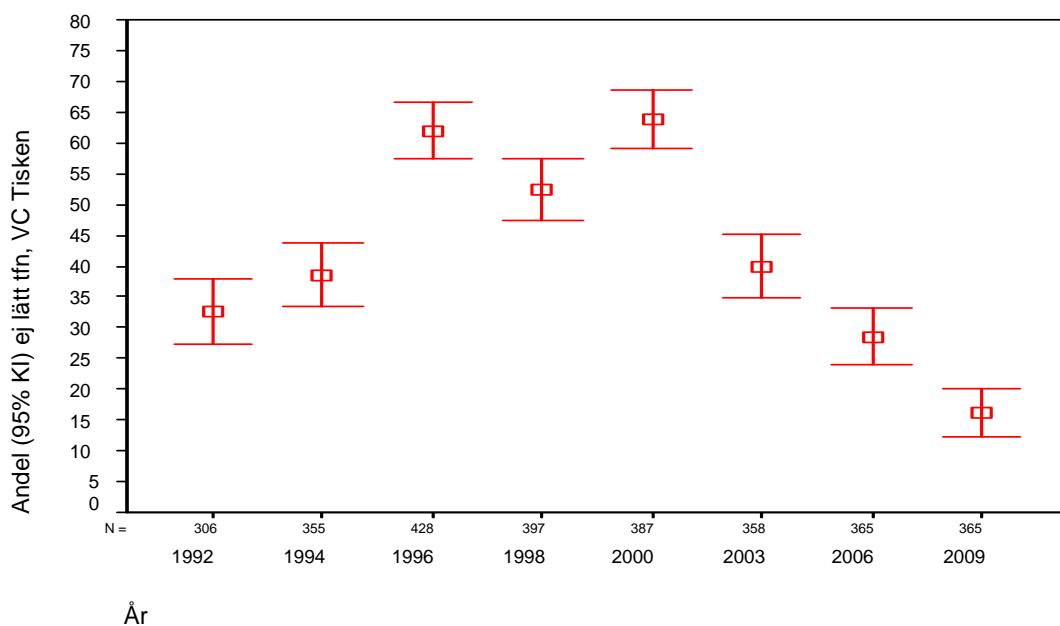
Bilaga 2: Diagram 11:6 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit vårdcentralen Norslund på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



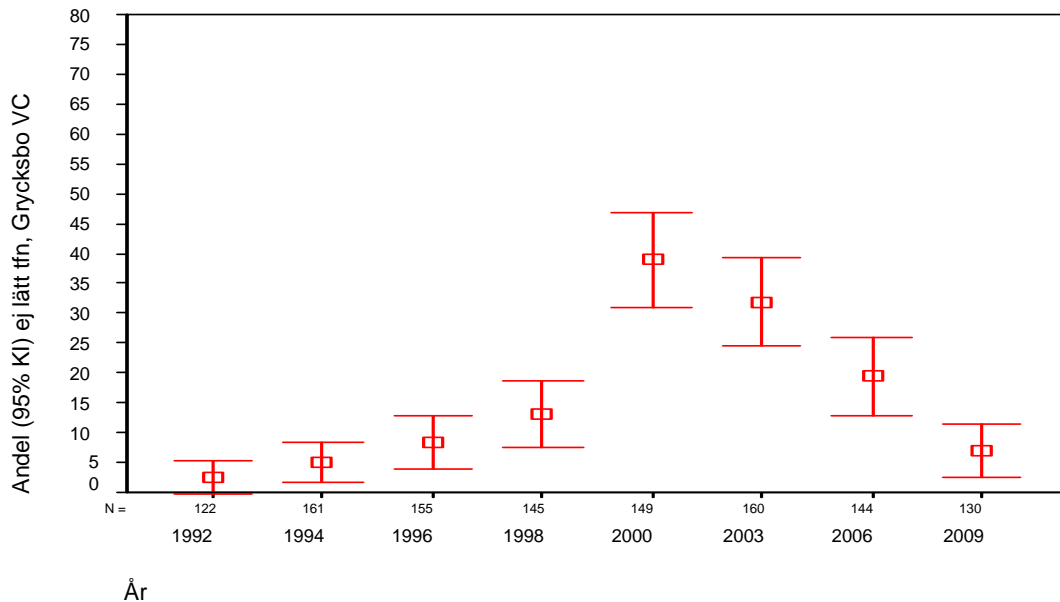
Bilaga 2: Diagram 11:7 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit vårdcentralen Britsarvet på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



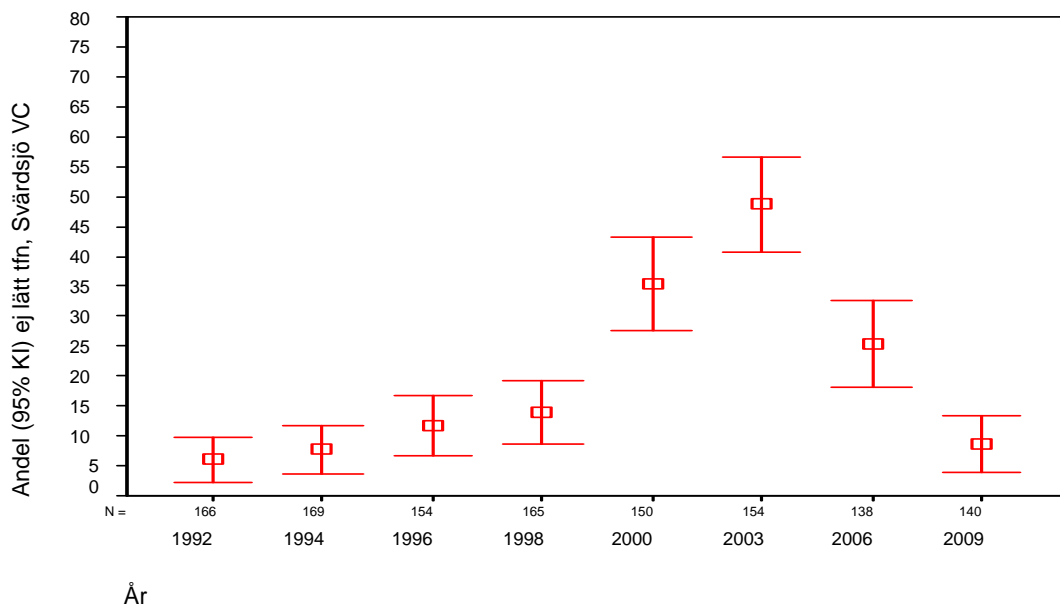
Bilaga 2: Diagram 11:8 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit vårdcentralen Tisken på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



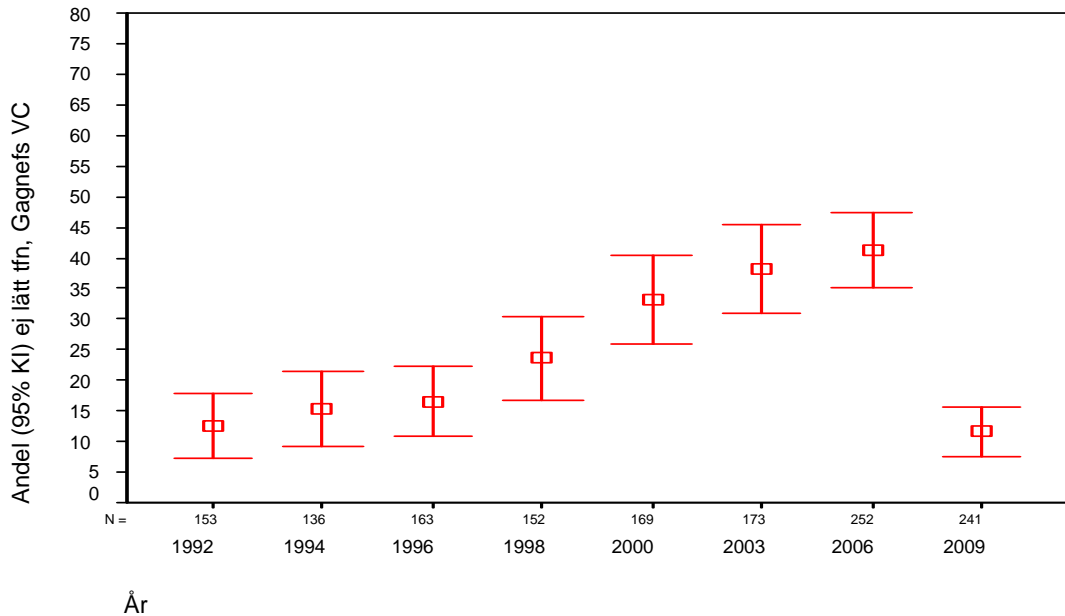
Bilaga 2: Diagram 11:9 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Grycksbo vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



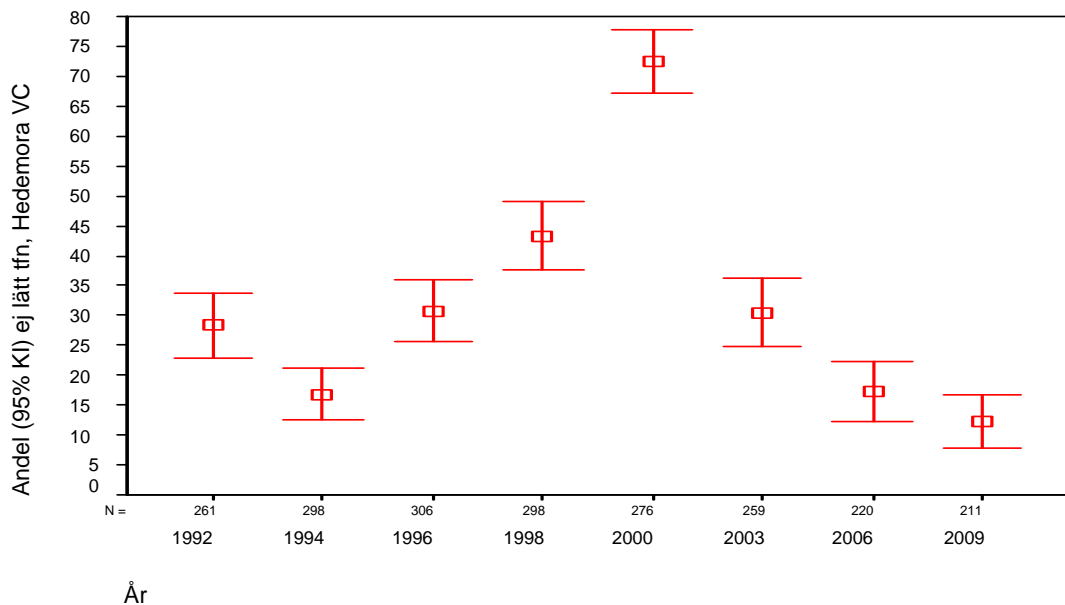
Bilaga 2: Diagram 11:10 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Svärdsjö vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



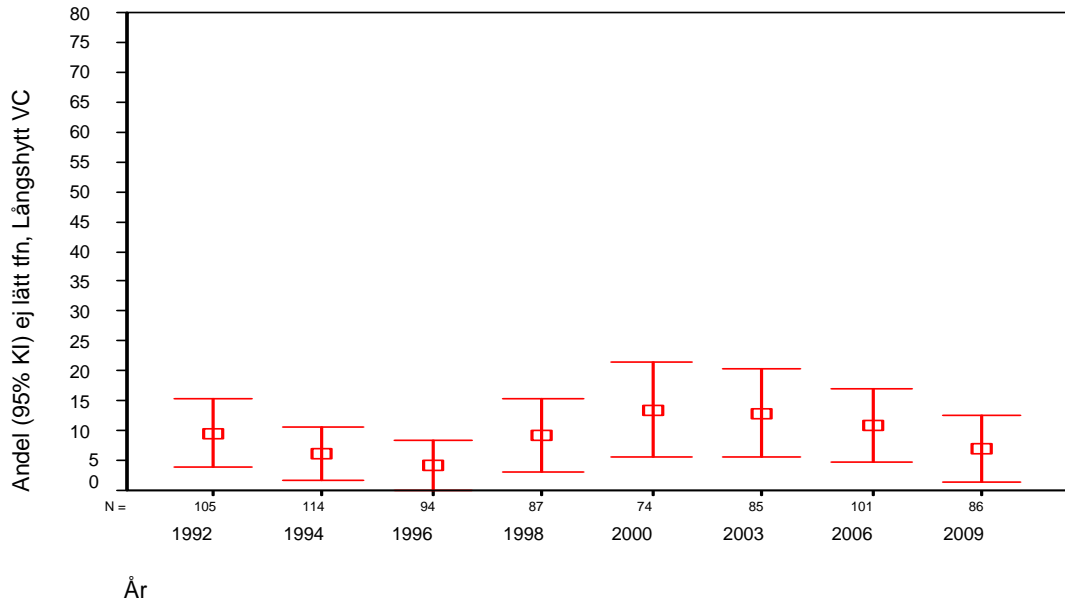
Bilaga 2: Diagram 11:11 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Gagnefs vårdcentral (inkl fd filialerna Mockfjärd och Björbo) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



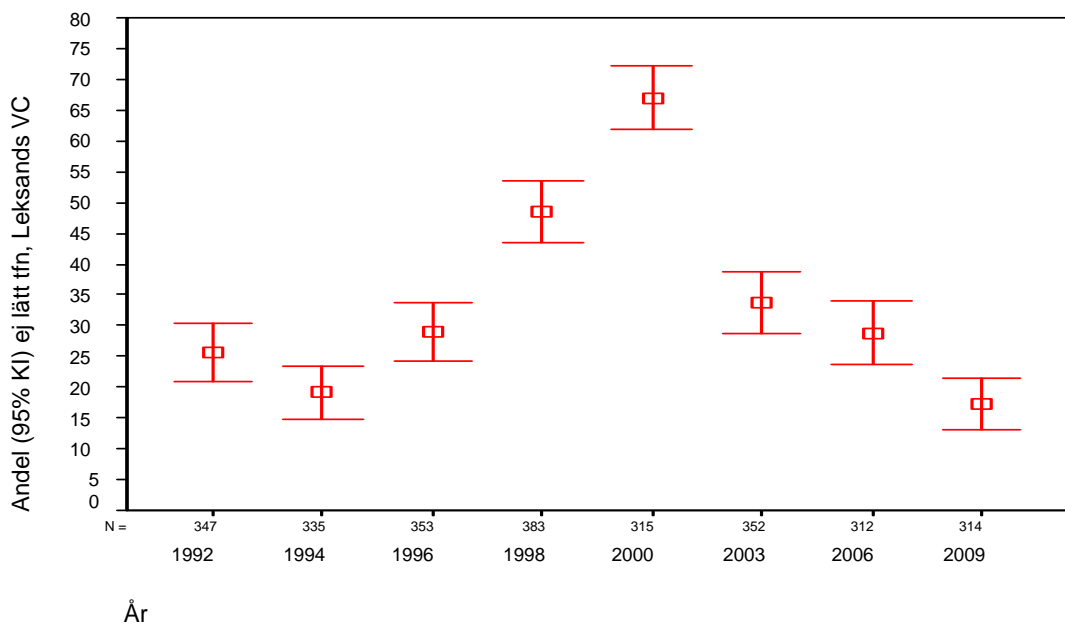
Bilaga 2: Diagram 11:12 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Hedemora vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



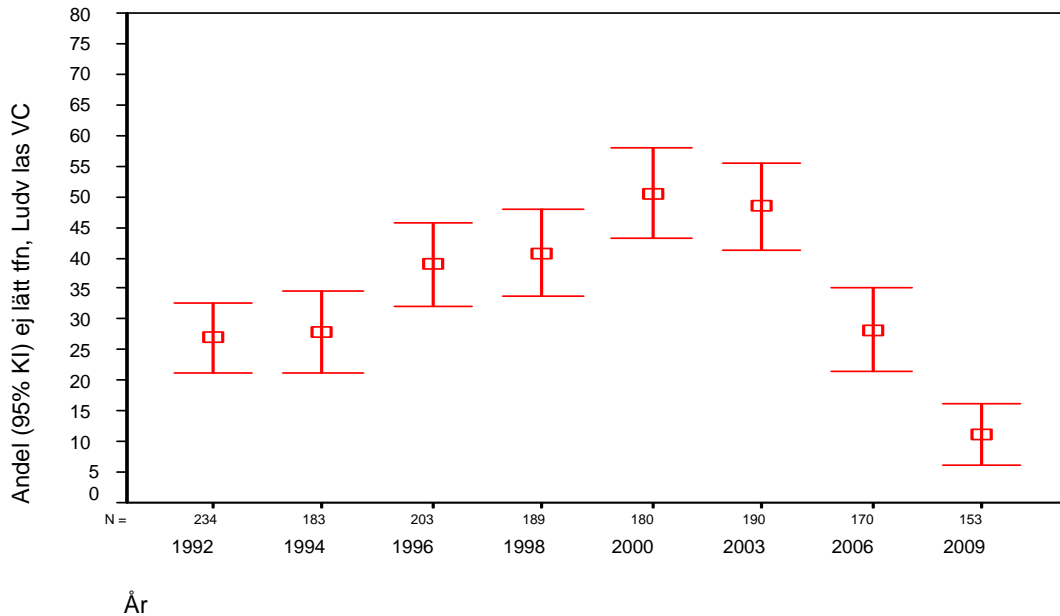
Bilaga 2: Diagram 11:13 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Långshyttans vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



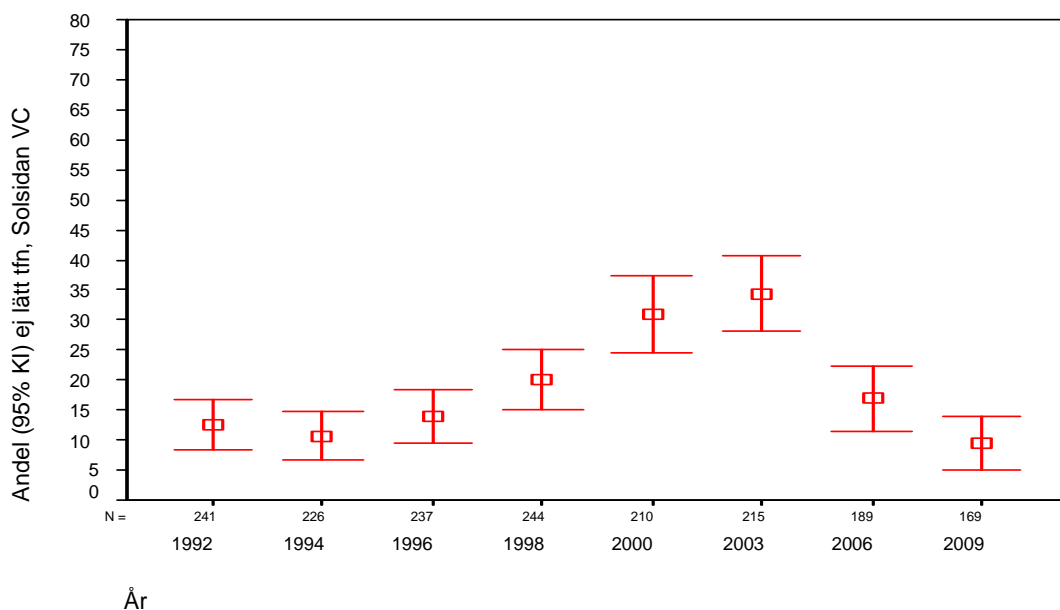
Bilaga 2: Diagram 11:14 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Leksands vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



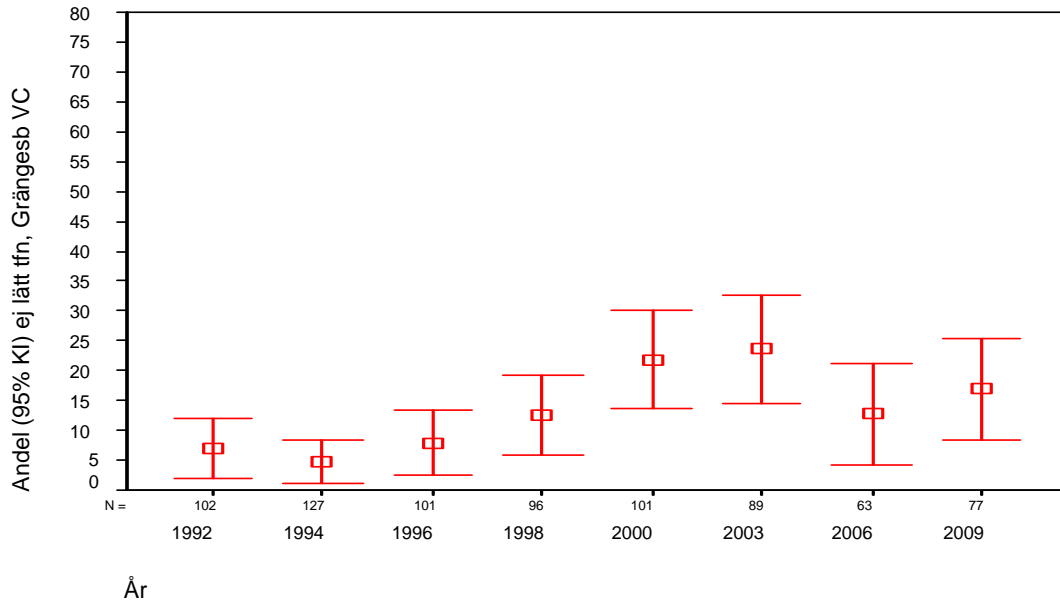
Bilaga 2: Diagram 11:15 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit distriktsläkarmottagningen på Ludvika lasarett på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



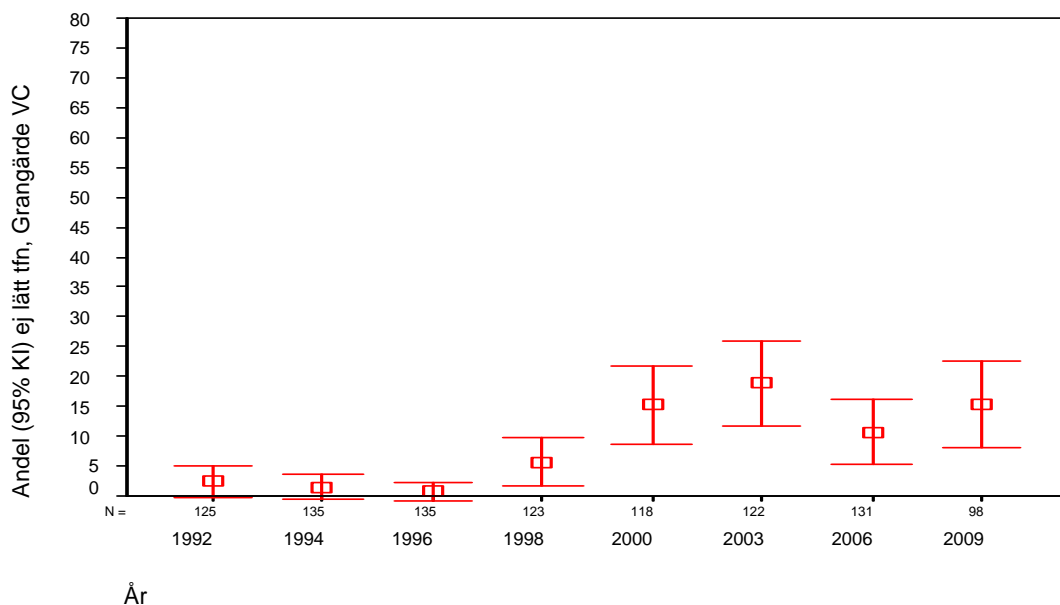
Bilaga 2: Diagram 11:16 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit vårdcentralen Solsidan på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



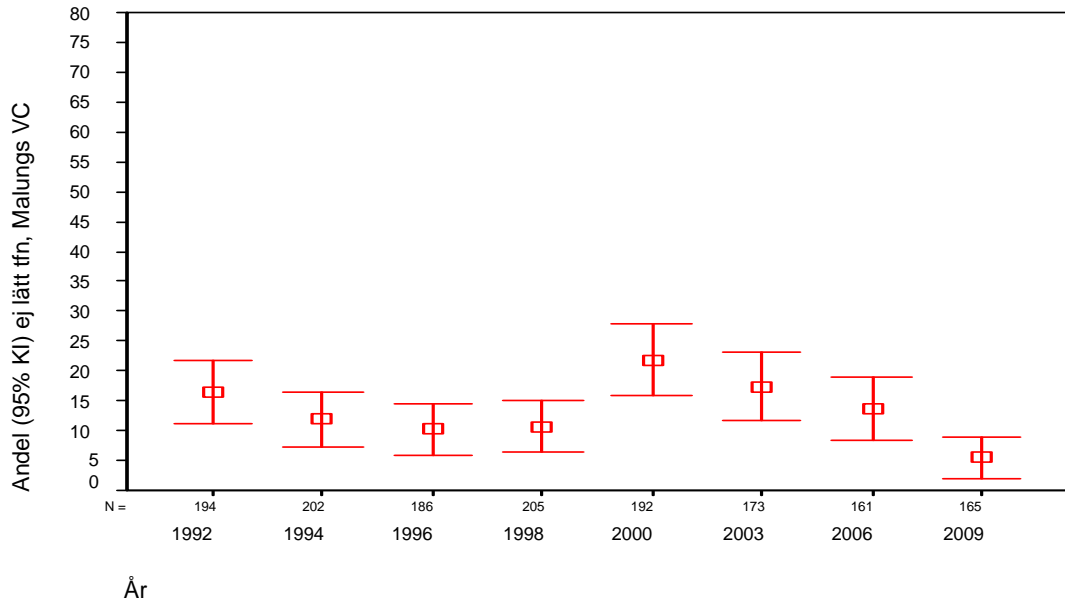
Bilaga 2: Diagram 11:17 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Grängesbergs vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



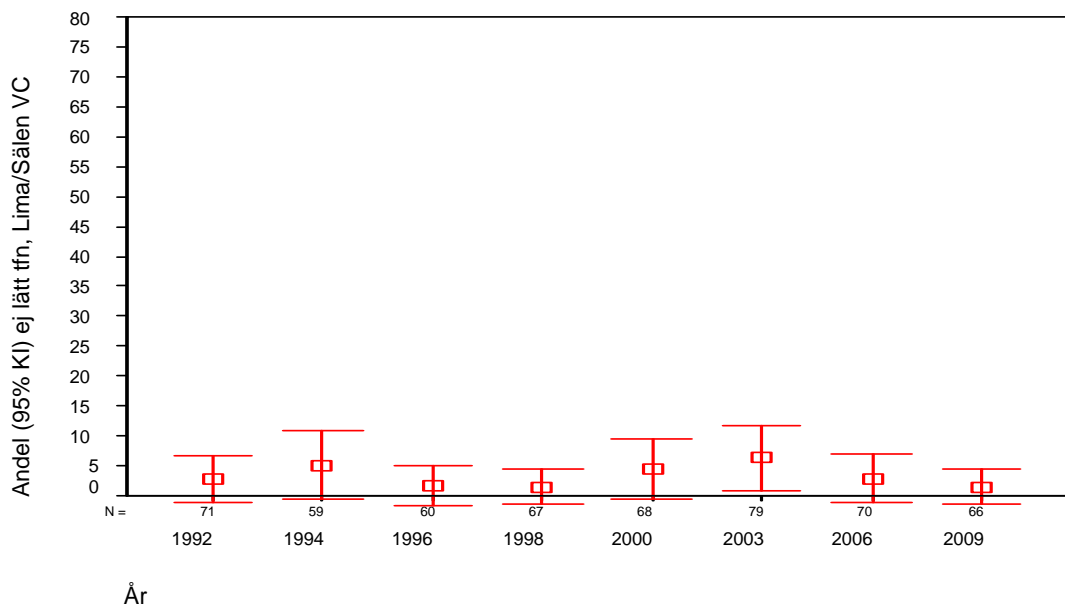
Bilaga 2: Diagram 11:18 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Grangärde (Sunnansjö) vårdcentral (inkl Fredriksbergs Vc) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



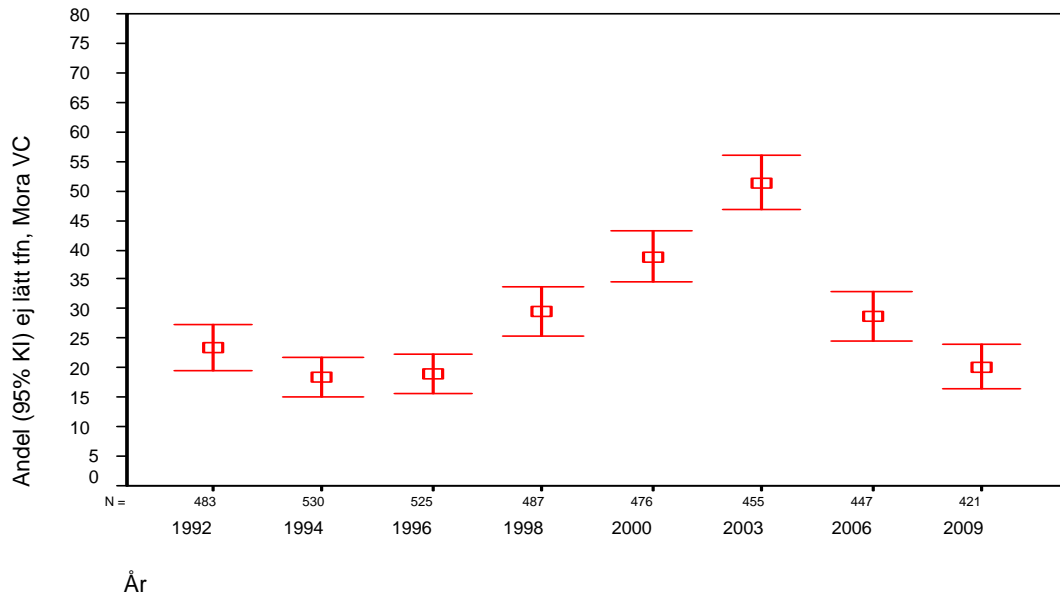
Bilaga 2: Diagram 11:19 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Malungs vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



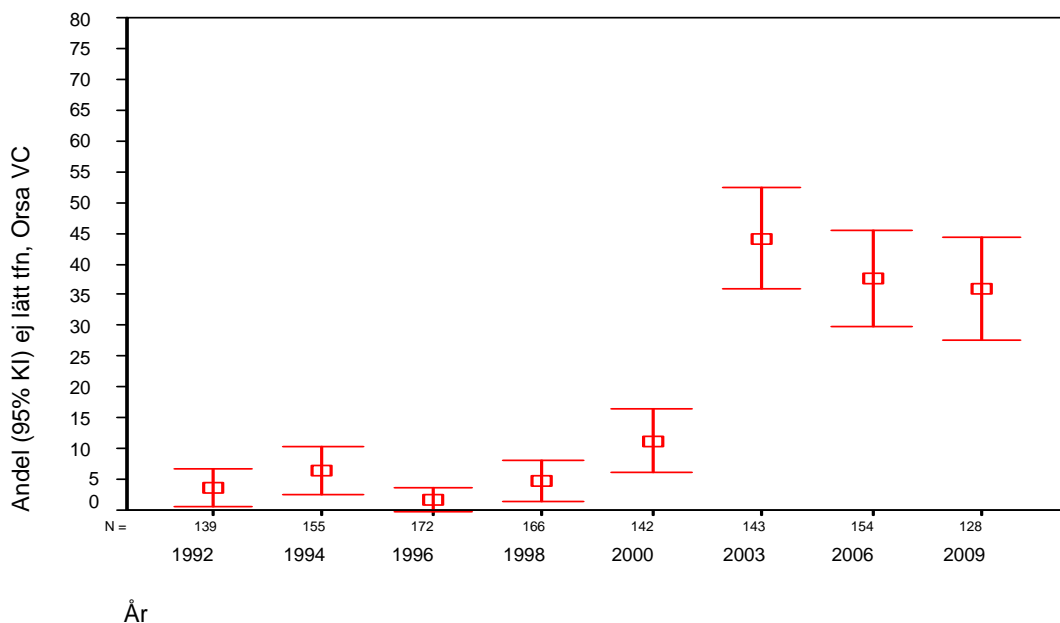
Bilaga 2: Diagram 11:20 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Lima vårdcentral (inkl Sälen Vc) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



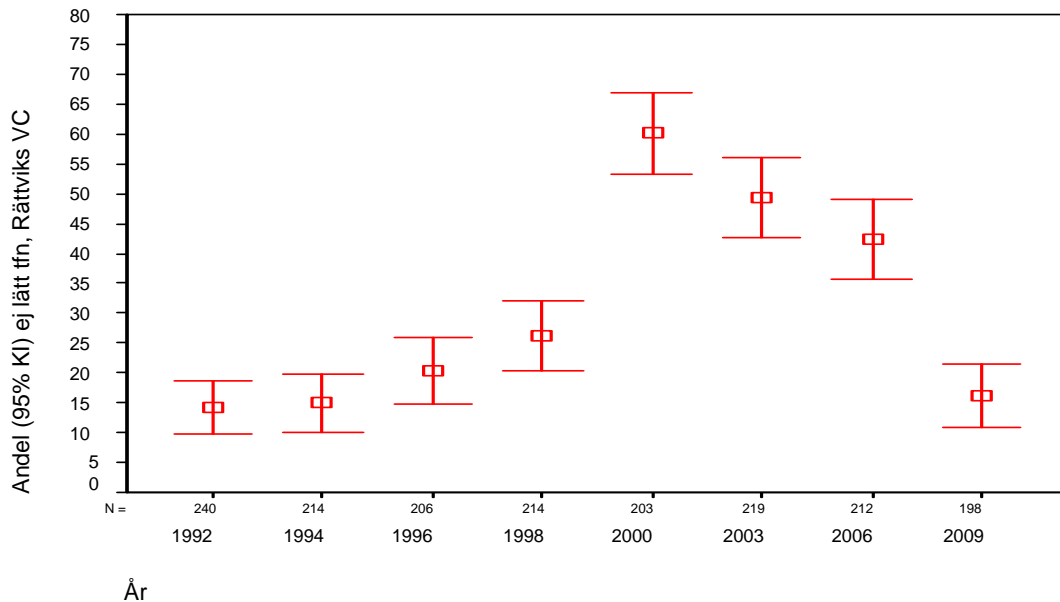
Bilaga 2: Diagram 11:21 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit distriktsläkarmottagningen på Mora lasarett (inklusive fd Saxnäs Vc) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



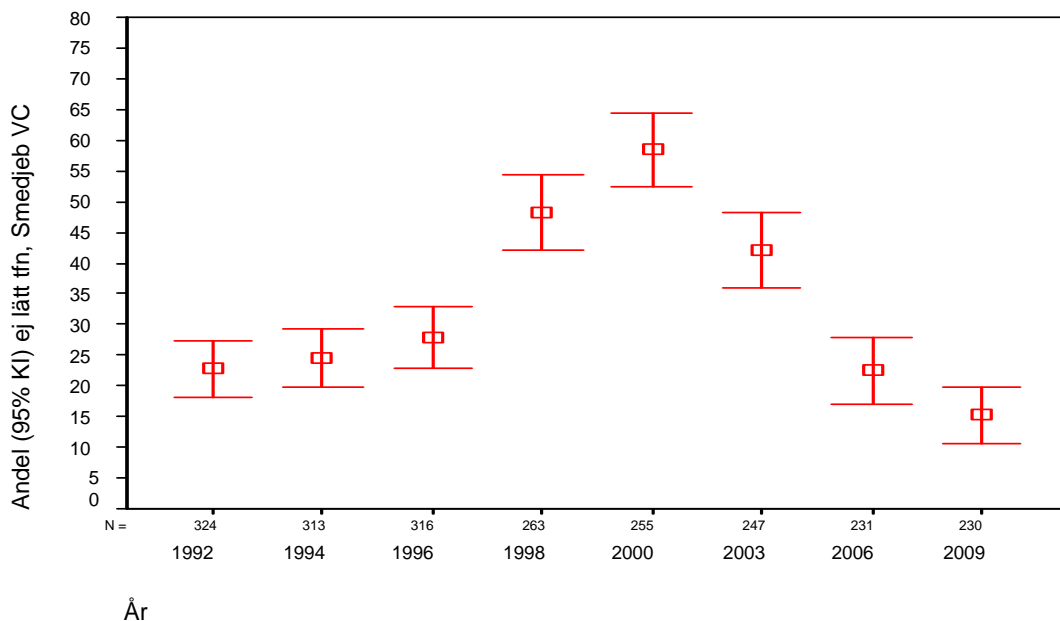
Bilaga 2: Diagram 11:22 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Orsa vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



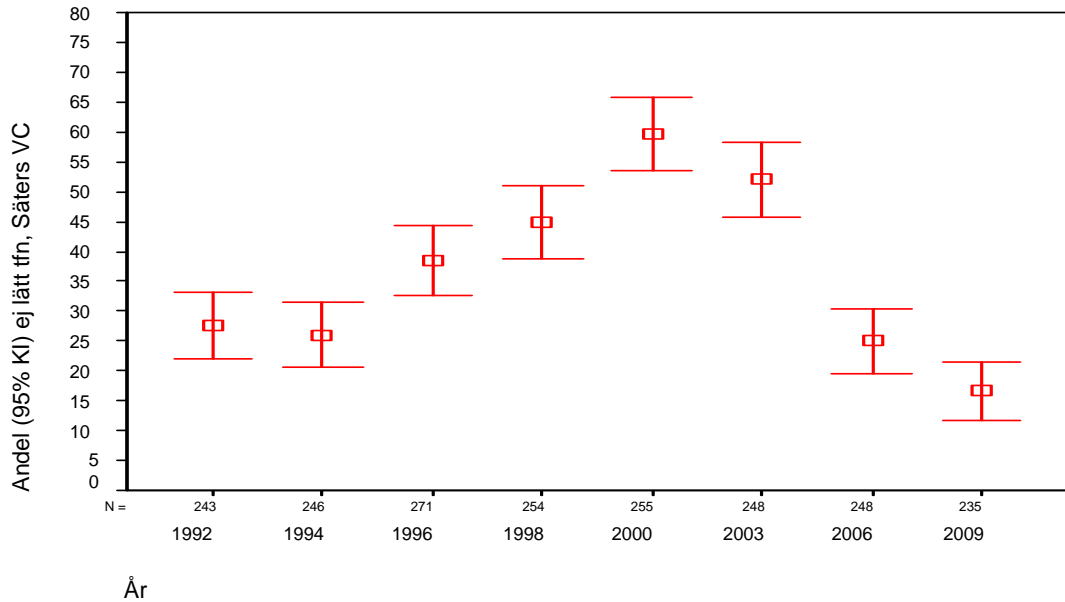
Bilaga 2: Diagram 11:23 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Rättviks vårdcentral (inkl Furudal Vc) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



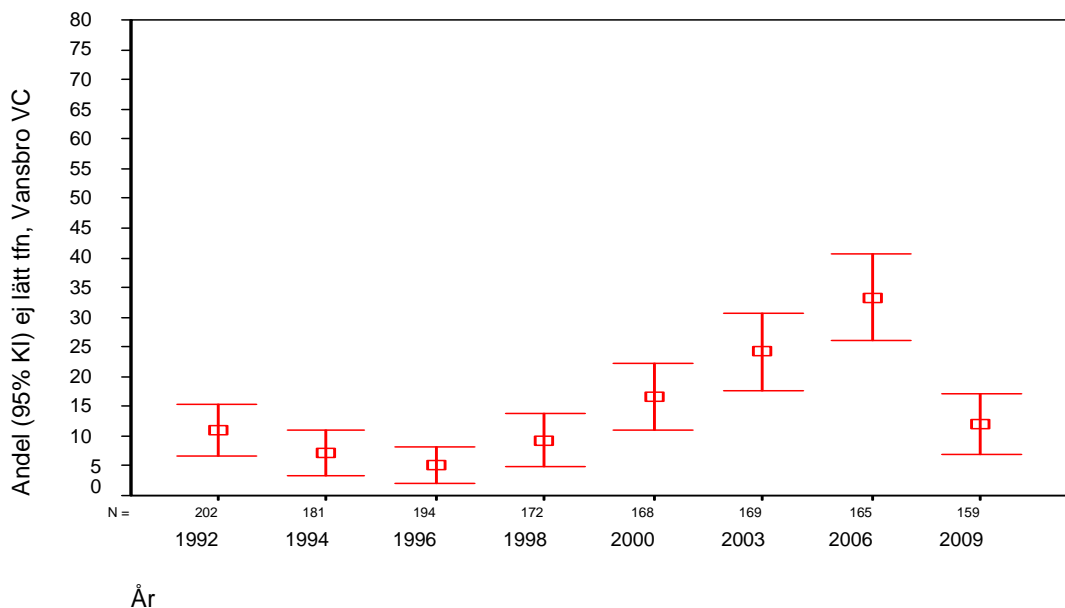
Bilaga 2: Diagram 11:24 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Smedjebackens vårdcentral (inkl Söderbärke Vc) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



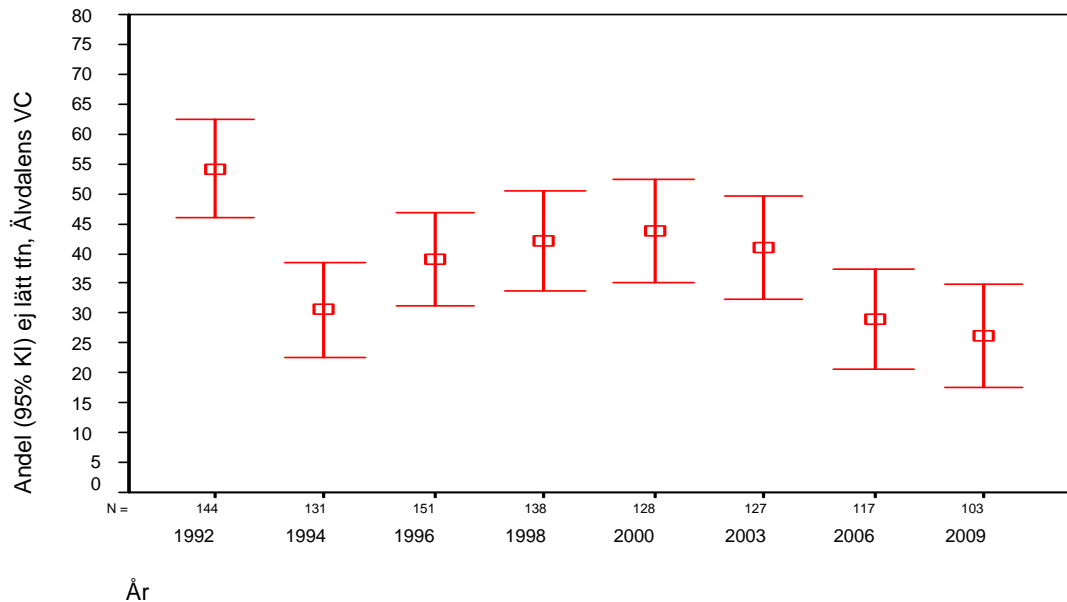
Bilaga 2: Diagram 11:25 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit vårdcentralen på Sätters sjukhus på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



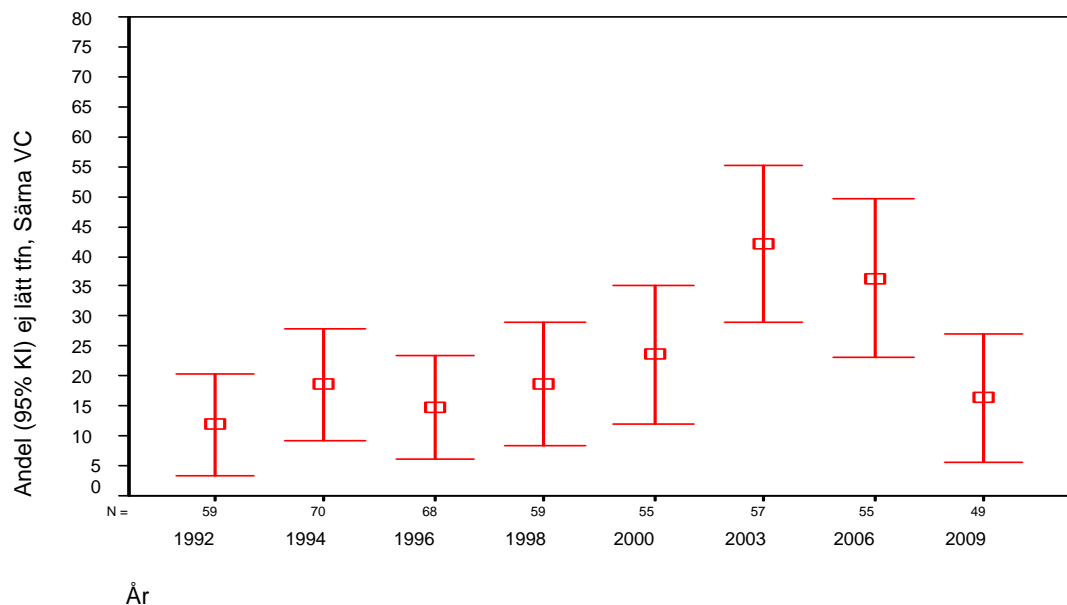
Bilaga 2: Diagram 11:26 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Vansbro vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



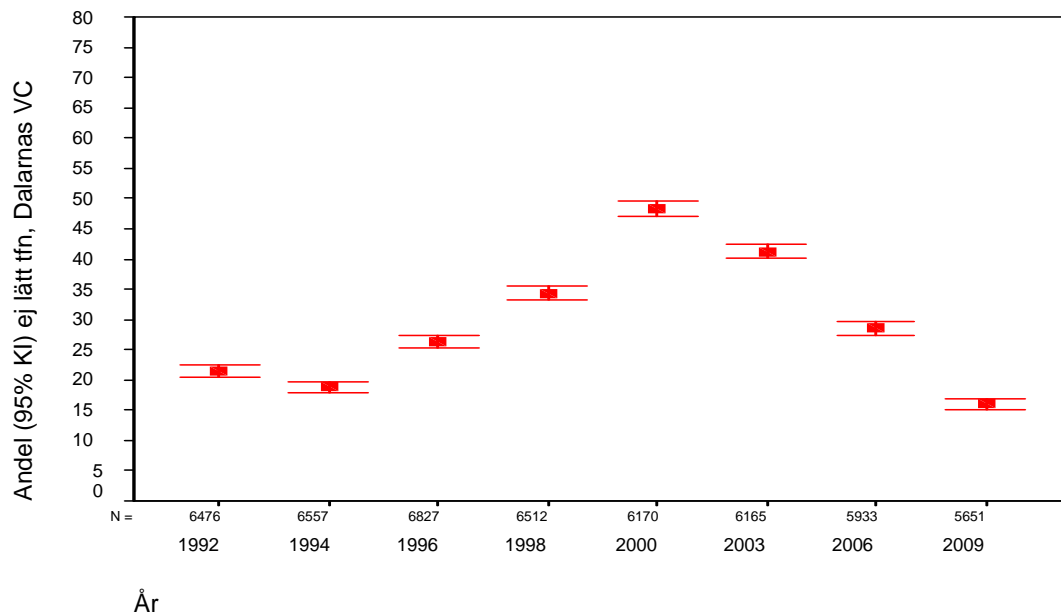
Bilaga 2: Diagram 11:27 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Älvdalens vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



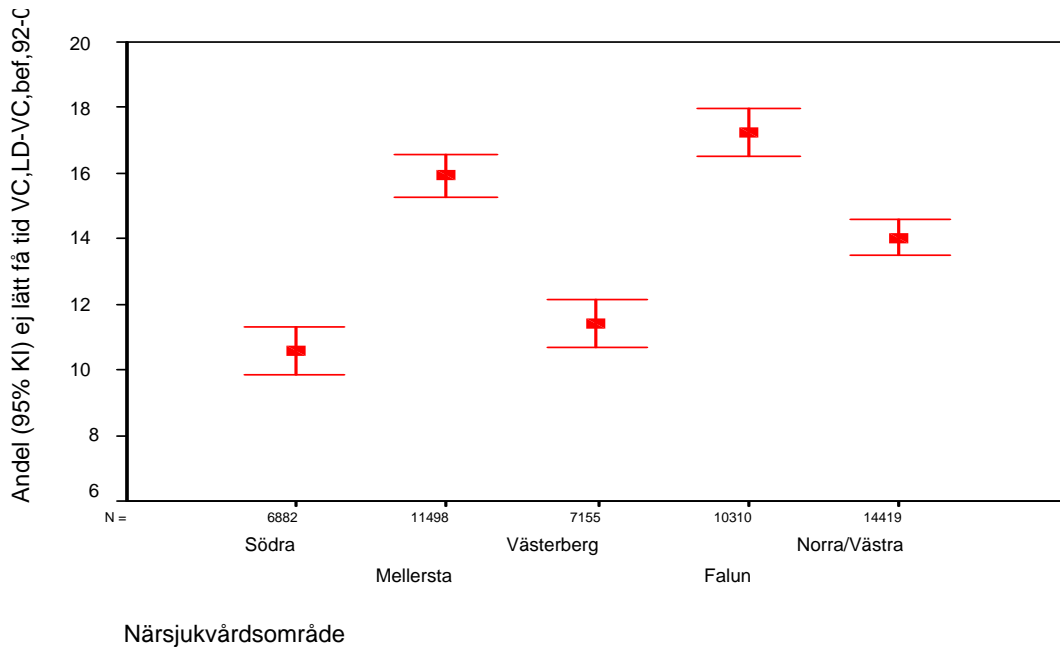
Bilaga 2: Diagram 11:28 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit Särna vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



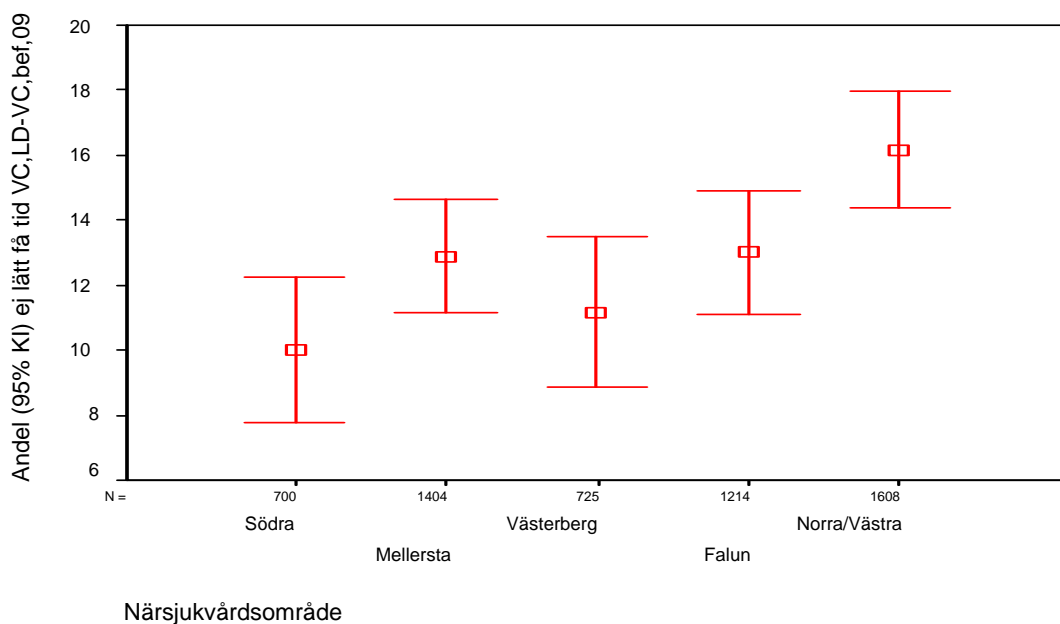
Bilaga 2: Diagram 11:29 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att komma fram på telefon till Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. Avser personer som uppgivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler (inkl Älvdalens vårdcentral) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



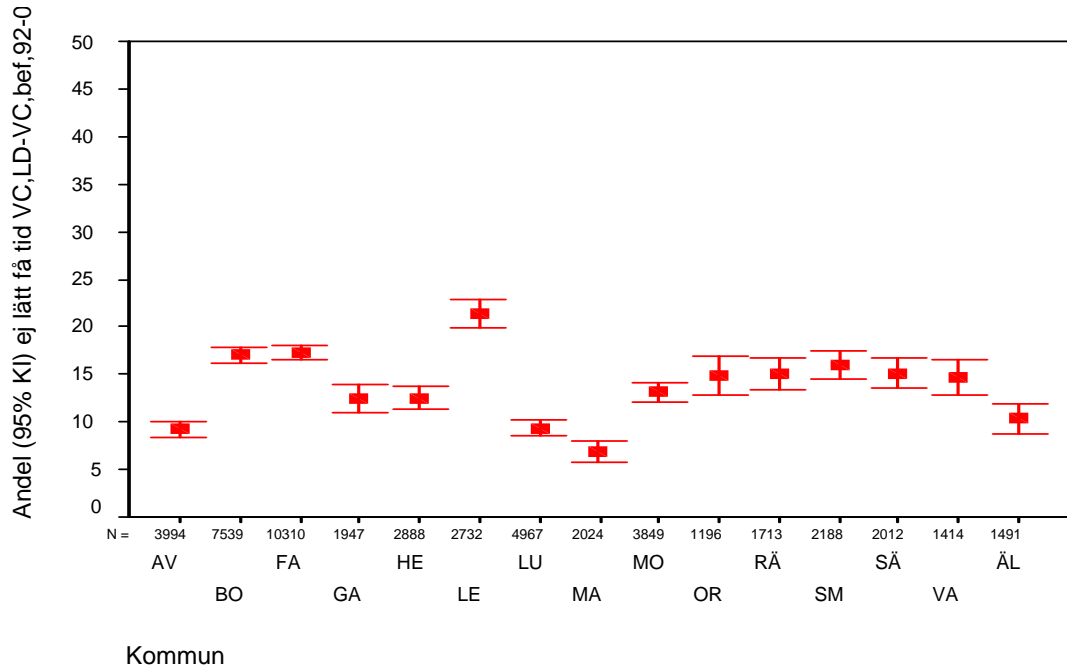
Bilaga 2: Diagram 14a Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter närsjukvårdsområde. Avser undersökningarna 1992, 1994, 1996, 1998, 2000, 2003, 2006 och 2009 och personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



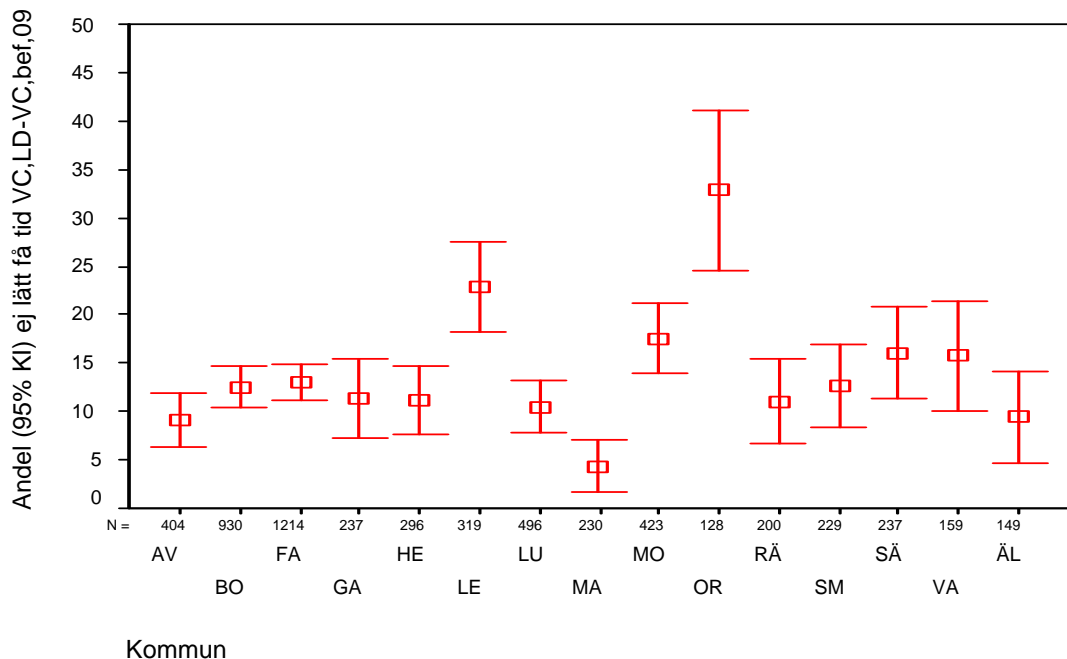
Bilaga 2: Diagram 14b Andel (%) 20-64-åringar som vårvintern 2009 svarade *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter närsjukvårdsområde. Avser personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



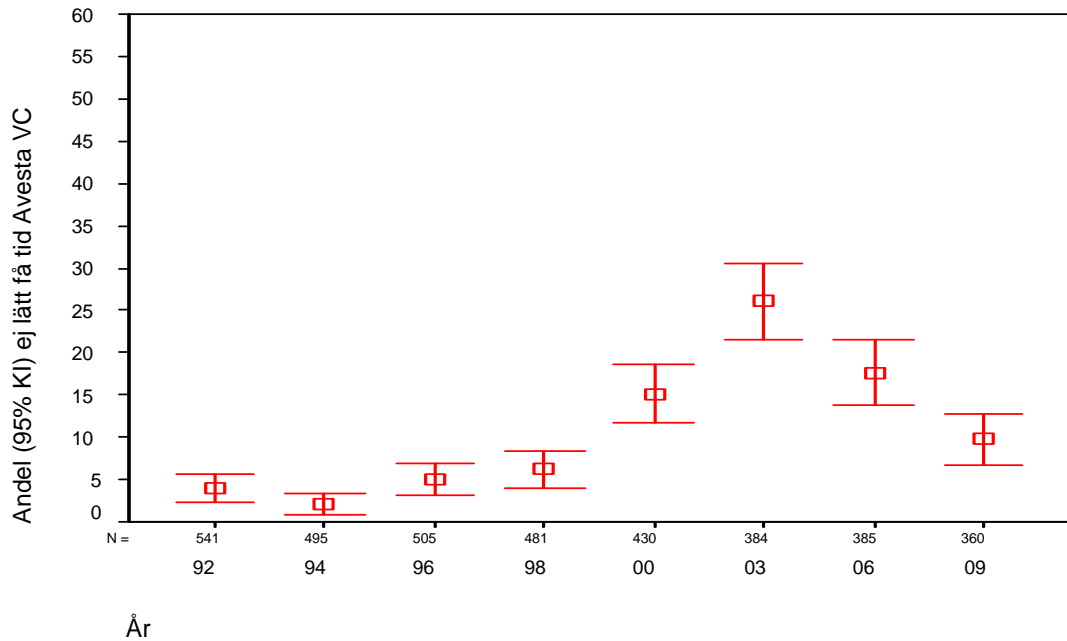
Bilaga 2: Diagram 15a Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter kommun (Se bilaga 1!). Avser undersökningarna 1992, 1994, 1996, 1998, 2000, 2003, 2006 och 2009. Andelarna är beräknade på personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



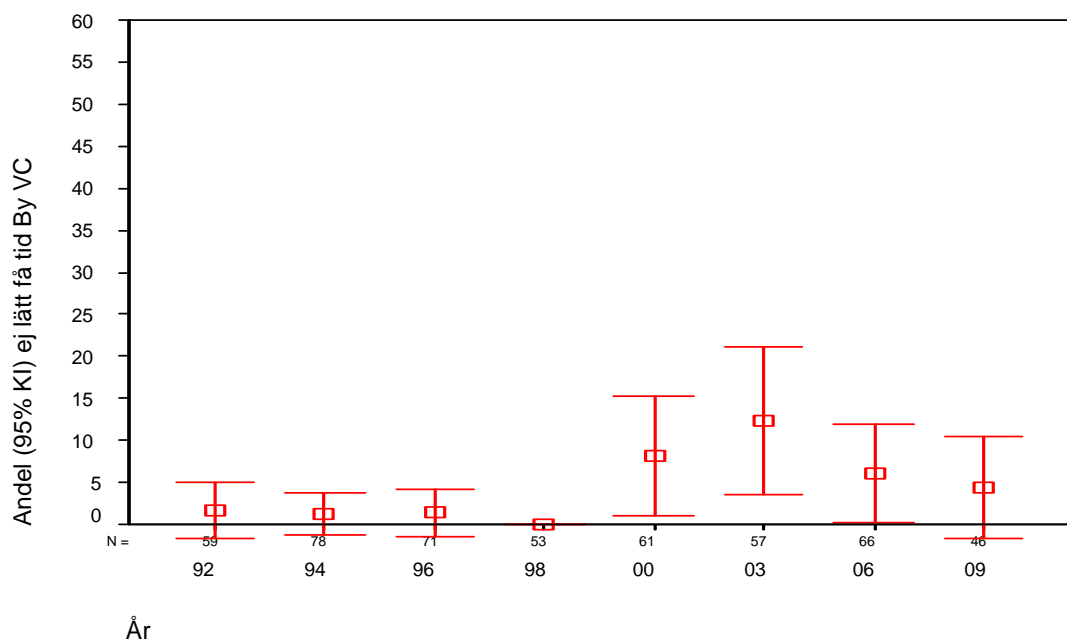
Bilaga 2: Diagram 15b Andel (%) 20-64-åringar som vårvintern 2009 svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter kommun (Se bilaga 1!). Andelarna är beräknade på personer som namngivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler eller distriktsläkarmottagningar på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?* (Befolkningsperspektivet.)



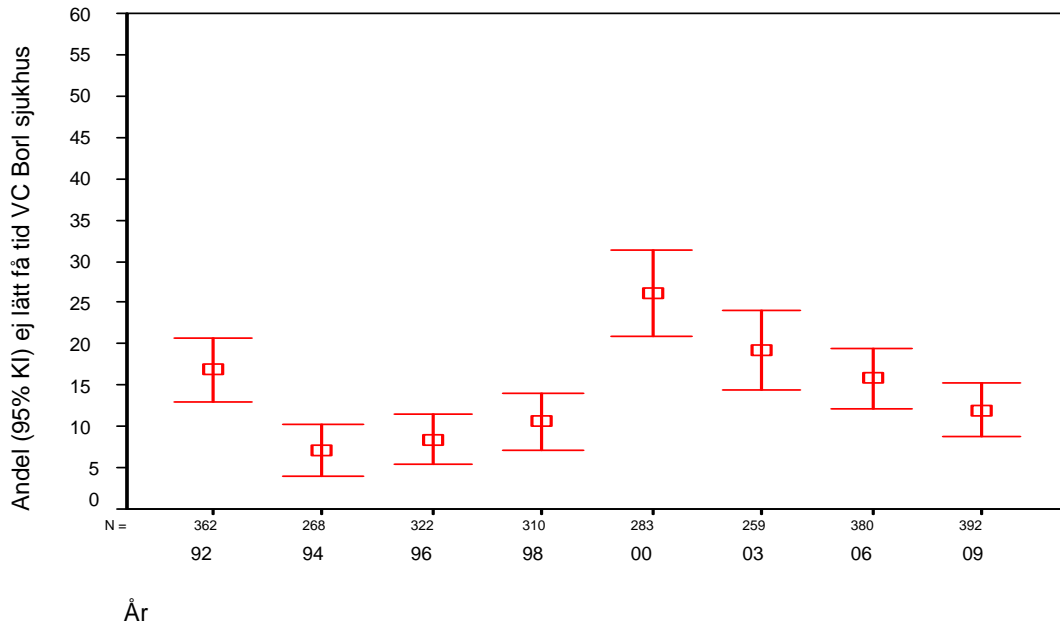
Bilaga 2: Diagram 16:1 Andel (%) 20-64-åringar som svarat Nej på frågan Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning? efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit distriktsläkarmottagningarna på Avesta lasarett (inklusive fd Krylbo Vc och fd Skogsbo Vc) på frågan Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.)



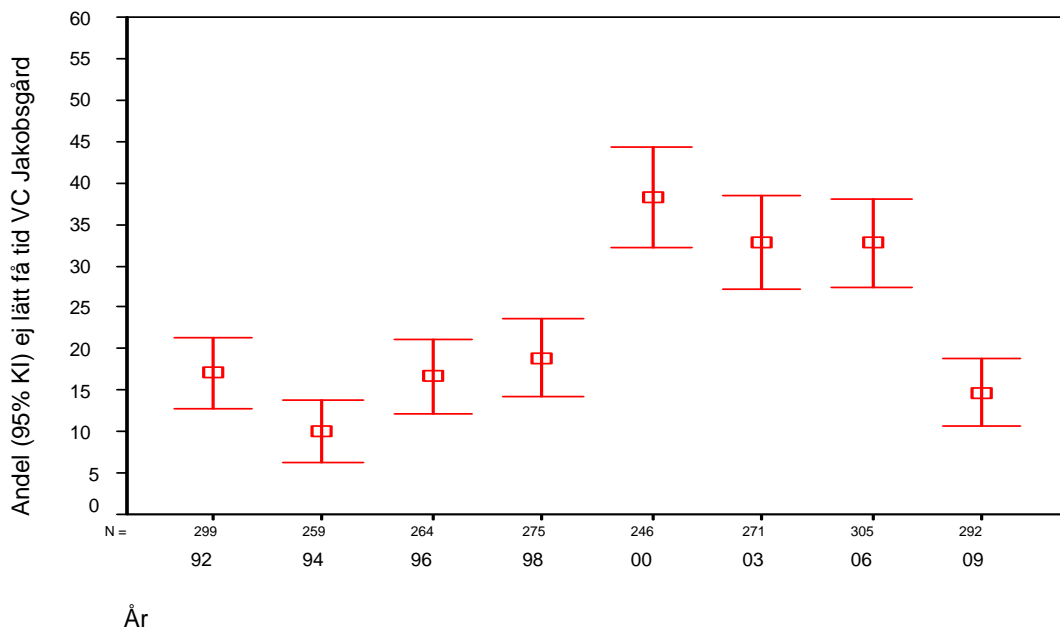
Bilaga 2: Diagram 16:2 Andel (%) 20-64-åringar som svarat Nej på frågan Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning? efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit By vårdcentral på frågan Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.)



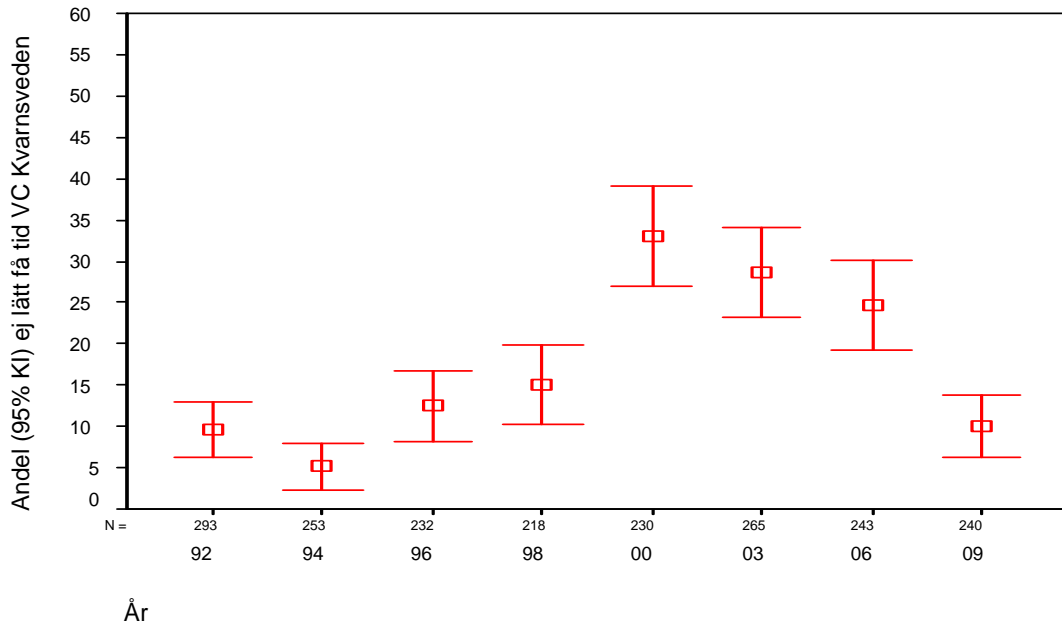
Bilaga 2: Diagram 16:3 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit vårdcentralen på Borlänge sjukhus på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



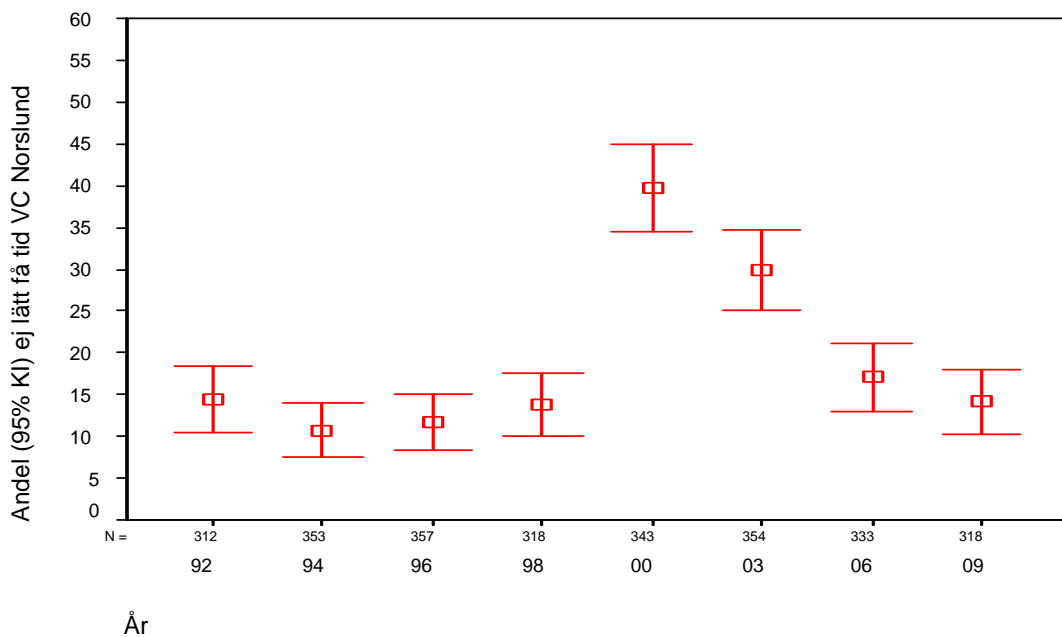
Bilaga 2: Diagram 16:4 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit vårdcentralen Jakobsgårdarna på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



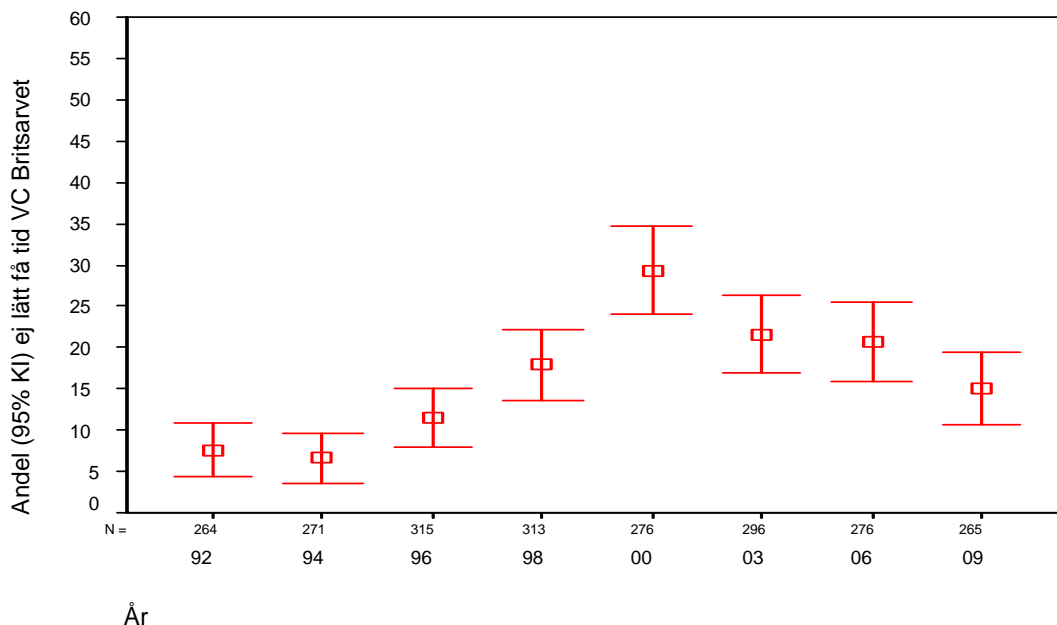
Bilaga 2: Diagram 16:5 Andel (%) 20-64-åringar som svarat Nej på frågan Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning? efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit vårdcentralen Kvarnsveden på frågan Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.)



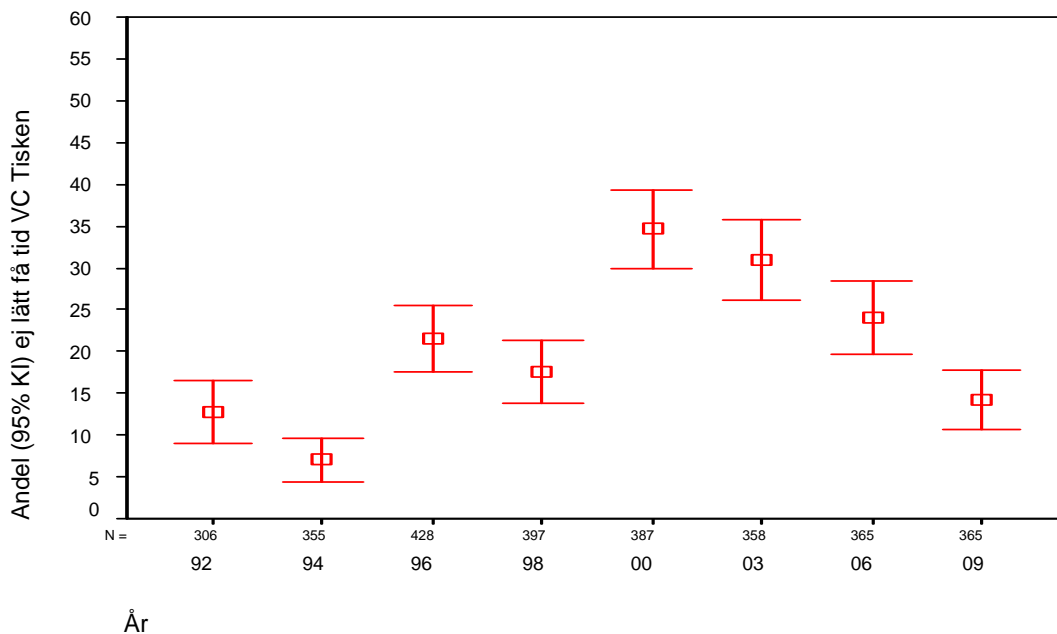
Bilaga 2: Diagram 16:6 Andel (%) 20-64-åringar som svarat Nej på frågan Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning? efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit vårdcentralen Norslund på frågan Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.)



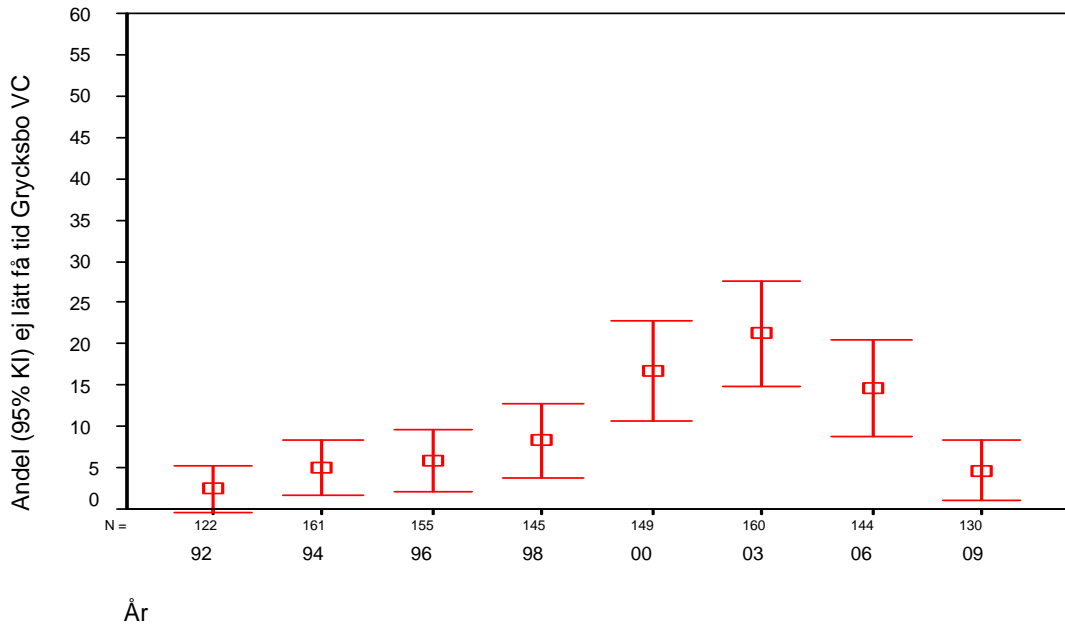
Bilaga 2: Diagram 16:7 Andel (%) 20-64-åringar som svarat Nej på frågan Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning? efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit vårdcentralen Britsarvet på frågan Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.)



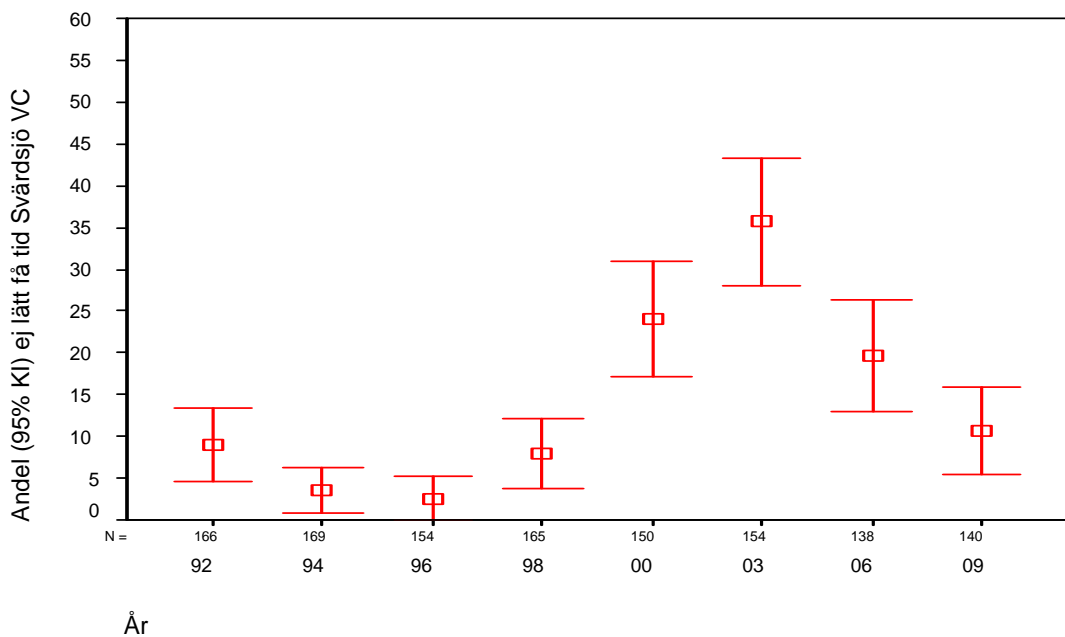
Bilaga 2: Diagram 16:8 Andel (%) 20-64-åringar som svarat Nej på frågan Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning? efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit vårdcentralen Tisken på frågan Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.)



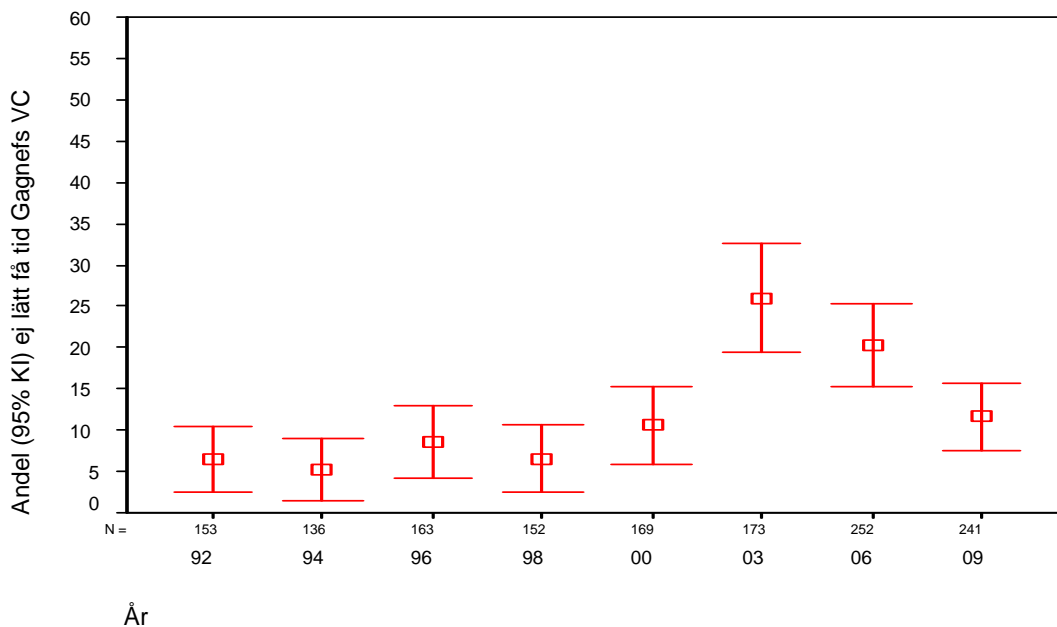
Bilaga 2: Diagram 16:9 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Grycksbo vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



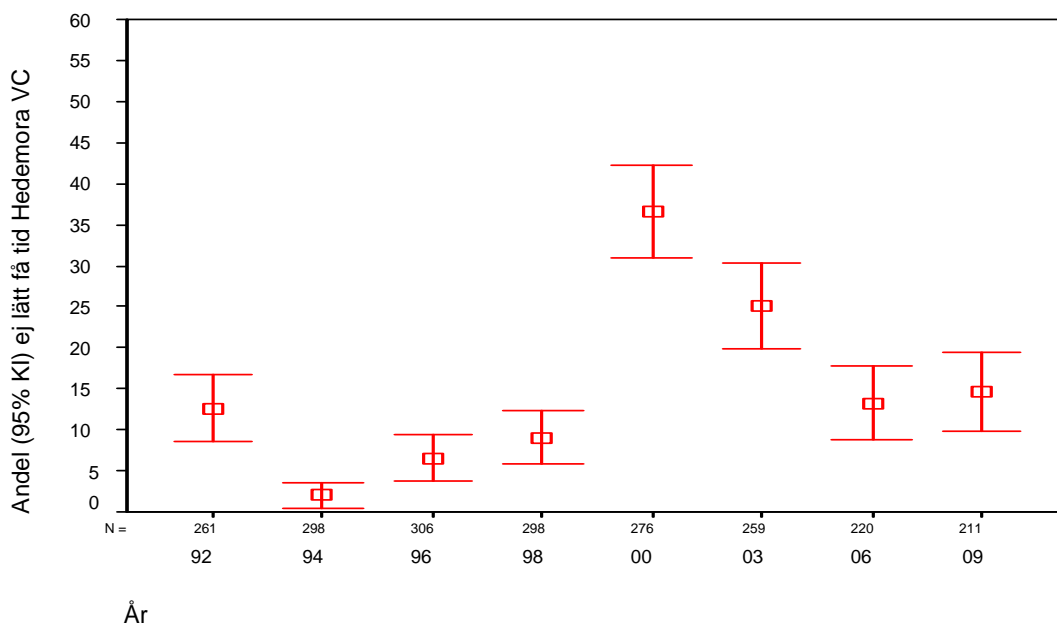
Bilaga 2: Diagram 16:10 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Svärdsjö vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



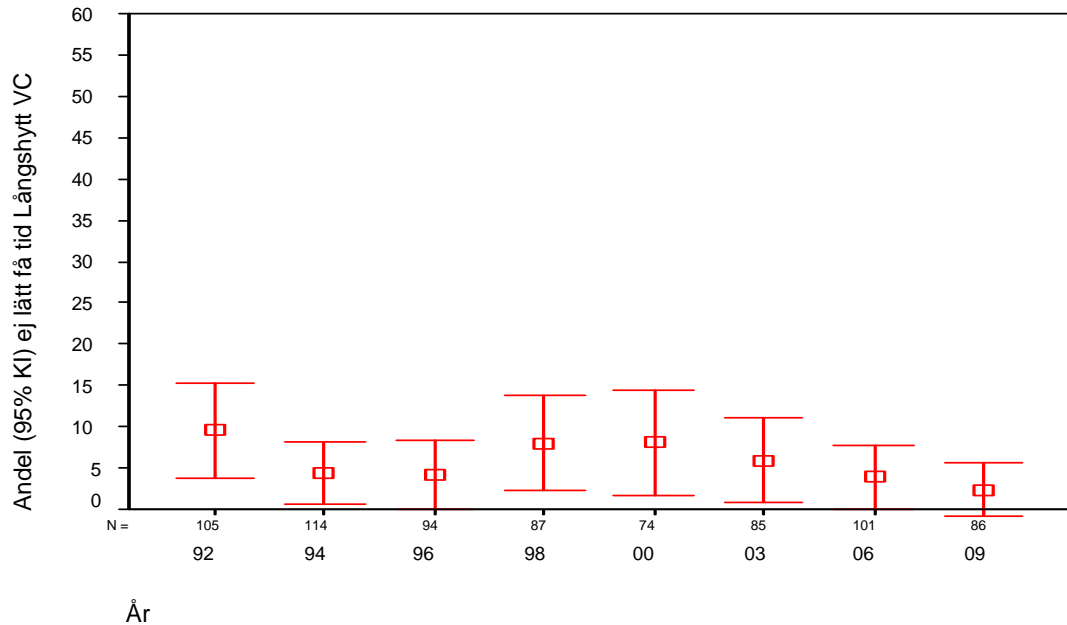
Bilaga 2: Diagram 16:11 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Gagnefs vårdcentral (inkl fd filialerna Mockfjärd och Björbo) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



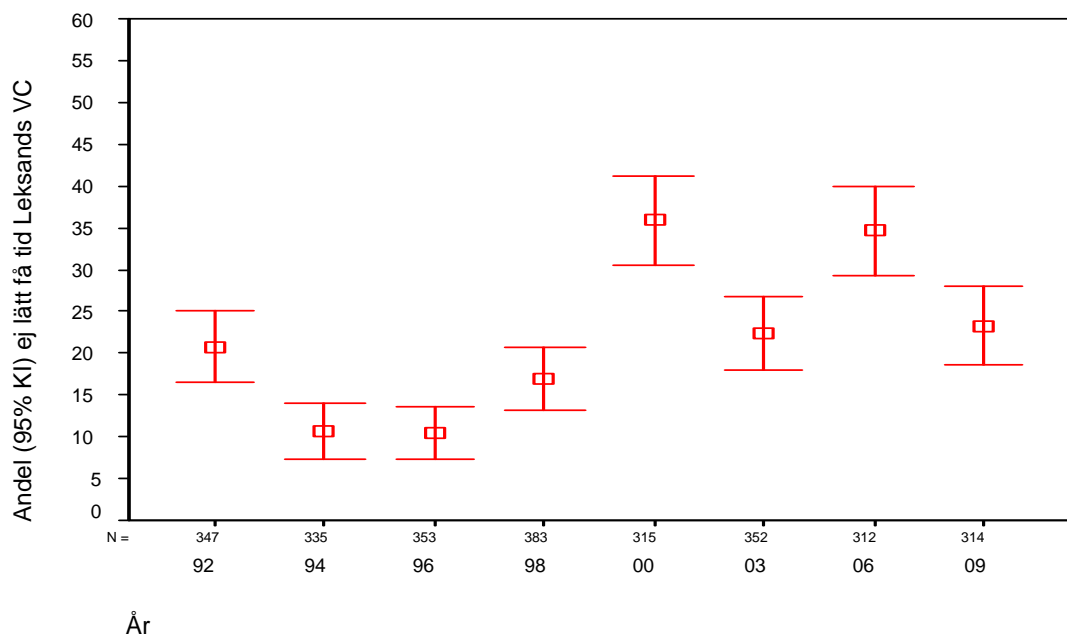
Bilaga 2: Diagram 16:12 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Hedemora vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



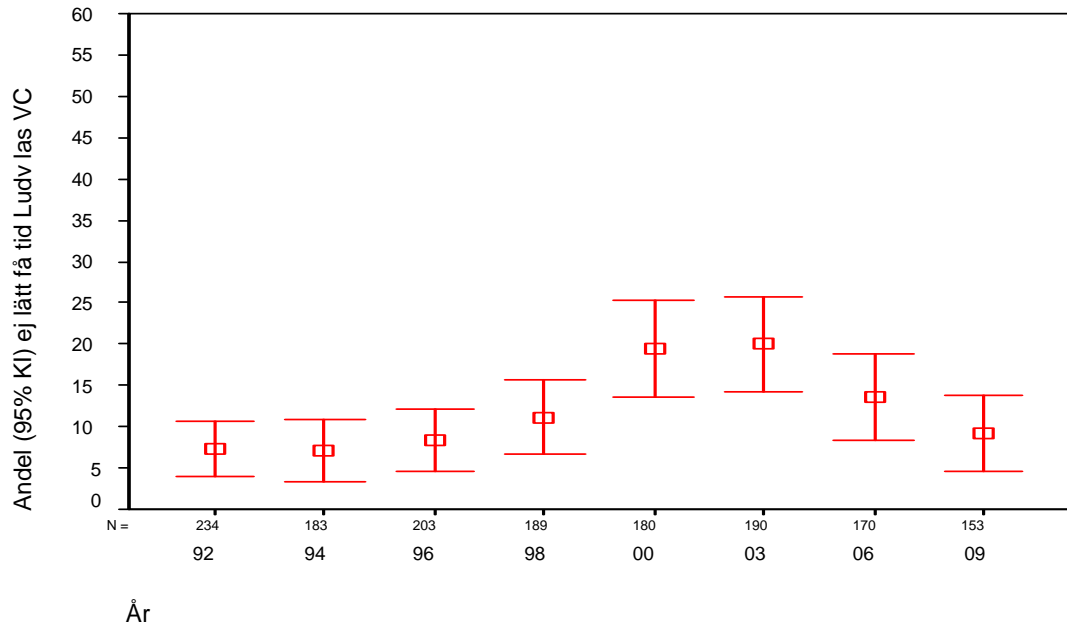
Bilaga 2: Diagram 16:13 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Långshyttans vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



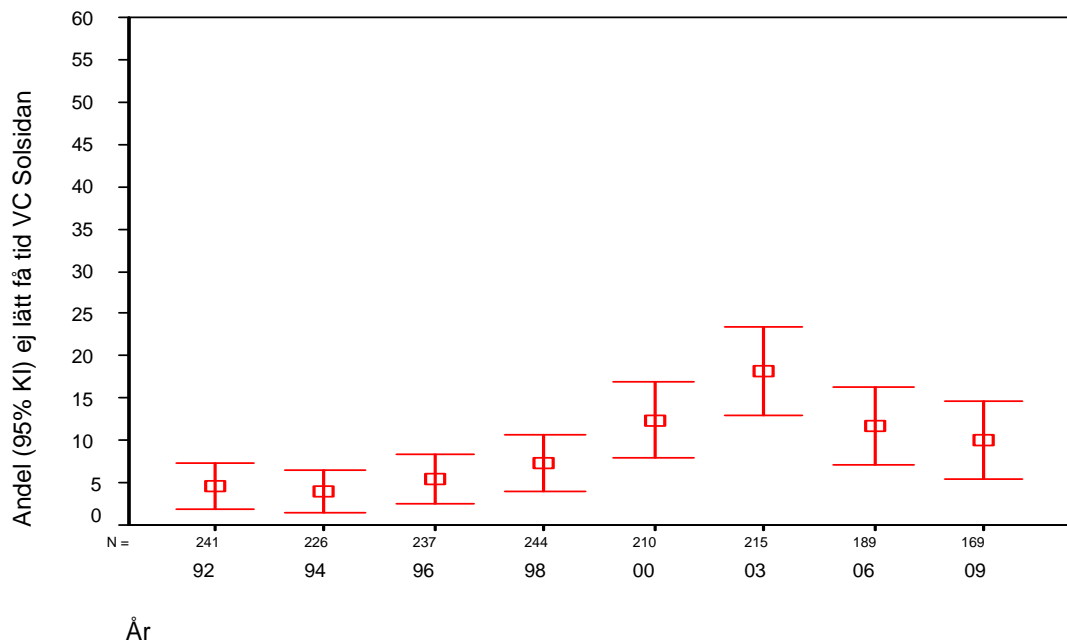
Bilaga 2: Diagram 16:14 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Leksands vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



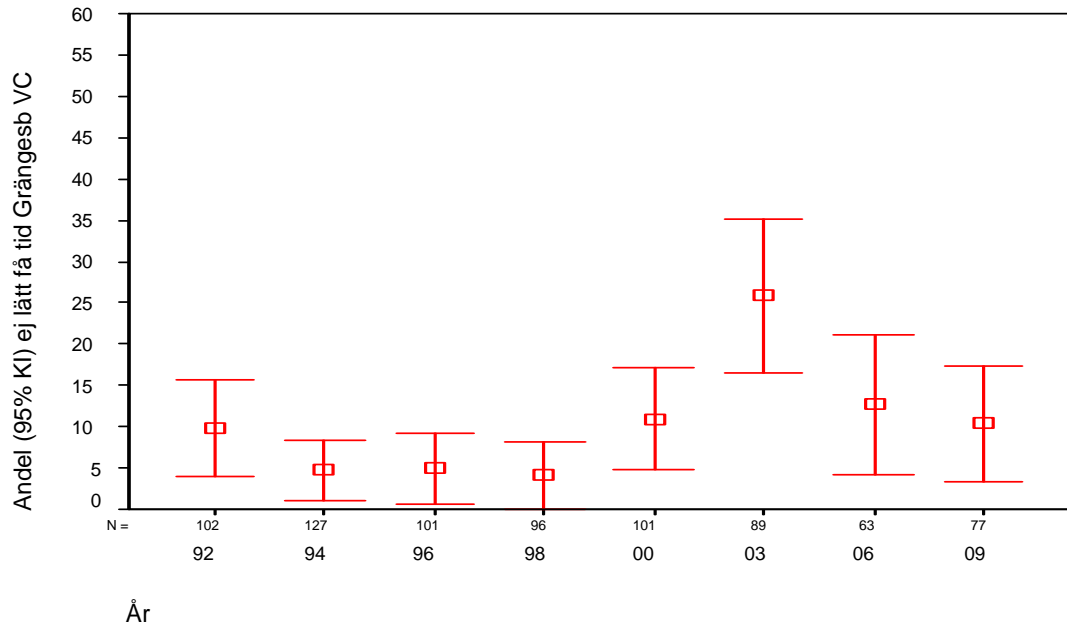
Bilaga 2: Diagram 16:15 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit distriktsläkarmottagningen på Ludvika lasarett på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



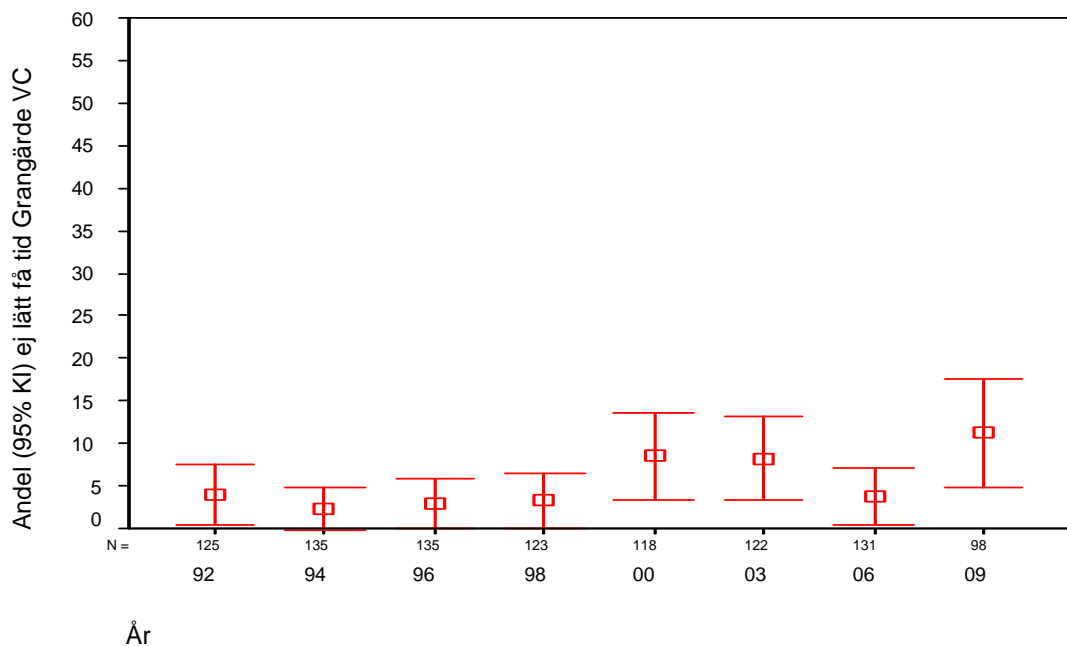
Bilaga 2: Diagram 16:16 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit vårdcentralen Solsidan på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



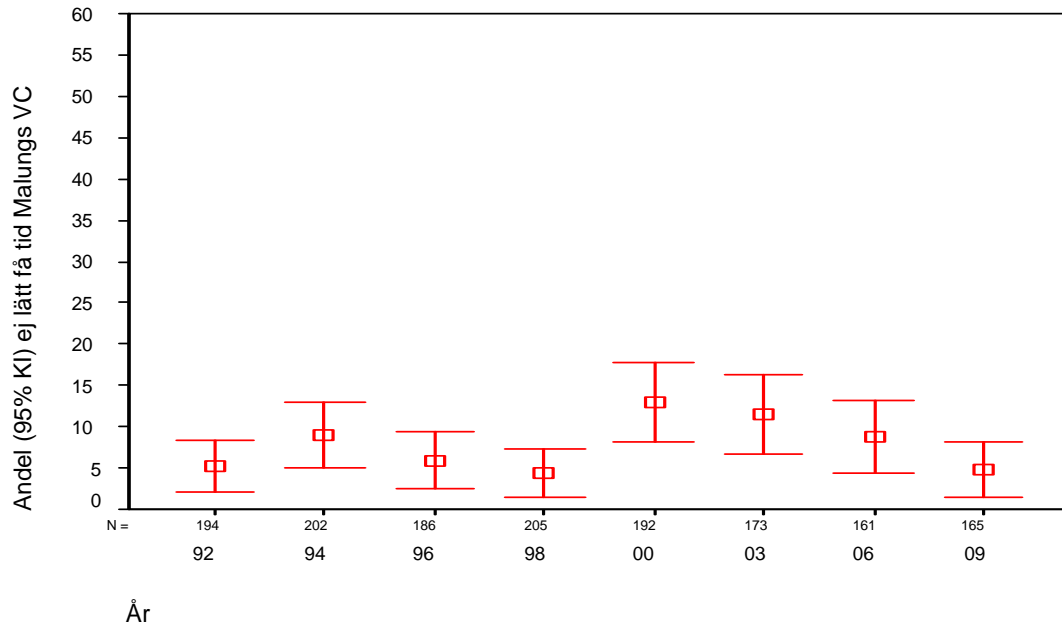
Bilaga 2: Diagram 16:17 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Grängesbergs vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



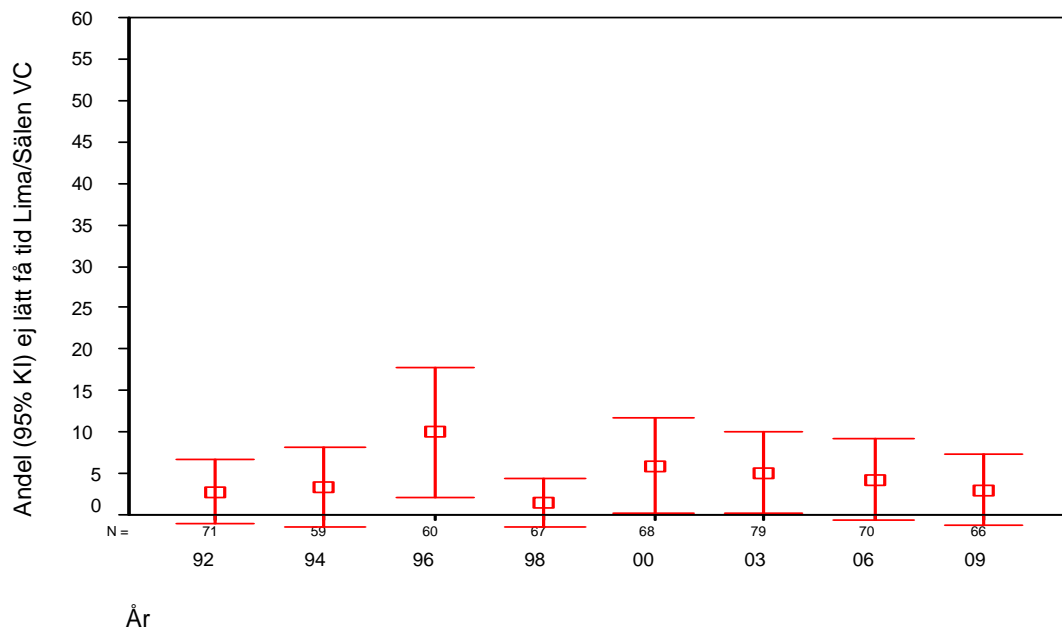
Bilaga 2: Diagram 16:18 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Grangärde (Sunnansjö) vårdcentral (inkl Fredriksbergs Vc) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



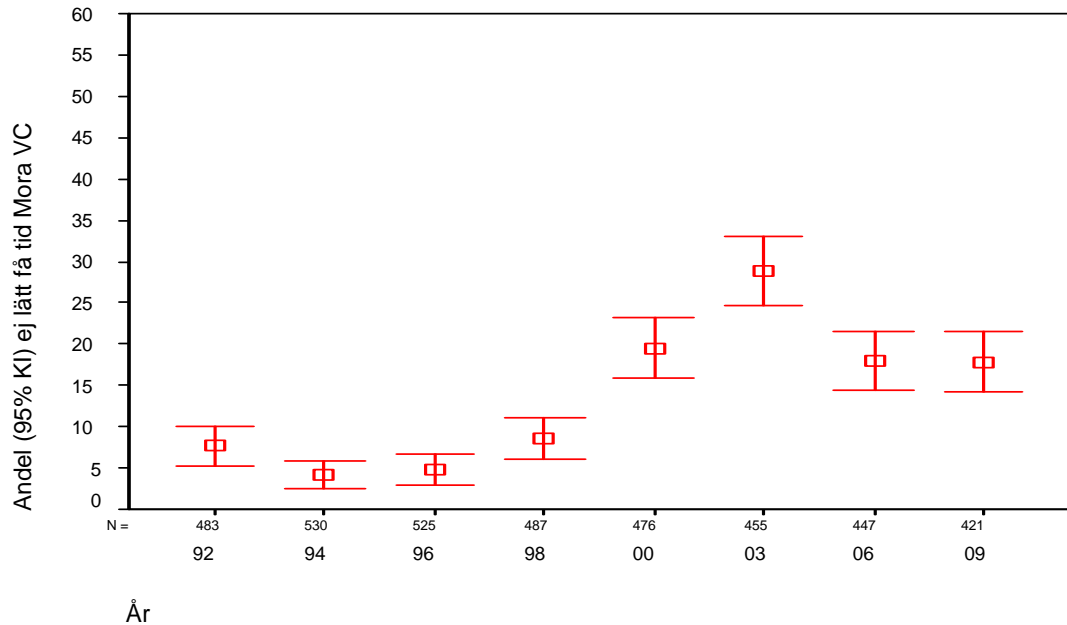
Bilaga 2: Diagram 16:19 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Malungs vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



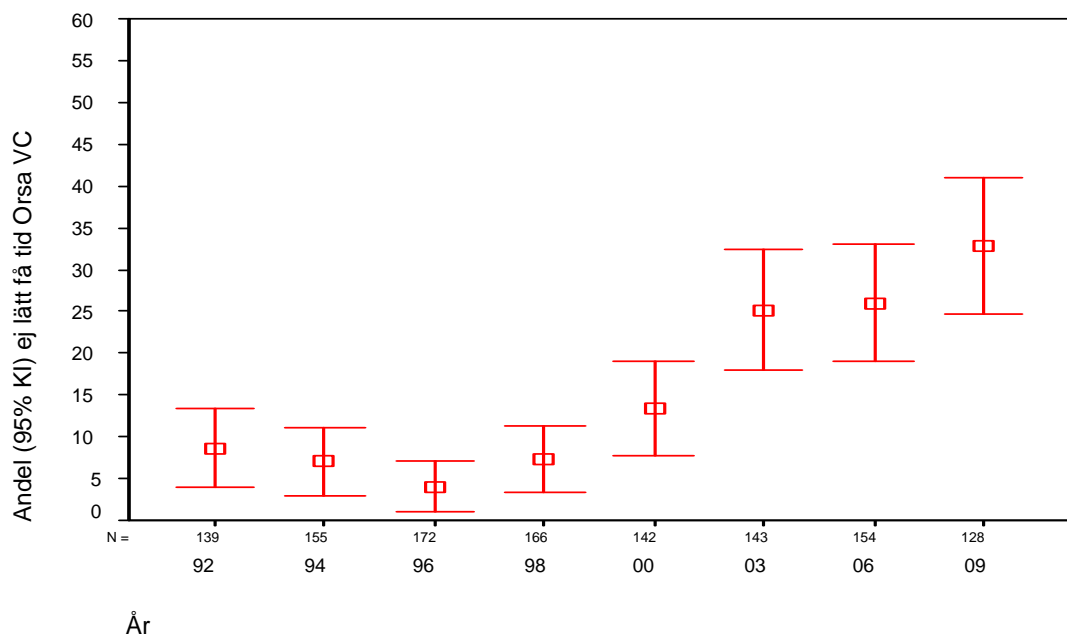
Bilaga 2: Diagram 16:20 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Lima vårdcentral (inkl Sälen Vc) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



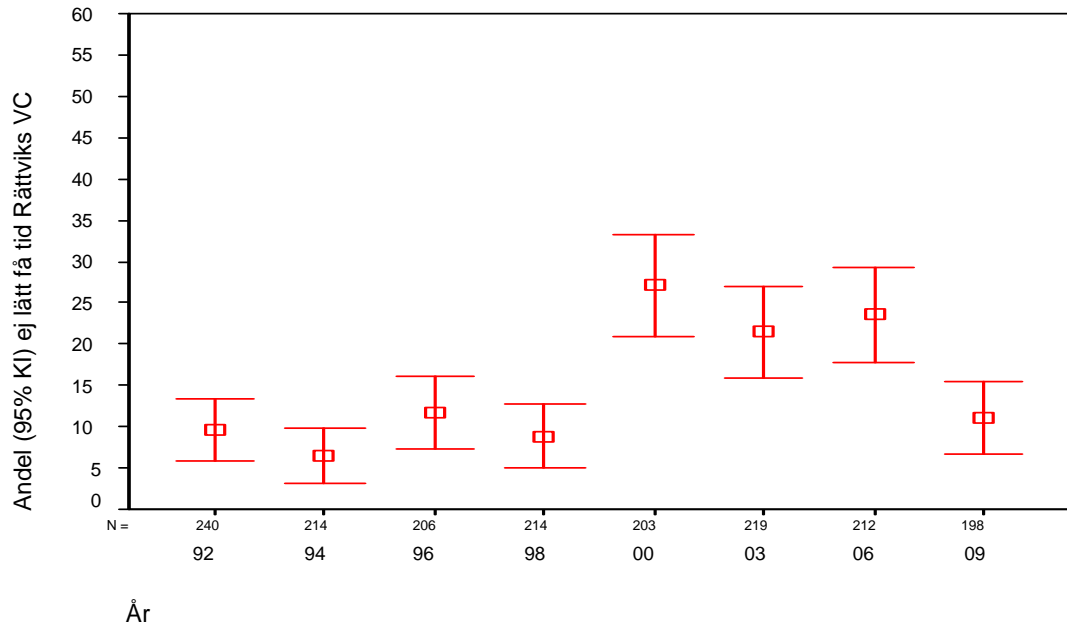
Bilaga 2: Diagram 16:21 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit distriktsläkarmottagningen på Mora lasarett (inklusive fd Saxnäs Vc) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



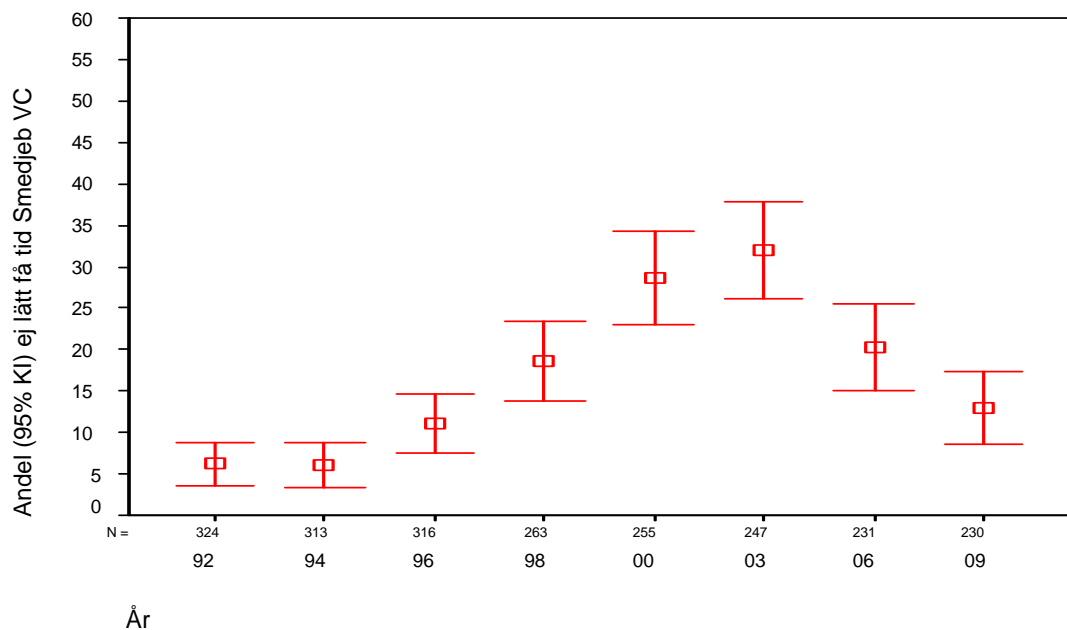
Bilaga 2: Diagram 16:22 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Orsa vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



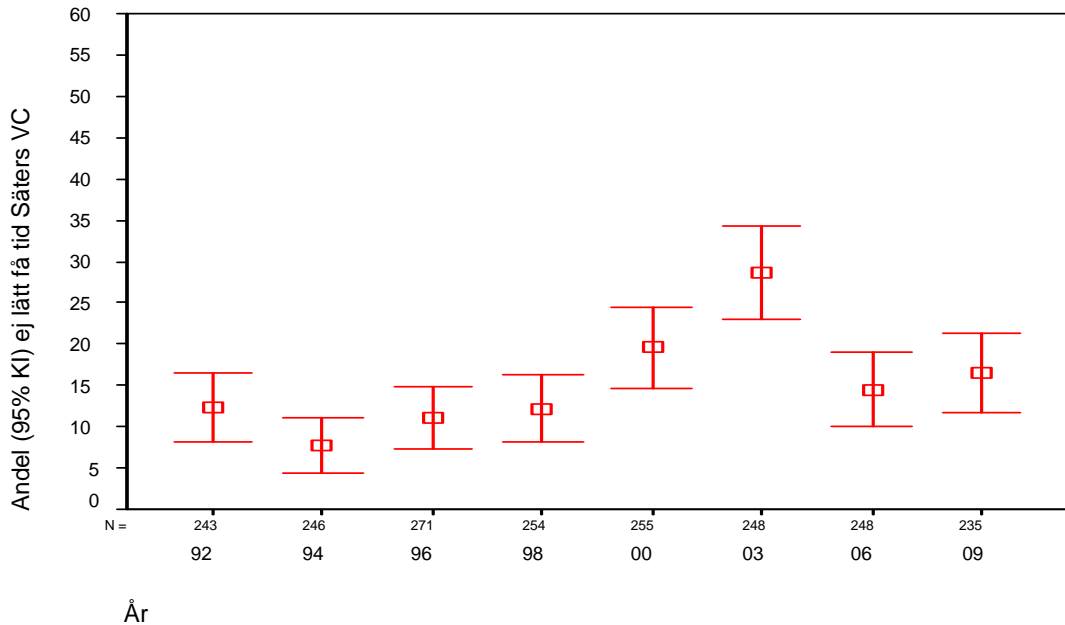
Bilaga 2: Diagram 16:23 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Rättviks vårdcentral (inkl Furudal Vc) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



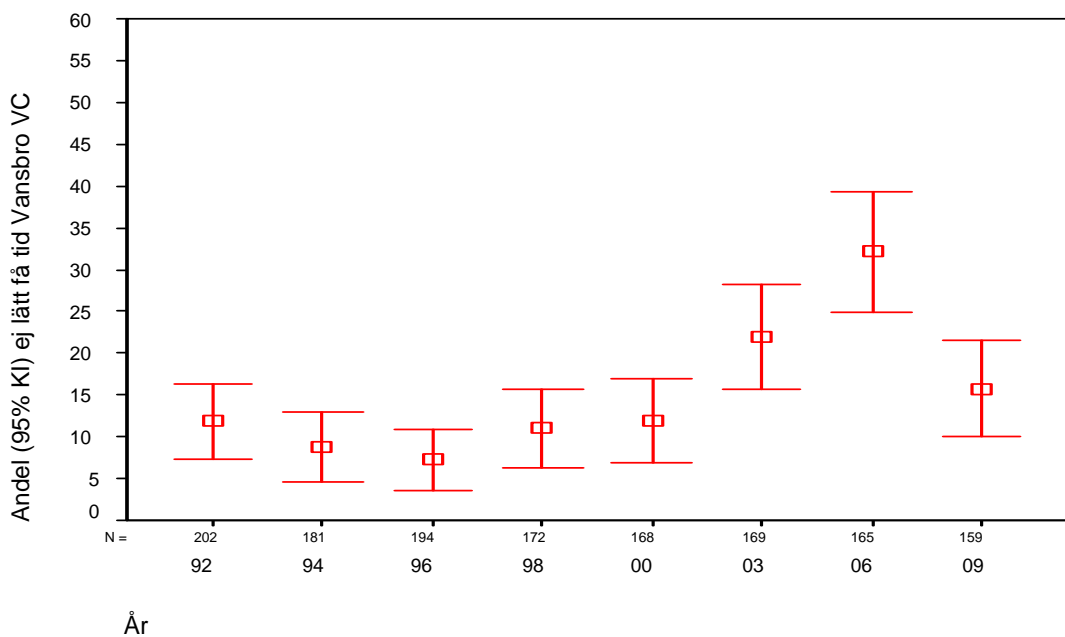
Bilaga 2: Diagram 16:24 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Smedjebackens vårdcentral (inkl Söderbärke Vc) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



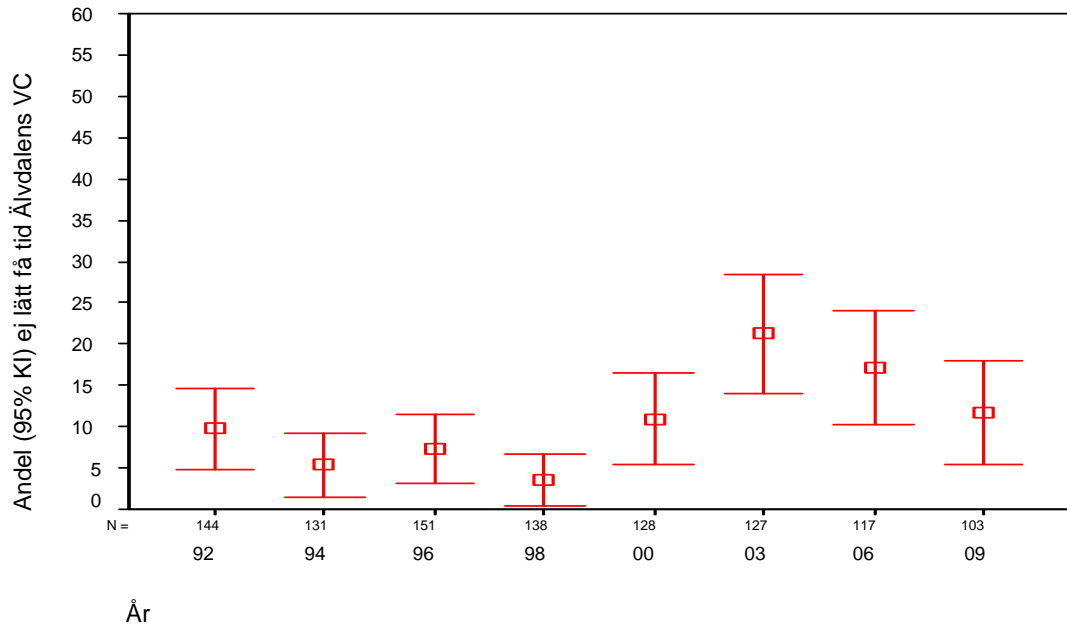
Bilaga 2: Diagram 16:25 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit vårdcentralen på Sätters sjukhus på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



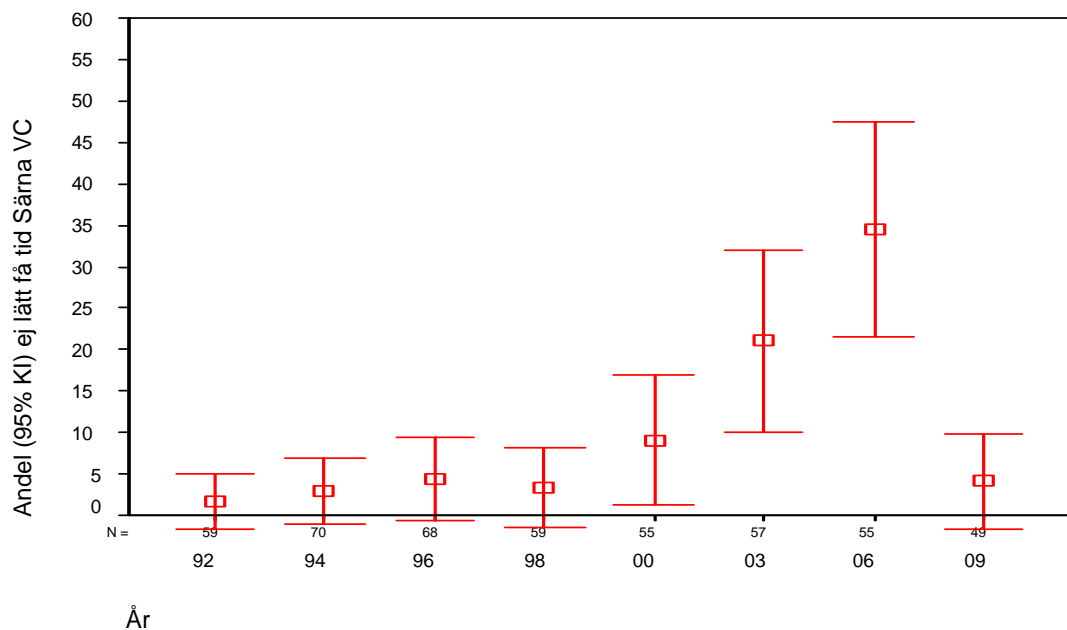
Bilaga 2: Diagram 16:26 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Vansbro vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



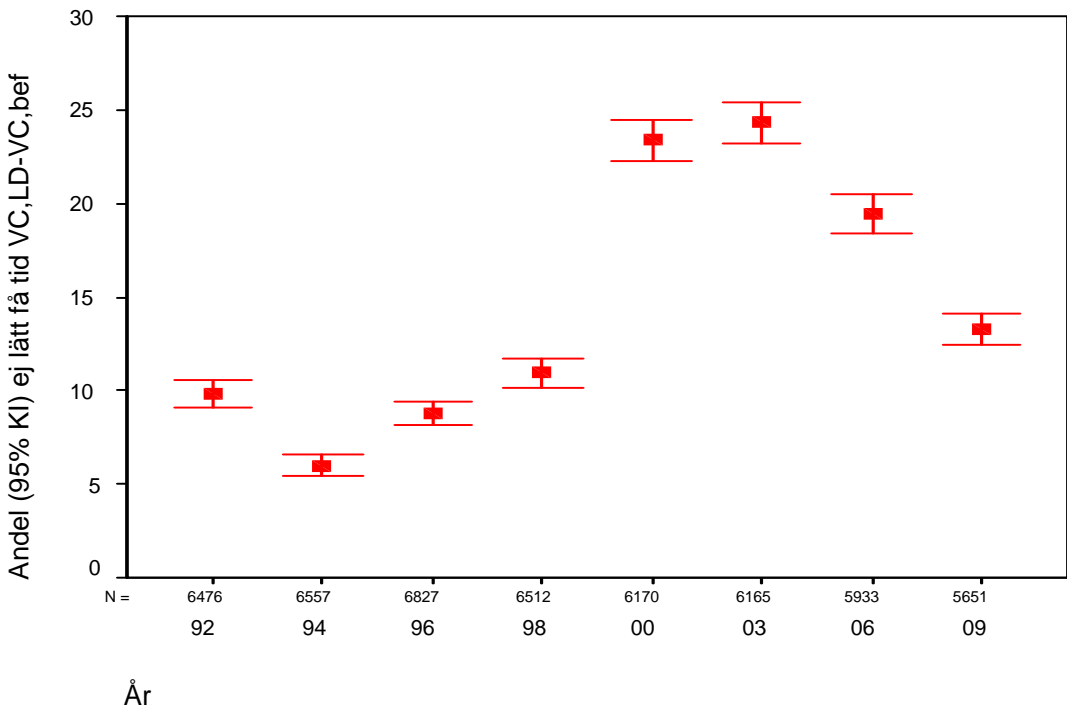
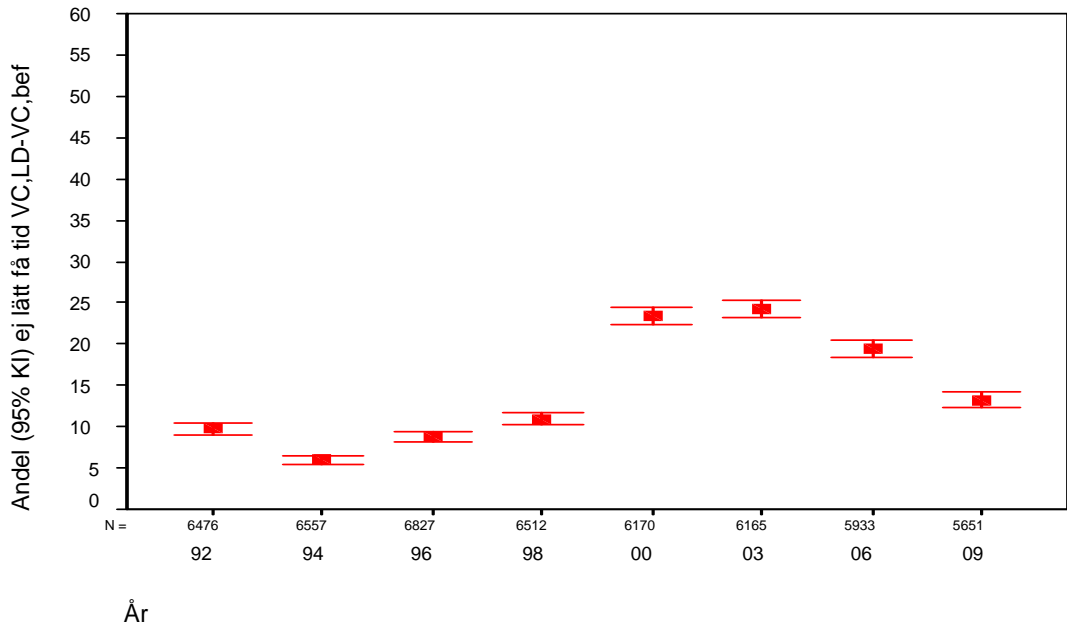
Bilaga 2: Diagram 16:27 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Älvdalens vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



Bilaga 2: Diagram 16:28 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit Särna vårdcentral på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



Bilaga 2: Diagram 16:29 Andel (%) 20-64-åringar som svarat *Nej* på frågan *Anser Du att det är lätt att få tid på Din vårdcentral/distriktsläkarmottagning?* efter undersökningsår. (Avser personer som uppgivit någon av Landstinget Dalarnas vårdcentraler (inkl Älvdalens vårdcentral) på frågan *Har Du någon bestämd vårdcentral (distriktsläkarmottagning) som Du i första hand vänder Dig till när Du söker läkare ("husläkare") för Dina hälsoproblem?.*)



RAPPORTER FRÅN HUVUDKONTORETS EPIDEMIOLOGISKA UTREDNINGSBETE

- Nr 1 Granvik, M, Den epidemiologiska strategin, juli 1981
- Nr 9 Granvik, M, Ett lokalt hälsoarbete utifrån en epidemiologisk strategi (Förslag till slutrapport), september 1982
- Nr 90 Granvik, M och Sandberg, B-M, Demografi, socioekonomiska förhållanden, vårdutnyttjande, sjuklighet och dödlighet - Vad kännetecknar länets sjukvårdsområden?, december 1995
- Nr 92 Granvik, M, Blev grund- och gymnasieskolorna rök- och snusfria?, februari 1996
- Nr 99 Fritzell, P och Granvik, M, 1996 års befolkningsenkät - resultatredovisning: Personer med värk i länd- och korsryggen, april 1997
- Nr 112 Granvik, M, Hur gick det? – En uppföljning av landstinget Dalarnas hälsopolitiska målsättningar för år 2000, december 2000.
- Nr 117 Granvik, M, Befolkningsenkäten vårvintern 2000: Kompletterande resultatredovisning med fokus på "frånvaro från arbetet på grund av egen sjukdom" och "långtidssjukskrivna (minst 90 dagar)", juli 2001.
- Nr 120 Granvik, M, Befolkningsenkäten vårvintern 2000: Kompletterande resultatredovisning avseende dalfolkets rapportering av "utbrändhet", december 2001.
- Nr 122 Granvik, M och Hallberg, H, Hinner inte? Orkar inte?" – Allmänläkares uppfattningar om "förebyggande" och psykosocial problematik, augusti 2002.
- Nr 128 Granvik, M, Kommer levnadsvanor och social situation upp till diskussion då befolkningen besöker hälso- och sjukvården för att få hjälp med sina hälsoproblem?, januari 2005.
- Nr 134 Granvik, M, Patientenkäter och befolkningsenkäter som instrument för att mäta primärvårdens sätt att fungera, augusti 2005
- Nr 136 Granvik, M, Vårdbarometern – Resultat för åren 2003- 2005, december 2005
- Nr 139 Granvik, M, 2006 års postenkätundersökning – Resultatredovisning med fokus på sjukvårdsrådgivning per telefon och vårdcentralernas telefon-tillgänglighet, november 2006.
- Nr 140 Granvik, M och Sandberg, B-M, 2006 års postenkätundersökning – Serviceprofiler för Landstinget Dalarnas vårdcentraler mm., november 2006.
- Nr 141 Granvik, M, 2006 års postenkätundersökning – Resultatredovisning med fokus på bemötandet vid vårdcentralerna och förtroendet för hälso- och sjukvården, januari 2007.

- Nr 142 Granvik, M, 2006 års postenkätundersökning – Resultatredovisning med fokus på hälsotillstånd och levnadsvanor, februari 2007.
- Nr 143 Granvik, M, 2006 års postenkätundersökning – Kompletterande resultatredovisning med fokus befolkningens levnadsvanor ur hälsofrämjande och förebyggande perspektiv, april 2007.
- Nr 144 Granvik, M, 2006 års postenkätundersökning – Resultatredovisning med fokus på personer som på "sin" vårdcentral nekats sjukskrivning eller remiss till specialist och på personer som avstått från att kontakta "sin" vårdcentral trots ett upplevt kontaktbehov, juli 2007.
- Nr 145 Granvik, M, 2007 års äldreenkät, september 2007.
- Nr 148 Granvik, M, 2006 års postenkätundersökning – Kompletterande resultatredovisning med fokus på 20-64-åringars läkemedelsanvändning, november 2007.
- Nr 152 Granvik, M, 2 237 besök på allmänläkarmottagningarna vid fyra vårdcentraler i Dalarna, september 2008.
- Nr 153 Granvik, M, Allmänläkares erfarenheter av att arbeta med en väntrumsenkät som arbetsinstrument, september 2008.
- Nr 158 Granvik, M, Nationella befolkningsenkäten – Resultat 2008 och tillbakablickar mot åren 2004-2005, december 2008.
- Nr 159 Granvik, M, Föredragning i landstingsstyrelsen 15 december 2008, december 2008.
- Nr 160 Granvik, M, Dala-primärvårdens patientenkät, februari 2009
- Nr 161 Granvik M. 2008 års ungdomsenkät – Niondeklassares rök- och snusvanor, januari 2009.
- Nr 162 Granvik M. Niondeklassares rapportering av orsaker till besvärsupplevelser och villkor för välmående, februari 2009.
- Nr 163 Granvik, M, Hälsa och levnadsvanor bland niondeklassare i Dalarna höstterminen 2008, mars 2009.
- Nr 165 Granvik, M, Om ungas "allt sämre välmående", april 2009.
- Nr 166 Granvik, M, Vårdcentralerna får ogrundad kritik av barnombudsmannen och media, april 2009.
- Nr 167 Granvik, M, 2009 års befolkningsenkät – Resultatredovisning med fokus på upplevda vårdbehov bland 20-64-åringar och hälso- och sjukvårdens sätt att möta dessa, augusti 2009.
- Nr 168 Granvik, M, 2009 års befolkningsenkät – Synpunkter från deltagarna, augusti 2009.

FÖRTECKNING ÖVER ARTIKLAR MM FRÅN HUVUDKONTORETS EPIDEMIOLOGISKA UTREDNINGSBETE

Granvik, M och Lindbom, G, Utveckling av hälsopolitisk verksamhet i Kopparbergs läns landsting, Sjukhuset, nr 2, s 68-70, 1982

Bolin, H och Granvik, M, Att utreda och förebygga sjukdomar och skador - erfarenheter från Kopparberg, SFAM-Nytt, nr 6, s 206-210, 1982

Bolin, H och Granvik, M, Dödlighet i cerebrovasculära sjukdomar hos kvinnor i Älvdalens kommun, Allmänmedicin, nr 3, s 125-130, 1984

Granvik, M och Hallberg, H, För-tidigt-döda-män i Borlänge kommun, Allmänmedicin, nr 4, s 181-186, 1985

Granvik, M, Lundström, N och Nordbäck, B, Besök på en distriktsläkarmottagning i Dalarnas glesbygd, Allmänmedicin, nr 1, s 30-33, 1986

Granvik, M, Kommunprofiler - till vad nytta?, Allmänmedicin, nr 2, s 59-61, 1986

Granvik, M, Jerdén, L, Hjort, H, Näs-Persson, C och Öyen, B, Hälsoundersökning av medelålders män i Falun, Allmänmedicin, nr 5, s 229-231, 1986

Granvik, M, Karakterisering av patienter med många läkarkonsultationer ("storkonsumenterna") vid en vårdcentral i glesbygd med hjälp av AID-analys, Utkast till artikel, augusti 1986

Granvik, M, Att vilja men inte kunna planera behovsbaserat eller att kunna men inte vilja?, Socialmedicinsk tidskrift, nr 5-6, s 234-242, 1990

Granvik, M, Sandberg, B-M, Friberg, L, Lind, B, Nilsson, B, Låga halter av bly och kadmium i blod hos skolbarn i såväl tätbygds- som glesbygdsområden i Dalarna, Läkartidningen, Vol 85, nr 5, s 320-322, 1988

Granvik, M, Rökning bland skolbarn visar sig i förhöjda tungmetallhalter i blodet, Vårt landsting, Kopparbergs läns landsting, nr 1, s 11, 1988

Granvik, M, Jäverfalk, T och Wahlberg, S-E, Särskild hälsoundersökning av personer bosatta i vissa försurningsdrabbade områden i Dalarna, Projektplan, 1988-07-06

Granvik, M och Nilsson, L, Rökruta bara på två av grundskolorna, Debattartikel, Dala-Demokraten, 1993-02-17

Granvik, M, Länets äldre nöjda med sjukvården, men, Debattartikel, Nya Ludvika Tidning, 1993-11-17

Granvik, M och v Schultz, M, Effekten av kostinformation för bättre blodfettvärden minskade på sikt, AllmänMedicin, nr 1, s 33-34, 1995

Granvik, M, Felaktig uppfattning om Dalarnas sjukvård, Debattartikel, Falu-Kuriren, 1995-01-14

Granvik, M, "Läkares råd om rökstopp" – en potential i folkhälsoarbetet?, AllmänMedicin, nr 2, s 109-111, 1996

Granvik, M, För dyrt att söka sjukvård?; Läkartidningen, Vol 95, nr 5, s 364-365, 1998

Granvik, M, "För dyrt att söka sjukvård!" – inte alltid enbart en fråga om brist på pengar, AllmänMedicin, nr 1, s 17-19, 1998

Granvik, M, Sysselsättning, ekonomiska svårigheter och ohälsa i Dalarna, Socialmedicinsk tidskrift, nr 6, s 273-279, 1998

Granvik, M och Nilsson, L, 15-åringars rökvanor i Dalarna, Hälsa & Miljö i Skolan, nr 3/Läsåret 1998-99, s 18-19, Förlagshuset Gothia, Göteborg 1998.

Granvik, M och Melander, A, Utreds alkohol- och motionsvanor vid oro, ångest och sömnsvårigheter? Medikament, nr 3, s 83-85, 1999.

Granvik, M, Har "det förebyggande" fått vad det förtjänar?, AllmänMedicin, nr 3, s 176-180, 2002.

Granvik, M, Hallberg, H, När tiden inte räcker till, AllmänMedicin, nr 6, s 332-9, 2002.

Granvik, M och Hallberg, H. Marianne, 40 år, en fiktiv patient med symtom på utbrändhet - Allmänläkarna sjukskrev, men kom inte dialogen med patienten i skymundan?, Läkartidningen, Vol 100, nr 12, s 1036-41, 2003.

Granvik, M, Få psykologiska effekter i Dalarna av Irakkriget, Medikament, nr 3, s 50-51, 2004.

Granvik, M, Paperin, A. Hälso- och sjukvården är på rätt väg i Dalarna. Dalarnas Tidningar (Falu-Kuriren m fl). 2006-11-14.

Granvik, M, Paperin, A. Måste lokalpressen alltid ha "svarta rubriker" om Landstinget Dalarna? www.ltdalarna.se/upload/5951/debattartikel.pdf.

Granvik, M, Paperin, A. Orättvis rangordning i Öppna jämförelser. Dagens Medicin, nr 45/2007 (s 35).

Granvik, M, Paperin, A. Platt fall för SKL:s Öppna jämförelser. Dagens Medicin, nr 48/2007 (s 43).

Granvik, M. Reflektioner kring patienters rapportering av rök-, alkohol- och motionsvanor i en väntrumsenkät, AllmänMedicin, nr 6, s 5-7, 2008.

Granvik, M, Paperin, A. Vilseledande slutsatser sprids – dags att ge "Öppna jämförelser" rött ljus, Dagens Medicin, nr 1-3/2009 (s 30).

Granvik, M. Nya perspektiv på frågan om "det förebyggande" fått vad det förtjänar, AllmänMedicin, nr 2, s 5-7, 2009.

Utredningsrapporterna på nätet:

- 1) www.ltdalarna.se
- 2) Välj "Vård och hälsa"!
- 3) Välj "Utredningsrapporter" under rubriken "För professionen"!
- 4) Välj "Verksamhetsuppföljning" alt "Folkhälsouppföljning" under "Utredningsrapporter"! (alt "Arkivet")
- 5) Välj rapport nr XXX!